

Rapport og planer (2013-2014)



Innhold:

Forord	4
1 Innledning	5
1.1 Overordnede føringer	5
2 Overordnet tilstandsrapport	7
2.1 Status og gjennomførte aktiviteter.....	7
2.1.1 Status og utvikling i kjernevirksomheten.....	7
2.1.2 Strategisk utvikling av virksomheten	8
2.2 Styrets arbeid og vurdering.....	10
2.2.1 Aktivitet i 2013.....	10
2.2.2 Fokusområder i 2014.....	10
3 Rapport for 2013	12
3.1 Tilsyn med norsk høyere utdanning og fagskoleutdanning.....	12
3.1.1 Prioriterte utviklingsprosjekter.....	13
3.1.2 Aktivitetsrapport for tilsyn med høyere utdanning	15
3.1.3 Aktivitetsrapport for tilsyn med fagskoleutdanning.....	17
3.1.4 Saksbehandlingskvalitet, brukerservice og effektivitet.....	19
3.2 Øvrig aktivitet for å stimulere kvalitet i norsk høyere utdanning og fagskoleutdanning.....	22
3.2.1 Prioriterte utviklingsprosjekter.....	22
3.2.2 Aktivitetsrapport.....	24
3.3 Utenlandsk utdanning	27
3.3.1 Prioriterte utviklingsprosjekter.....	28
3.3.2 Aktivitetsrapport for godkjenning av utenlandsk utdanning.....	30
3.3.3 Saksbehandlingskvalitet, effektivitet og brukerservice.....	36
3.4 Samfunnskontakt og organisasjon	38
3.4.1 Prioriterte utviklingsprosjekter.....	38
3.4.2 Kommunikasjon og samfunnskontakt (Styringsparameter).....	40
3.4.3 Internasjonalt samarbeid	42
3.4.4 Økonomiforvaltning	44
3.4.5 Personalforvaltning	47
3.4.6 Andre driftsmessige forhold.....	50
4 Plan for 2014	52
4.1 Tilsyn med norsk høyere utdanning og fagskoleutdanning.....	52

4.1.1	Prioriterte utviklingsprosjekter.....	52
4.1.2	Resultatmål for tilsynsaktivitetene	52
4.1.3	Saksbehandlingskvalitet, brukerservice og effektivitet.....	55
4.2	Øvrig aktivitet for å stimulere kvalitet i norsk høyere utdanning og fagskoleutdanning.....	55
4.2.1	Prioriterte utviklingsprosjekter.....	55
4.2.2	Resultatmål for de rendyrkede utviklingsaktivitetene.....	56
4.3	Utenlandsk utdanning	58
4.3.1	Prioriterte utviklingsprosjekter.....	58
4.3.2	Resultatmål for godkjenning av utenlandsk utdanning	59
4.4	NOKUTs samfunnskontakt og organisasjon	61
4.4.1	Prioriterte utviklingsprosjekter.....	61
4.4.2	Resultatmål for fellesfunksjonene	63
4.5	Plan for disponering av tildelt bevilgning 2014	63
5	Budsjettforslag for 2015	66
5.1	Innledning.....	66
5.2	Disponering av rammen for 2014.....	66
5.3	Budsjettbehov 2015	67

Forord

NOKUTs årsrapport for 2013 og årsplan for 2014 er strukturert etter virksomhetsmålene for NOKUT gitt av Kunnskapsdepartementet. Dokumentet er skrevet med tanke på at det skal fungere som grunnlagsdokument både for departementets etatsstyring av NOKUT og for NOKUTs interne virksomhetsstyring. Avslutningsvis følger NOKUTs budsjettforslag for 2015.

Dokumentet ble vedtatt av NOKUTs styre 13. februar 2014.

Oslo, 24. februar 2014



Terje Mørland
Direktør

1 Innledning

1.1 Overordnede føringer

NOKUT opererer med hjemmel i lov om universiteter og høyskoler, lov om fagskoleutdanning og forskrift om kvalitet i høyere utdanning (NOKUT-forskriften). De overordnede føringene som ligger til grunn for denne årsrapporten og årsplanen står i:

1. NOKUTs strategiplan 2010-14 med tilhørende strategiske dokumenter (organisasjonsstrategi 2011-14, langtidsplan for tematiske prioriteringer 2012-14 og langtidsplan for utvikling av området godkjenning av utenlandsk utdanning 2012-14)
2. Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev for 2013 og 2014, samt supplerende tildelingsbrev.

Strategiplanen og departementets tildelingsbrev angir de samme virksomhetsmålene for NOKUT¹. Målene er avledet av NOKUTs formålparagraf i universitets- og høyskoleloven. Departementet konkretiserer i tildelingsbrevet også hvilke styringsparametere NOKUT vil bli fulgt opp på. NOKUTs interne virksomhetsstyring skjer med utgangspunkt i de samme styringsparametere med noen mindre modifikasjoner:

Mål 1: NOKUT skal bidra til å sikre at kvaliteten i norsk høyere utdanning og fagskoleutdanning tilfredsstiller nasjonale standarder .

- Antall vedtak og saksbehandlingstid
- Antall vedtak opphevet av NOKUTs klagenemnd
- Tilbakemeldinger på brukerundersøkelser

Mål 2: NOKUT skal stimulere til økt kvalitet i utdanningen ved norske universiteter, høyskoler og fagskoler.

- Antall vedtak og saksbehandlingstid innen alle NOKUTs virksomhetsområder
- Antall arrangerte konferanser og andre møteplasser for sektoren om akkreditering og kvalitetssikring, godkjenning av fagskoleutdanning og generell godkjenning av utenlandsk utdanning
- Publiserte artikler, utredninger og analyser innenfor NOKUTs ansvarsområde
- Gjennomføre årlig studentundersøkelse²

Mål 3: NOKUT skal bidra til at personer med utenlandsk utdanning får vurdert denne i forhold til norsk utdanning, og at arbeidsgivere og læresteder får korrekt informasjon om utenlandsk kompetanse.

- Antall vedtak og saksbehandlingstid
- Antall vedtak opphevet av NOKUTs klagenemnd
- Tilbakemeldinger på brukerundersøkelser

Mål 4a: Samfunnet skal ha tillit til at kvaliteten på NOKUTs arbeid holder internasjonal standard .

¹ Det er teknisk forskjell i og med at vi i strategiplanen har fire mål, mens departementet opererer med fem. Dette kommer av at departementet har splittet opp det siste målet i strategiplanen.

² Nytt styringsparameter for 2014

- Kvalitetssikring av egen virksomhet i forhold til internasjonale standarder og retningslinjer
- Ekstern informasjon og samfunnskontakt

Mål 4b: NOKUT skal ha en personal- og økonomiforvaltning som sikrer effektiv utnyttelse av ressursene.

- Avvik ved gjennomføring av budsjett
- Søkning til ledige stillinger
- Kompetansemåling
- Arbeidsmiljø, herunder bl.a. sykefraværsprosent

NOKUT har i den interne styringen i tillegg sterkt fokus på oppfølging av strategiplanens seks hovedstrategier for videreutvikling av NOKUT. Disse fungerer som styringsparametere for den langsiktige utviklingen av virksomheten, og vi definerer hvert år særskilte utviklingsprosjekter som skal bringe organisasjonene videre i forhold til disse utviklingsmålene. Disse er:

- Legge mer vekt på å stimulere kvalitetsutviklingen ved institusjonene
- Være mer helhetlig, effektiv og målrettet i tilsynsarbeidet
- Styrke rollen som helhetlig kompetansesenter for godkjenning av utenlandsk utdanning
- Gi bedre informasjon og service til brukerne
- Styrke dialogen med sektor og samfunn
- Videreutvikle en profesjonell og helhetlig organisasjon

Som supplement til strategiplanen har NOKUT også utviklet en organisasjonsstrategi og langtidspaner som mer detaljert trekker opp retningen for utviklingen av virksomheten. For organisasjonsstrategien er det angitt tre styringsparametre for å monitorere oppfølgingen:

- NOKUTs omdømme
- Medarbeidertilfredshet
- Kompetanse i forhold til mål og oppgaver

2 Overordnet tilstandsrapport

I dette kapitlet gis først en oppsummering av status for NOKUTs kjernevirksomhet og gjennomførte og planlagte aktiviteter for å utvikle virksomheten. Deretter følger en redegjørelse for styrets arbeid og overordnede vurderinger. For fullstendig rapport for 2013, planer for 2014 og budsjettforslag for 2015 vises det til kapitlene 3, 4 og 5.

2.1 Status og gjennomførte aktiviteter

2.1.1 Status og utvikling i kjernevirksomheten

På området utenlandsk utdanning har etterspørselen etter NOKUTs tjenester økt kraftig de siste årene. Det gjelder både pågangen av søknader til vår egen godkjenningsordning og saksmengden i forhold til informasjon og rådgivning. I 2013 mottok NOKUT til sammen 6163 søknader om generell godkjenning. Sammenliknet med 2012 utgjør dette en økning på hele 20 %. NOKUT ferdigbehandlet 7410 søknader, en økning på 68 % i forhold til 2012. Den store økningen i ferdigbehandlede søknader skyldes både effektiviseringstiltak og styrking av saksbehandlingskapasiteten. En del av økningen skyldes at et ventearkiv med gamle saker, som ikke var komplette, har blitt avvirket. Til tross for økningen i antall nye saker har restansen gått ned i løpet av 2013. For 2014 forventer vi en økning i saksmengden på om lag 25 %. Fortsatt økonomiske utfordringer i en rekke europeiske land, kombinert med lav arbeidsledighet og gode arbeidsvilkår i Norge, er hovedforklaringen til økningen. At NOKUTs godkjenningsordning blir stadig bedre kjent i samfunnet og i innvandremiljøer, bidrar også.

NOKUT etablerte en ny godkjenningsordning for personer uten verifiserbar dokumentasjon i 2013. Til sammen 25 saker ble ferdigbehandlet, hvilket er i tråd med prognosen som NOKUT hadde i forbindelse med tildelingen i revidert nasjonalbudsjett. Av disse ble det fattet 18 positive vedtak. Til sammen mottok NOKUT 260 søknader til den nye godkjenningsordningen. Ordningen fremstår som solid, og NOKUT har som mål for 2014 å gjennomføre 120 nye vurderinger og vedtak med ambisjon om videre oppskalering i 2015.

NOKUT har i løpet av 2013 gjennomført en rekke tiltak for å effektivisere saksbehandlingen på utlandsområdet. Dette til tross vil den kraftige veksten i antall søknader både til den ordinære og den nye godkjenningsordningen gjøre at det fram mot 2016, når nytt saksbehandlingssystem skal være på plass, fortsatt vil være nødvendig med ekstra saksbehandlingskapasitet for å ta unna søknadene. Dette er reflektert i budsjettforslaget.

Når det gjelder tilsyn med norsk utdanning har antall søknader om etablering av nye utdanninger stabilisert seg de siste årene. Det årlige søknadstallet ligger på rundt 100 for fagskoleutdanning og 50 for høyere utdanning. Søknadsbehandlingenstiden har i 2013 i all hovedsak vært innenfor måltallene. Etter en stille periode mottok NOKUT i 2013 flere søknader om institusjonsakkreditering. Signalene fra institusjonene tyder på at vi må vente flere søknader om institusjonsakkreditering/godkjenning av fagområde også i 2014 og framover.

Evalueringer av kvalitetssikringssystemer er gjennomført i tråd med oppsatt plan. Det samme er tilsynet med eksisterende enkeltutdanninger, som i 2013 bl.a. omfattet alle masterprogrammene i historisk- filosofiske fag. Dette programmet vil bli avsluttet i 2014 med enkelte revideringer av akkrediteringen. Et nytt tilsynsprogram for eksisterende virksomhet igangsettes i 2014. Det stabile

søknadsvolumet gjør imidlertid at det innenfor gjeldende regelverk og ressursramme også i 2014 vil være vanskelig å oppnå et akseptabelt volum på tilsynet med de mange tusen eksisterende studietilbudene. Dette gjelder både høyere utdanning og fagskoleutdanning, og gjør det vanskelig å innfri Regjeringens ambisjoner om å styrke NOKUTs rolle for å sikre og utvikle kvalitet i studier og institusjoner uten mer ressurser og/eller vesentlige endringer i regelverket. Dette er reflektert i budsjettforslaget.

Også innen utredning, analyse og informasjon har det vært høy aktivitet. Det er publisert fire rapporter og seks faglige artikler for ekstern publisering. Målet med NOKUTs utredninger og analyser er å belyse utfordringer knyttet til utdanningskvalitet slik at det kan anspreke til systematisk forbedringsarbeid i sektoren eller på myndighetsnivå. Spesielt rapporten om «Institusjonell dynamikk i norsk høyere utdanning og fagskolesektoren» genererte mye ekstern oppmerksomhet i 2013. I 2014 legger NOKUT opp til en omtrent samme nivå på analyseaktiviteten. Resultatene fra studentundersøkelsen vil her være en viktig kilde. Det er også en viktig målsetting at utrednings- og analysearbeidet skal støtte godt opp under NOKUTs økte aktivitet knyttet til kommunikasjon og samfunnskontakt.

En viktig del av NOKUTs løpende virksomhet er kontaktarbeidet med sektorene vi betjener. Dette er et mindre synlig, men sentralt element i arbeidet med å bidra til å sikre og utvikle kvalitet. Gjennom 2013 er kontaktarbeidet trappet opp. NOKUT gjennomførte en vellykket jubileumskonferanse om utdanning og arbeidsliv. I tillegg har vi deltatt på møter både på strategiske og operative nivå og har hatt deltakelse på sentrale konferanser /arrangementer. Vi har dessuten økt antallet debattinnlegg og prøvd ut arrangementstypen «Frokostmøte» med en mer allmennrettet debattprofil med hell. I 2014 vil vi fortsette å styrke kontakten med arbeidslivet og samfunnet generelt under satsingen «Et synligere NOKUT».

2.1.2 Strategisk utvikling av virksomheten

NOKUT prioriterer hvert år noen større koordinerte tiltak for å videreutvikle virksomheten i tråd med intensjonene i strategiplanen og/eller oppdrag fra departementet. Disse tiltakene representerer større løft utover det normale forbedringsarbeidet som skjer løpende.

I 2013 gjennomførte NOKUT flere krevende løft parallelt. De to mest ressurskrevende tiltakene for organisasjonen som helhet var hhv. igangsetting av arbeidet med ny IKT-infrastruktur og samhandlingsportal, og valg av nye lokaler og planlegging av flytting til Lysaker. Selve flyttingen ble gjennomført i januar 2014. Etablering av IKT-prosjektet (e-SAM) krevde utover organisatorisk og teknisk planlegging mye arbeid med å sikre nødvendig finansiering. Gjennomføringen av dette prosjektet startet i januar 2014 og vil pågå fram til sommeren 2015.

Omorganisering av utlandsområdet med sammenslåing av den gamle utlandsavdelingen og informasjonssenteret INVIA til Nasjonalt kompetansesenter for utenlandsk utdanning var også et betydelig organisatorisk løft i 2013. Målsettingen med omorganiseringen er en mer effektiv, robust og fleksibel organisasjon. Dette gir sammen med de forventede effektene av nytt saksbehandlingssystem et godt grunnlag for vesentlig raskere saksbehandling i framtiden. Det styrker i tillegg NOKUTs muligheter til i større grad å anvende kompetansen om utenlandsk utdanning i rådgivning og nye tjenester både mot arbeidsmarkedet og utdanningsinstitusjonene, samt på innvandrings- og integreringsfeltet.

NOKUTs virksomhet rettet mot norsk høyere utdanning ble i 2013 evaluert av en internasjonal komite i regi av ENQA. Formålet med evalueringen var å sjekke at NOKUT operer i henhold til internasjonale standarder (ESG). NOKUT kom ut av evalueringen med godt resultat. NOKUT har samtidig arbeidet videre med vårt innspill om ny tilsynsmodell og behovet for nasjonal strategi på feltet. Det er bl.a. utarbeidet en konsekvensvurdering av forslaget til endringer i tilsynsmodellen på oppdrag fra departementet. I tillegg har NOKUT vært en aktiv pådriver i den offentlige debatten om å styrke kvaliteten i norsk høyere utdanning og fagskoleutdanning. Etableringen av den nasjonale studentundersøkelsen med nettportalen studiebarometeret.no har også vært et stort løft som har krevd mye ressurser.

Andre større utviklingsprosjekter i 2013 var:

- Utvidelse av ordningen med Sentre for fremragende utdanning til alle fagområder
- Ny forskrift for tilsyn med fagskoleutdanning
- Utvidelse av pilotprosjektet om tilsyn med eksisterende virksomhet
- Styrket samfunnskontakt gjennom bl.a. jubileumskonferanse om utdanning og arbeidsliv
- Totalomlegging av NOKUTs nettsted

Også i 2014 er det lagt opp til flere krevende prosesser for å styrke NOKUTs virksomhet i et langsiktig perspektiv. Det gjelder særlig utvikling av ny strategisk plan for perioden 2015-2020 og gjennomføringen av IKT-prosjektet e-SAM. IKT-prosjektet vil fra 2016 gi vesentlig effektivisering av flere av NOKUTs driftsprosesser og dermed mulighet for å prioritere opp aktiviteter som vi lenge har måttet nedprioritere samt iverksette nye tiltak i neste strategiperiode. Det skal i 2014 arbeides videre med å kvantifisere gevinstene av IKT-investeringen. Finansieringen av e-SAM er foreløpig kun sikret ut 2014. Det er behov for fortsatt dialog med departementet om finansieringen for 2015. Dette er reflektert i budsjettforslaget.

Arbeidet med strategiplanen vil bli påvirket av og må sees i sammenheng med departementets arbeid knyttet til Regjeringens ambisjoner om å styrke kvaliteten i utdanninger og institusjoner og signalene om styrking av NOKUTs rolle i forhold til dette. NOKUT vil komme med innspill til departementet knyttet bl.a. til meldingsarbeidet om struktur i høyere utdanning, arbeidet med endringer i UH-loven og NOKUT-forskriften, og arbeidet med finansieringsmodellen for høyere utdanning og forskning. For å kunne gjøre dette på en målrettet og effektiv måte kreves god dialog og koordinering med departementet. For å sikre god og effektiv styringsdialog i årene framover trenger vi også dialog med departementet når det gjelder fastsetting av mål og styringsparametere for oppfølgingen av strategien.

For øvrig prioriteres følgende utviklingstiltak i 2014:

- Et tydeligere NOKUT – styrket samfunnskontakt og kommunikasjon
- Tilsyn 2015 – utvikling av tilsynsmodellen med vekt på ny periodisk evaluering
- Bedre tilrettelegging av informasjon om utdanningskvalitet i allment tilgjengelige portaler
- Oppskalering av godkjenningsordningen for personer uten verifiserbar dokumentasjon
- Styrking av NOKUTs kontaktpunktfunksjoner (kvalifikasjonsrammeverk og yrkesdirektiv)
- Organisasjonsutvikling og kulturbygging bl.a. med utgangspunkt i nye lokaler
- Videreutvikling av det interne kvalitetsstyringssystemet og beredskapsplanleggingen

2.2 Styrets arbeid og vurdering

2.2.1 Aktivitet i 2013

Styret hadde i 2013 seks samlinger, hvorav én med overnatting. På samlingene er det avholdt seks styremøter, ett heldagsseminar, tre miniseminarer, samt besøk ved Høgskolen i Hedmark. I tillegg har styret hatt ett telefonmøte og ved to anledninger tatt beslutninger i enkeltsaker per e-post.

Styreleder og et flertall av styremedlemmene var nye fra 2013. Styret har derfor lagt vekt på å sette seg godt inn i NOKUTs ulike roller og oppgaver. Dette er bl.a. gjort gjennom flere temaseminarer om NOKUTs roller og virke, og om utfordringer knyttet til hhv. norsk høyere utdanning, norsk fagskoleutdanning og utenlandsk utdanning. I tillegg til å introdusere styret for de ulike deler av NOKUTs virksomhet har seminarene vært arenaer for diskusjoner om videreutvikling og tydeliggjøring av NOKUTs rolle i samfunnet. Slik har de også fungert som innledning til strategiprosessen som skal gjennomføres i 2014.

Styret har i tillegg til det nevnte fagstrategiske arbeidet hatt fokus på NOKUTs vanskelige økonomiske situasjon knyttet både til å håndtere kraftig søknadsvekst på kort sikt og behovet for å investere i ny IKT-infrastruktur for å sikre mer effektiv drift på sikt. Styret har videre lagt stor vekt på å støtte administrasjonen gjennom et spesielt krevende år med mange store organisatoriske løft, jf. kap. 2.1.2, og med flere endringer i ledelse og andre nøkkelstillinger på samme tid. Bl.a. på grunn av dette fant styret det verken hensiktsmessig eller forsvarlig å sette i gang en strategiprosess eller gjøre større endringer i NOKUTs mål og styringsparametre i 2013.

Styret er meget tilfreds med nivået på saksfremleggene og den faglige og organisatoriske utviklingen som har skjedd i NOKUT gjennom året, ikke minst utviklingen i tilsynsmodellen med kontroll og oppfølging av eksisterende studier. Samarbeidet mellom styre og administrasjon har fungert godt. Direktør og styreleder har utover styremøtene regelmessige møter/kontakt om løpende saker av strategisk betydning.

2.2.2 Fokusområder i 2014

Overordnet vurderer vi risikobildet knyttet til NOKUTs evne til å oppnå organisasjonens overordnede mål beskrevet i kapittel 1, og dermed bidra til at samfunnet kan ha tillit til kvaliteten i utdanningene, å være omtrent det samme som i fjor. NOKUT har i flere år hatt to store utfordringer:

- Vedvarende kraftig søknadsvekst særlig på utlandssiden kombinert med et stort etterslep i IKT-investeringer.
- Lover og forskrifter gjør at NOKUT må prioritere søknadsbehandling, noe som har medført at det innenfor tildelt ressursramme er krevende å få til tilstrekkelig aktivitet for å kontrollere og utvikle kvaliteten i eksisterende studier og institusjoner.

Styret konstaterer imidlertid at framtidsutsiktene er betydelig lysere enn på tilsvarende tidspunkt i fjor. De viktigste grunnene til det er at vi, når vi ser bort fra UVD-ordningen som fortsatt er i oppstartsfasen, nå er tilnærmet à jour med søknadsbehandlingen i hele organisasjonen, at IKT-investeringsprosjektet e-SAM er i gang, og ikke minst at vi mener det nå er gode muligheter for å få til regelverksendringer og tilhørende endringer internt i NOKUT som vil bidra til å vri NOKUTs fokus fra mest søknadsbehandling til mest oppfølging av eksisterende studier og institusjoner.

Det er likevel nødvendig å understreke at det dreier seg om komplekse endringsprosesser hvor det er mye som kan gå galt og i tillegg mye som er utenfor NOKUTs kontroll. Styrets hovedfokus i 2014 vil derfor være å bidra til å sikre at IKT-prosjektet blir en suksess og at NOKUTs fokus framover faktisk blir dreiet i ønsket retning. For IKT-prosjektet vil dette innebære å sikre finansieringen for 2015, følge opp at gjennomføringen går som planlagt og ikke minst følge opp arbeidet med planen for gevinstrealisering slik at vi sikrer oss at prosjektet faktisk gir de effektiviseringsgevinstene som det er potensial for. Fortsatt god dialog med departementet er viktig.

Når det gjelder dreining av NOKUTs rolle og fokus i årene framover vil strategiprosessen være nøkkelaktiviteten. Suksess her vil for det første være avhengig av at NOKUT selv klarer å løfte blikket tilstrekkelig til å legge en tydelig strategi for hvordan vi skal maksimalisere vårt bidrag til å sikre, utvikle og informere om kvaliteten i norsk høyere utdanning og fagskoleutdanning både på program-, institusjons- og sektornivå. Og tilsvarende at vi evner å utvikle vår rolle som kompetansesenter for utenlandsk utdanning både gjennom egen godkjenningsordning og funksjonene som informasjonssenter og koordinator og rådgiver på feltet. For det andre vil det kreve at vi evner å kommunisere strategi og endringsforslag til Kunnskapsdepartementet og omverdenen på en god måte. Det siste blir ikke minst viktig i lys av at departementet arbeider parallelt med regelendringer og meldingsarbeider knyttet til Regjeringens ambisjoner om å styrke kvaliteten i utdanninger og institusjoner. God dialog mellom NOKUT og departementet er derfor kritisk viktig å få til i denne prosessen. Det er også viktig å få til en god dialog med sektoren.

Utover de nevnte fokusområder vurderer styret styringsparametrene beskrevet i kapittel 1 som tilstrekkelige både for NOKUTs interne styring og for dialogen med departementet også i 2014. NOKUT vil gjerne ha dialog med departementet om nye mål og styringsparametre for 2015 og framover i løpet av første halvår 2014.

3 Rapport for 2013

3.1 Tilsyn med norsk høyere utdanning og fagskoleutdanning

Virksomhetsmål 1: *NOKUT skal bidra til å sikre at kvaliteten i norsk høyere utdanning og fagskoleutdanning tilfredsstillende nasjonale standarder.*

Virksomhetsmål 2: *NOKUT skal stimulere til økt kvalitet i utdanningen ved norske universiteter, høyskoler og fagskoler.*

NOKUT benytter følgende tilsynsformer: Institusjonsakkreditering, godkjenning av fagområder, evaluering/godkjenning av institusjonenes kvalitetssikringssystemer, akkreditering/godkjenning av nye utdanningstilbud og tilsyn med etablert utdanning.

NOKUT fører tilsyn med høyere utdanning og fagskoleutdanning ved å kontrollere at kvaliteten i utdanningene og i institusjonenes kvalitetsarbeid er i tilfredsstillende samsvar med henholdsvis studietilsynsforskriften og, fra januar 2014, fagskoletilsynsforskriften og overordnede lover og forskrifter. Både prosessuelt, gjennom faglige vurderinger og resultater/rapporter skal tilsynet også stimulere til at lærestedene har et kontinuerlig fokus på kvalitetsutvikling. I 2013 har tilsynet med eksisterende virksomhet og evaluering av institusjonenes system for kvalitetssikring inkludert betydelig tid til dialog med alle de involverte lærestedene. I tilsynsrapportene for akkreditering av nye utdanningstilbud gir de sakkyndige ofte råd til lærestedene om hvordan de kan videreutvikle utdanningskvaliteten og kvalitetsarbeidet i tillegg til å vurdere om utdanningskvaliteten er tilstrekkelig i forhold til nivået for godkjenning/akkreditering.

I 2013 ble det benyttet ca. 200 sakkyndige i gjennomføringen av tilsynsaktivitetene.

Strategier for videreutvikling av feltet: NOKUTs seks hovedstrategier gir retning for utviklingen av tilsynsfeltet framover. I et langsiktig arbeid som startet i 2012, har tilsynsarbeidet lagt særlig vekt på mer *helhetlig, målrettet og effektivt tilsyn, økt vekt på å stimulere kvalitetsutvikling og bedre brukerservice*. For øvrig vises det til langtidsplan for tematiske prioriteringer 2012–2014. Denne planen gir blant annet strategiske føringer for tilsyn med eksisterende virksomhet innen høyere utdanning.

Resultatmål på feltet: Det er satt kvalitetsmål for tilsynsvirksomheten som mål/prognose for forventet antall vedtak for de ulike tilsynsformene, saksbehandlingstid, brukertilfredshet og antall saker som omgjøres av klagenemnda. I tillegg er det et mål å gjennomføre prioriterte utviklingsprosjekter etter oppsatt plan. NOKUT skal også innhente opplysninger som kan si noe om konsistens i saksbehandlingen. Kvalitetsmål inngår i kvalitetssikringssystemet for tilsynsvirksomheten som igjen inngår i NOKUTs overordnede kvalitetsstyringssystem.

Kapittelets struktur: I dette kapittelet omtales først prioriterte utviklingsprosjekter på området i 2013. Deretter følger rapport for den løpende virksomheten med tilsyn av hhv høyere utdanning og fagskoleutdanning. Til slutt kommenteres kvalitet og effektivitet i saksbehandling og brukerservice.

3.1.1 Prioriterte utviklingsprosjekter

NOKUT prioriterer hvert år noen større koordinerte tiltak for å videreutvikle virksomheten. Disse tiltakene er forankret i strategiplanen og representerer større løft utover det normale forbedringsarbeidet som forventes å skje løpende i avdelingene. Det er gjennomført følgende utviklingsprosjekter på feltet i 2013:

- Ny tilsynsmodell og behov for nasjonal strategi - Oppfølging av NOKUTS innspill
- ENQA-evaluering av NOKUTs virksomhet
- Forskrift for tilsyn med fagskoleutdanning
- Pilotprosjektet for tilsyn med eksisterende virksomhet

Ny tilsynsmodell og behov for nasjonal strategi – oppfølging av NOKUTs forslag

I desember 2012 sendte NOKUT et innspill til Kunnskapsdepartementet med forslag om nasjonal strategi for satsning på utdanningskvalitet og ny modell for tilsyn med høyere utdanning. Innspillet er resultat av en gjennomgang av ti år med erfaringer fra Kvalitetsreformen og NOKUTs virksomhet. Hovedtrekkene i forslag til justert tilsynsmodell kan oppsummeres i fire punkter:

- Institusjonene kan oppnå selvakkrediteringsrett på et gitt nivå etter å ha fått akkreditert et visst antall enkeltstudier
- NOKUT skal fortsatt akkreditere studier høyskolene selv ikke kan akkreditere
- Nytt hovedvirkemiddel er periodiske evalueringer hvert åttende år med mulighet for oppfølging etter to år. Hovedfokus er på studentenes læringsutbytte og forvaltning av selvakkrediteringsrett. Evalueringene gjennomføres på ulik måte for institusjoner med og uten rett til å akkreditere studier.
- NOKUT skal fortsatt når som helst kunne føre tilsyn med enkeltstudier ved alle institusjonene.

Våren 2013 ble NOKUT bedt av KD om å utarbeide utdypende begrunnelser og konsekvensvurderinger av forslagene. «Ny helhetlig tilsynsmodell – utdypende begrunnelser og konsekvensvurderinger» ble tatt til etterretning i styret 30. oktober og sendt departementet. Departementet setter i 2014 i gang et lov- og forskriftsarbeid knyttet til NOKUTs akkrediterings- og tilsynsmodell, og tiden vil vise hvilken betydning innspillet fra NOKUT får.

Uavhengig av mulige endringer i lov og departementets forskrift har NOKUT satt i gang arbeidet med nytt opplegg for periodiske evalueringer; Tilsyn 2015. Her samarbeider NOKUT med tre høyskoler om «forsøk for læring»: Høgskolen i Buskerud og Vestfold, Dronning Mauds Minne Høgskole og Haraldsplass diakonale høyskole. Departementet ga våren 2013 disse høyskolene unntak fra kravet om evaluering av system for kvalitetssikring av utdanningen hvert 6. år, mot at de deltar i arbeidet med ny modell for periodiske evalueringer. Det er oppnevnt sakkyndige komiteer for hver høyskole. Forsøksperioden er 1. september 2013 til 31. desember 2014.

NOKUT arbeider videre med «Tilsyn 2015» i 2014, se kap. 4.1.1.

ENQA-evaluering av NOKUTs virksomhet

ENQA (the European Association for Quality Assurance in Higher Education) har evaluert NOKUTs tilsyns- og utviklingsarbeid for norsk høyere utdanning. En slik evaluering kreves hvert femte år for at

NOKUT skal kunne opprettholde sitt medlemskap i ENQA. Nå foreligger både NOKUTs selvevalueringsrapport og den eksterne evalueringsrapporten. Begge rapportene er publisert på NOKUT.no.

Konklusjonen er at NOKUT opererer i tilfredsstillende samsvar med European Standards and Guidelines for Quality Assurance (ESG). I den sakkyndige rapporten blir NOKUT særlig berømmet for sitt eget systematiske kvalitetsarbeid og for sine nye sektorovergripende analyser. Komiteen merket seg også at NOKUT har et godt forhold både til sektoren og Kunnskapsdepartementet. NOKUT blir samtidig anbefalt at evalueringene av system for kvalitetssikring bør gjennomføres på en mer enhetlig måte, samtidig som de bør følges opp mer systematisk. Komiteen påpekte også at ESG-ene burde fremtre tydeligere gjennom NOKUTs arbeid og veiledning. Disse anbefalingene tar vi med oss i utarbeidelsen av neste generasjons evalueringer.

Forskrift for tilsyn med kvaliteten i fagskoleutdanning

Forskrift for tilsyn med kvaliteten i fagskoleutdanning ble vedtatt av styret 12.12.2013 og trådte umiddelbart i kraft. I oppstarten av forskriftsprosjektet inviterte NOKUT sentrale aktører i fagskolesektoren som Fagskolerådet, Organisasjonen for norske fagskolestudenter og representanter fra offentlige og private fagskoler, til dialog om hvilke endringer i gjeldende bestemmelser som kunne og burde gjøres. I forkant av høringen og i arbeidet med veiledningene ga et brukerpanel bestående av representanter fra fagskolesektoren innspill til forbedringer av forskriften og veiledningene. Videre la NOKUT vekt på erfaringene med behandling av søknader om godkjenning av enkeltutdanninger og fagområder, behandling av system for kvalitetssikring, samt nye bestemmelser som følge av nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk og forskrift om fagskoleutdanning. Parallelt med arbeidet med ny forskrift har NOKUT utviklet to veiledninger til potensielle søkere og tilbydere av godkjent fagskoleutdanning. Forskriften lanseres gjennom seminar for sektoren 15.01.14.

Pilotprosjekt for tilsyn med eksisterende virksomhet

I 2011 startet et pilotprosjekt for å utprøve ny modell for tilsyn med eksisterende virksomhet før den etableres som en permanent metode. I løpet av 2012 fikk NOKUT noe erfaring fra de to første trinnene i prosessen: kartlegging av potensielle tilsynsobjekter og redegjørelse. Som en konsekvens av den første runden i pilotprosjektet, ble det gjennomført og avsluttet revideringer av studier ved Atlantis medisinske høyskole og Norsk gestaltinstitutt. Revideringene ble avsluttet med styrevedtak om fortsatt akkreditering. - Utvalget av tilsynsobjekter særlig i fagskoleutdanning, men også høyere utdanning, var såpass smalt at pilotprosjektet med utprøving av ny tilsynsmodell fortsatte med en ny runde. Det ble nå lagt vekt på å gi lærestedene 5 måneder til å rette opp avvik og utvikle kvaliteten før NOKUT eventuelt iverksetter full revidering. Der vi imidlertid er alvorlig bekymret for kvaliteten, vil vi kunne iverksette revidering direkte, uten å gi lærestedet mer tid til utvikling.

For fagskoler var det planlagt at utvalget fagskoleutdanninger som skulle inn i dette tilsynet, knyttes til vurdering av kvalitetssikringssystem (KS): Ved inngangen til 2013 var det 55 fagskoletilbydere som enda ikke har fått sine KS vurdert av NOKUT. Der fagskolen ikke kan fremvise troverdig system for kvalitetssikring, skulle tilbyders utdanningstilbud inngå i kartlegging av potensielle tilsynsobjekter. Dette ble ikke gjennomført på grunn av manglende saksbehandlingskapasitet på fagskoleområdet. Tilsynsmodellen er derfor ikke prøvd ut i sin fulle bredde for fagskoleutdanningene. Imidlertid gjenopptas disse planene for 2014.

3.1.2 Aktivitetsrapport for tilsyn med høyere utdanning

Evaluering av institusjonenes system for kvalitetssikring

NOKUT startet i 2009 de første evalueringene av tidligere godkjente systemer (andre runde) i tråd med bestemmelsen om at det ikke skal gå mer enn seks år mellom hver evaluering av den enkelte institusjons system for kvalitetssikring. Evalueringsprosessen inneholder nå to besøk av de sakkyndige ved institusjonen. Oversikt over gjennomførte evalueringer med vedtak i 2013 er gitt i tabellen nedenfor.

Antall gjennomførte evalueringer er i samsvar med oppsatt plan.

Tilbakemeldingene på tilrettelegging og prosess fra institusjonene er overveiende positive med enkelte kritiske bemerkninger, og en er nøytral. Av institusjonenes uttalelser til rapportene var seks overveiende positive og en nøytral.

Tabell 3.1.2-1 Institusjoner som fikk evaluert system for kvalitetssikring av utdanningen i 2013

Institusjon	Vedtaksdato	Merknad
Norges Handelshøyskole	24.01.13	Godkjenning av system opprettholdes. Første godkjenning ble gitt i 2006.
NTNU	25.04.13	Systemet for kvalitetssikring av utdanningen har vesentlige mangler. Godkjenning ble gitt i 2006.
Høgskolen i Harstad	05.09.13	Godkjenning av system opprettholdes. Første godkjenning ble gitt i 2007.
Høgskolen i Narvik	05.09.13	Systemet for kvalitetssikring av utdanningen har vesentlige mangler. Godkjenning ble gitt i 2007.
Høgskolen i Sør-Trøndelag	05.09.13	Godkjenning av system opprettholdes. Første godkjenning ble gitt i 2007.
Høgskolen i Nord-Trøndelag	05.09.13	Godkjenning av system opprettholdes. Første godkjenning ble gitt i 2007.

Søknader om institusjonsakkreditering

Det er mottatt fire søknader om institusjonsakkreditering i 2013. Det er ikke fattet vedtak om institusjonsakkreditering, men det er fattet ett vedtak om avvisning av søknad. Tre av søknadene gjelder akkreditering til høyskole. For disse gjennomføres for første gang en felles prosess for evaluering med hensyn på institusjonsakkreditering og evaluering av system for kvalitetssikring. To av hovedbesøkene i disse evalueringene er gjennomført i 2013, men vurderingene avsluttes i 2014. Én søknad gjelder akkreditering av institusjonsdeltakelse i institusjonsovergrepene kunstnerisk stipendprogram og akkreditering som vitenskapelig høyskole. NOKUT tilrettela for gjennomføring av akkrediteringene som felles prosess og felles komité. Sakkyndig komité avgav rapporten i desember 2013.

Akkreditering av nye studietilbud

Behandling av søknader om akkreditering av nye studietilbud, kan resultere i ett av følgende vedtak: søknaden blir avvist på grunn av tekniske feil og mangler, søknaden får avslag eller søknaden blir akkreditert som nytt studietilbud. Prognosen for 2013 var 51 vedtak (30 med bruk av sakkyndige). Resultatet ble 41 vedtak, med 22 vedtak fattet med bruk av sakkyndige. Tabellen nedenfor gir en oversikt over antall nye søknader, positive og negative vedtak og avvisningsvedtak.

Det har vært en liten nedgang i antall søknader om akkreditering av studier fra 2012 til 2013, fra totalt 53 til 47. I prognosen for 2013 la vi til grunn 50 søknader for studier på bachelor- og mastergradsnivå, og for studier på dette nivået mottok vi 38 søknader. Nedgangen er sannsynligvis tilfeldige svingninger, da vi også tidligere år har sett slike svingninger. Antall søknader om studier på alle nivå forventes i 2014 å være som for 2013, da vi har hatt mange deltakere på søkerkurs, også fra institusjoner uten tidligere akkrediterte studier.

Totalt ble 40 % av søknadene avvist, dette er en god del lavere enn i 2012. Avvisningsprosenten var høyest for gruppen søknader om kortere studietilbud og bachelorgradsstudier, 70 %. En årsak til dette kan være at flere institusjoner sendte inn mange søknader der det gjennomgående var store og systematiske mangler ved søknadene slik at alle ble avvist.

Tabell 3.1.2-2 Oversikt over antall søknader om akkreditering av studietilbud og vedtak fattet 2012-2013, samt prognose 2014

Nivå År	Ph.d. ¹			Master			Bachelor			Kortere studier		
	2012	2013	Prog. 2014	2012	2013	Prog. 2014	2012	2013	Prog. 2014	2012	2013	Prog. 2014
Nye søknader	3	9	9	29	25	30	12	6	10	9	7	10
Positive vedtak	9	2		23	12		5	1		3	3	
Negative vedtak	1			5	2		1	1			1	
Avvisnings vedtak	1	2		15	8		9	5		7	4	
Sum vedtak	11	4		43	22		15	7		10	8	

¹ 6 søknader om akkreditering av nye ph.d.-studier mottatt 2013 er gått videre til sakkyndig vurdering, for 2 av disse vil det foreligge vedtak i februar 2014, mens for de siste 4 vil vedtak foreligge i juni/september 2014.

Det var én høyskole som i 2013 fikk akkreditert studier på ph.d.-nivå for første gang. Da denne høyskolen vil fusjonere med en høyskole som allerede har rett til å tildele doktorgrad 1.januar 2014, betyr dette at antall institusjoner med gradstildelingsrett på ph.d.-nivå ikke har økt. I tillegg til universitetene og de vitenskapelige høyskolene, er det ni høyskoler som har rett til å tildele doktorgrad. Ingen institusjoner fikk akkreditering for studier på mastergradsnivå for første gang. En søker fikk akkreditering av studium på bachelorgradsnivå for første gang. Dermed har Norge fått en ny høyskole: Forsvarets skole i etterretning og sikkerhetstjeneste.

Tilsyn med akkrediterte studier – revidering av akkreditering

Det ble i 2013 gjennomført revideringer av akkrediteringer for flere studier ved to høyskoler etter at disse hadde fått frist for å rette opp påpekte mangler i 2012.

Atlantis medisinske høyskole: Revidering av bachelorstudium i ernæring og bachelorstudium i medisin med underliggende studier, studiested Oslo og Fuengirola (Spania), samt nettstudier resulterte i at Atlantis medisinske høyskole oppretthold akkreditering for alle de reviderte studiene.

Norsk gestaltinstitutt: Revidering av gestaltterapiutdanningen (120sp) resulterte i at Norsk gestaltinstitutt oppretthold akkrediteringen for det reviderte studiet.

Når det gjelder tilsyn med akkrediterte studier for øvrig, vises det til det tidligere omtalte «Tilsyn med eksisterende virksomhet – pilotprosjekt»

3.1.3 Aktivitetsrapport for tilsyn med fagskoleutdanning

Godkjenning av nye fagskoletilbud og godkjenning av vesentlige endringer i allerede godkjente tilbud

Tabell 3.1.3 gir en oversikt over antall nye søknader, samt positive og negative vedtak i perioden 2011 til 2013, samt prognose for 2014.

Det har vært en liten nedgang i antall søknader om godkjenning av fagskoleutdanning fra 2012 til 2013, fra 114 til 97. I prognosen for 2013 la vi til grunn 100 søknader. Nedgangen kan skyldes flere forhold. Det kan være tilfeldige svingninger. Det kan også skyldes at fagskoleforskriften trådte i kraft 1. august 2013, hvilket medfører at skolene kan trenge noe tid til å omstille seg til nye krav før de søker om nye godkjenninger.

Andelen søknader som går videre til sakkyndig vurdering har stabilisert seg. I 2012 gikk 61 % av søknadene videre til sakkyndig vurdering (70 av 114). Tilsvarende tall for 2013 er 63 % (61 av 97). Vi hadde forventet en noe høyere andel, men innføringen av NKR med KDs forskrift om fagskoleutdanning, som trådte i kraft 1. august 2013, medførte avvísninger av enkelte søknader.

Tabell 3.1.3-1 Fagskoleutdanning: oversikt over antall nye saker pr år og positive og negative vedtak i perioden 2011 – 2013, samt prognose for 2014.

	2011	2012	2013	Prognose 2014
Nye søknader	102	114	97	100
Positive vedtak	29	22 ¹	40	25
Negative vedtak	77	68 ²	65 ³	75
Sum vedtak	106	90	105	100

¹ Inkludert 2 tilsagn om godkjenning

² Inkluderer 21 vedtak etter sakkyndig vurdering, 42 vedtak etter innledende vurdering og 5 trukkede søknader (etter sakkyndig vurdering) som ville endt med avslag.

³ Inkluderer 16 vedtak etter sakkyndig vurdering, 38 vedtak etter innledende vurdering og 11 trukkede søknader (etter sakkyndig vurdering) som ville endt med avslag.

Den tydeligste utviklingen i 2013 er den store økningen i andelen positive vedtak. I 2012 var andelen 24 %. I 2013 var andelen 38 %.

I 2013 førte godkjenning av nye fagskoletilbud til tre nye fagskoler/tilbydere. Disse er Stiftelsen Diakonova, Tunsberg Medisinske Skole AS og Lofoten reiselivsfagskole.

I tillegg til søknader om nye fagskoletilbud mottok NOKUT 62 søknader om vesentlig endring av godkjent fagskoleutdanning. Også her brukes betydelige ressurser på saksbehandlingen. Det ble fattet vedtak i 45 ordinære endringssøknader og én samlet søknad for 48 maritime utdanninger. I de 45 ordinære endringssøknadene endte 41 (91 %) med positive vedtak. Alle endringene i de maritime utdanningene ble godkjent.

Kunnskapsdepartementets prøveordning for fagskoler

15. februar 2012 innførte Kunnskapsdepartementet en prøveordning innenfor fagområdene «kunst, kultur, design og håndverk» og «medier og kommunikasjon» jf. rundskriv F-01-12. Prøveordningen innebærer at fagskoler, som tilbyr fagskoletilbud innenfor nevnte fagområder, skal kunne etablere tilbud for studenter som tas opp på grunnlag av fullført generell studiekompetanse.

14. februar 2013 utvidet Kunnskapsdepartementet ordningen til også å gjelde fagområdene «IKT» og «merkantile fag» jf. rundskriv F-02-13. 4. september 2013 utvidet Kunnskapsdepartementet ordningen til også å gjelde fagområdet «oppvekstfag» jf. rundskriv F-08-13. Inntil videre gjelder prøveordningen for søknadsfristene 15. september 2013 og 15. februar 2014.

Til søkerrunden med søknadsfrist 15. februar 2013 kom det inn seks søknader (fra to tilbydere) hvor tilbyderer søkte om å bli behandlet i tråd med prøveordningen. Alle søknadene falt utenfor prøveordningen, da generell studiekompetanse ville blitt godkjent som opptaksgrunnlag også hvis det ikke hadde vært noen prøveordning.

Til søkerrunden med frist 15. september 2013 kom det inn fem søknader (fra tre tilbydere) hvor tilbyderer søkte om å bli behandlet i tråd med prøveordningen. En av søknadene var en endringssøknad som kun gjaldt opptaket. De andre fire gjaldt nye utdanninger.

Endringssøknaden ble avvist på grunn av store mangler. To av søknadene om nye utdanninger ble avslått i de innledende vurderingene på grunn av mangler i system for kvalitetssikring, styringsordning og reglement. En av de gjenværende søknadene falt utenfor prøveordningen, da generell studiekompetanse ville blitt godkjent som opptaksgrunnlag også hvis det ikke hadde vært noen prøveordning.

Den siste søknaden faller innenfor prøveordningen. Et utkast til tilsynsrapport er på tilsvar hos søker, med svarfrist 14. februar 2014.

I 2012 var det kun én søknad som ble vurdert av sakkyndige som falt innenfor prøveordningen. Etter NOKUTs vurdering har prøveordningen hatt liten betydning for sektoren.

Godkjenning av fagområde

Det kom ikke inn noen søknader om godkjenning av fagområde i 2013.

Tilsyn med godkjent fagskoleutdanning – tilsyn og revidering av godkjenning

Drammen kommune: Revidering av fagskoletilbudet *fagskole i kommunehelsetjenester* førte til at godkjenningen ble trukket tilbake 19. desember 2013.

Ålesund kunsthøgskole: Revidering av fagskoletilbudet *visuell kunst* ble iverksatt i 2012. Endelig vedtak fattes av NOKUTs styre februar 2014.

Oslo International Bible College (OIBC): Revidering av fagskoletilbudet *menighet- og misjonsledelse* pågår.

Emergence School of Leadership: Opprettet tilsyn med fagskoleutdanningen *prosjekt- og prosessledelse*.

Fagskolen i Vestfold: Opprettet tilsyn med fagskoleutdanningen *skipsoffiser skipsteknisk linje*.

Luftfartsskolen: Opprettet tilsyn med fagskoleutdanningene *trafikkflyger fly* og *trafikkflyger helikopter*.

Fagskulane i Hordaland v/ Austevoll maritime fagskole: Opprettet tilsyn med fagskoleutdanningen *skipsoffiser nautisk linje*.

3.1.4 Saksbehandlingskvalitet, brukerservice og effektivitet

Kapittelet omhandler kvalitetsmål for tilsynsvirkomheten. I tillegg omtales forbedringstiltak som er gjennomført i løpet av året.

Ansatte i NOKUT har i 2013 bidratt aktivt på mange møteplasser, blant annet studentorganisasjoner, universitets- og høyskolerådet og fagskolerådet. På invitasjon er det gitt innlegg på 13 nasjonale konferanser og seminarer. Videre har ansatte vært med som deltakere på ulike konferanser og seminarer.

I 2013 gjaldt følgende kvalitetsmål for tilsynsvirksomheten:

Saksbehandlingstid: Søknader som kommer inn til en av to årlige søknadsfrister, skal avsluttes innen neste søknadsfrist, annen tilsynsvirksomhet skal følge gitt fremdriftsplan.

Brukertilfredshet: Det skal ikke forekomme negative tilbakemeldinger på saksbehandling og rutiner..

Antall saker som omgjøres av klagenemnda: Ingen

NOKUT skal også innhente opplysninger som kan si noe om konsistens i saksbehandlingen.

Kvalitetsrapport for tilsyn 2013 er den første i sitt slag. Rapporten viser at det ikke er alvorlig kvalitetssvikt i arbeidet, men at det er flere forbedringspunkter, særlig på innhenting av brukernes erfaringer fra NOKUTs arbeid.

Saksbehandlingstid

Saksbehandling av søknader om akkreditering på bachelor- og mastergradsnivå og fagskoletilbud, som kom inn til en søknadsfrist, var i hovedsak avsluttet før neste søknadsfrist.

Det ble mottatt fem søknader om akkreditering av studier på ph.d.-nivå til søknadsfristen våren 2013, og alle sakene vil bli ferdigbehandlet innen normal saksbehandlingstid som er 8 måneder fra ph.d-søknad er mottatt til styresaken er klar. Til søknadsfristen 1. november mottok vi fire søknader, og alle disse sakene vil få vedtak i 2014.

Brukertilfredshet

Brukerne har noe forskjellig form på tilbakemeldinger til NOKUT avhengig av hvilken tilsynsaktivitet det dreier seg om.

Etter evaluering av institusjonenes kvalitetssystem for utdanningen innhentes det tilbakemelding på tilrettelegging og prosess gjennom seks spørsmål som sendes institusjonen én uke etter at institusjonsbesøket er avsluttet. I den aktuelle perioden er det kommet åtte svar angående tilrettelegging og prosess. Av disse er sju overveiende positive, og en nøytral. Kommentarene er til nytte for saksbehandlingen. Institusjonenes kommentar til rapportene, som publiseres sammen med rapportene, kan også inneholde tilbakemeldinger på prosess og rapport. Det foreligger sju uttalelser, hvorav seks er positive og en nøytral.

NOKUT tilbyr veiledning til potensielle søkere innen høyere utdanning gjennom søkerkurs to ganger i året for hvert nivå (bachelor, master og ph.d.), og i 2013 har vi hatt spesiell oppmerksomhet på innholdet i kursene og veiledningene til studietilsynsforskriften. Dette har som beskrevet i kapittel 3.1 ført til at antall avviste søknader går ned. Målet for søkerkursene er å gi deltakerne forståelse av hva som kreves av en søknad om akkreditering. I 2013 var 44 personer fra 24 institusjoner på søkerkurs, av disse var det deltakere fra fire institusjoner uten tidligere akkrediterte studietilbud.

I etterkant av kurset, ble deltakerne stilt en rekke spørsmål om hvor tilfredse de var med kurset. På generelle tilfredshetsspørsmål om kurset var *nyttig, om økt kunnskap, om man lærte noe nytt og om man ville anbefale kurset til andre*, lå gjennomsnittet av svarene etter vårens søkerkurs på 5,36 på en skala fra 1-6, hvor 6 er høyeste verdi av tilfredshet. På spørsmål om innholdet i kurset og fordelingen av tid, lå gjennomsnittet noe lavere (4,9). På spørsmål om innleggene var klare og tydelige, mer tid til gruppearbeid og om antall kursdeltakere var hensiktsmessig, var gjennomsnittet på 4,2. Resultatene ble tatt med i utviklingen av søkerkursene høsten 2013, og fra spørreundersøkelsen i etterkant av høstens kurs, ble resultatene 5,8, 5,8 og 5,6 på spørsmålene i de overnevnte kategoriene.

For tilbydere som vil søke godkjenning av fagskoleutdanning, ble det holdt to søkerkurs. Totalt deltok 39 personer fra 25 institusjoner. Resultatet fra brukerundersøkelser i 2013 viser at på påstanden: «Seminarer som helhet var nyttig for oss som skal søke om godkjenning» ble gjennomsnittsskåren 5,5 i en skala hvor 1 = «helt uenig» og 6 = «helt enig». I 2012 var tilsvarende skår 5,2. En skår over 5 anses som meget tilfredsstillende.

Søkerkurs for institusjonsakkreditering holdes etter behov, og det er ikke holdt søkerkurs i 2013.

Klagesaker

I løpet av året er det kommet inn klager på NOKUTs vedtak de fleste områdene. Det er sannsynligvis ikke til å unngå helt. Det er mye arbeid med å behandle klagen. Imidlertid fikk ingen av klagen medhold.

Andre tiltak

Fagskoleområdet har konsentrert sin innsats for å fremme saksbehandlingskvalitet, brukerservice og effektivitet i arbeidet med fagskoletilsynsforskriften med veiledning til fagskolene. NOKUT har, i nært samarbeid med representanter fra sektoren, utviklet en *Veiledning til fagskoletilsynsforskriften og Veiledning til tilbydere av fagskoleutdanning*. Se 3.1.1.

Gjennomførte forbedringstiltak

Dokumentasjonskrav til fleksible utdanningstilbud

NOKUT har samarbeidet med Norgesuniversitetet for å videreutvikle veiledningen i søkerhåndbøkene blant annet for å tydeliggjøre dokumentasjonskrav for søknader om fleksible utdanningstilbud. Dette arbeidet har blitt videreutviklet 2013 ved at alle søkerhåndbøkene for søknader om nye studietilbud innen høyere utdanning har blitt omarbeidet.

Gjennomgang av informasjon på utvalgte kriterier

I 2013 ble kriteriene om overordnet læringsutbyttebeskrivelse, studiets kopling til FoU og internasjonalisering valgt ut for nærmere granskning som en del av kvalitetssikringsarbeidet og konsistensbetraktninger. Institusjonenes beskrivelser av hvordan studiet oppfyller kriteriene, samt de

sakkyndige vurderingene av de samme kriteriene er samlet og gjennomgått. Dette har gitt informasjon om kvalitet i søknader, saksbehandling og sakkyndig vurdering som en indikasjon på konsistens i søknader og vurderinger. Informasjonen kan også si noe om kriterienes hensiktsmessighet og dermed gi innspill til vår langsiktige utvikling.

Kriteriet som omhandler studiets overordnede læringsutbyttebeskrivelser har blitt gjennomgått også i 2011 og 2012, og vi kan se at det har skjedd en utvikling i søkerens utforming av faglige læringsutbyttebeskrivelser, noe som kan ha sammenheng med at kvalifikasjonsrammeverket skulle være implementert i sektoren i utgangen av 2012.

Tilsynsavdelingen bruker en metodikk der man med jevne mellomrom gjennomgår og sammenligner tekster i sakkyndige vurderinger, innkomne søknader og avdelingens egenproduserte tekster. Metodikken brukes jevnlig innenfor arbeidet med høyere utdanning, og i noe mindre grad innenfor fagskoleutdanning. Erfaringer fra dette arbeidet er blitt brukt til å forbedre saksbehandling både i veiledning av sakkyndige og søkere og ved revidering av NOKUTs retningslinjer for godkjenning av fagskoleutdanning.

Kvalitetssystem for tilsynsvirksomheten

Arbeidet med kvalitetssystem for tilsynsvirksomheten ble spesielt prioritert i 2012 - 2013. Det foreligger nå et system som har til hensikt å sikre ledelsen på alle nivåer tilstrekkelig styringsinformasjon, å bidra til å styrke forutsigbarhet for brukerne og å forhindre usaklig forskjellsbehandling. Brukernes erfaring skal innhentes. Tilsynsarbeidet skal tilrettelegges slik at det ivaretar egen læring, kvalitet og effektivitet i saksbehandlingen. Ved implementeringen blir kvalitetsmål og prosedyrebeskrivelser revidert. Det skal utarbeides en årlig kvalitetsrapport.

Effektivisering

NOKUTs ressursituasjon fordrer en kritisk holdning til ressursbruken knyttet til hvert enkelt virkemiddel. For å redusere ressursbruken per evalueringsprosess har NOKUT bl.a. sett på muligheter for å slå sammen prosesser.

I 2013 ble det, etter avtale med de aktuelle høyskolene, satt i gang tre samlede prosesser for systemevaluering og institusjonsakkreditering. Ingen av evalueringene er avsluttet, og erfaringene er ikke oppsummert. Det ble også gjennomført systemevaluering ved tre oversiktlige institusjoner – tre av forsvarets høyskoler ble evaluert av samme komité og nært i tid.

NOKUT tilrettela også for at akkreditering av institusjonsdeltakelse i institusjonsovergrepene kunstnerisk stipendprogram og akkreditering av vitenskapelig høyskole ble gjennomført som én prosess av felles komité.

Samlede prosesser er ressursbesparende for institusjonene og for NOKUT, men mer krevende i gjennomføringen enn standard prosesser.

Oppmerksomheten på effektivisering, mindre ressursbruk til tilsynsvirksomheten fortsetter i 2014, jf. 4.1.2.

3.2 Øvrig aktivitet for å stimulere kvalitet i norsk høyere utdanning og fagskoleutdanning

Virksomhetsmål 2: *NOKUT skal stimulere til økt kvalitet i norsk høyere utdanning og fagskoleutdanning.*

NOKUTs arbeid med å stimulere kvalitetsutvikling gjøres dels gjennom tilsynet og dels gjennom aktiviteter som er rendyrket for å stimulere kvalitetsutvikling (som ikke inneholder noe kontrollelement).

Tilsynsvirksomheten er rapportert under kap. 3.1. I dette kapittelet rapporteres det på de rendyrkede utviklingsaktivitetene. Dette omfatter følgende hovedkategorier:

- Tilrettelegging av statistikk og indikatorer (NOKUT-portalene og Studiebarometeret.no)
- Utredninger, analyser og evalueringer for å frambringe, sammenstille og formidle kunnskap som lærestedene og/eller myndighetene kan bruke i sitt arbeid med å forbedre utdanningene.
- Stimuleringsordningene Sentre for fremragende utdanning og Utdanningskvalitetsprisen.
- Konferanser/seminarer og andre informasjonstiltak for å rette oppmerksomhet mot utdanningskvalitet og stimulere til dialog i sektoren.

Strategier for videreutvikling av feltet: En av NOKUTs seks hovedstrategier er *Økt vekt på å stimulere kvalitetsutvikling*. Strategien *Mer dialog med sektor og samfunn* gir også viktige føringer for utviklingen av NOKUTs arbeid med å stimulere til kvalitetsutvikling. Det er også utviklet en Langtidsplan for tematiske prioriteringer 2012-2014. Sistnevnte inneholder prioriterte tema som NOKUT mener har stor betydning for utdanningskvalitet. Planen skal være rettesnor for prioritering av NOKUTs egen innsats på de områder NOKUT selv kan sette dagsorden, herunder utrednings-/analyseprosjekter og tema fra konferanser.

Resultatmål på feltet: Med utgangspunkt i departementets styringsparametere settes det mål for forventet antall publiserte rapporter og artikler, samt for deltakelse og brukertilfredshet på de tre årlige NOKUT-konferansene.

Kapittelets struktur: Først omtales prioriterte utviklingsprosjekter på området i 2013. Deretter følger aktivitetsrapport for den løpende aktiviteten på området. Konferanseaktivitetene og andre informasjonstiltak rapporteres i et annet kapittel, se kapittel 3.4.2 om kommunikasjon og samfunnskontakt.

3.2.1 Prioriterte utviklingsprosjekter

NOKUT prioriterer hvert år noen større koordinerte tiltak for å videreutvikle virksomheten. Disse tiltakene er forankret i strategiplanen og representerer større løft utover det normale forbedringsarbeidet som forventes å skje løpende i avdelingene. Det er gjennomført følgende utviklingsprosjekter på feltet i 2013:

- Etablering av nasjonal studentundersøkelse og ny nettportal
- Utvidelse av ordningen med Sentre for fremragende utdanning (SFU) til alle fagområder

Nasjonal studentundersøkelse og nettportal

NOKUT har lansert en nasjonal spørreundersøkelse om studentenes opplevde studiekvalitet på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet. Undersøkelsen skal gjennomføres årlig i oktober-november, første gang høsten 2013. Resultatene fra undersøkelsen gjøres tilgjengelige i studiebarometeret.no første februar hvert påfølgende år, første gang i 2014.

Undersøkelsen ble sendt ut 15. oktober 2013, og siste svarfrist var 6. november. Alle studenter i andre studieår på bachelor- og masterprogram, samt 5. års studenter på integrerte masterprogram, fikk muligheten til å delta. Det primære målet med studentundersøkelsen vil være å samle inn gode data på studentenes synspunkter på ulike sider av studiekvalitet, og presentere dette for hvert enkelt bachelor- og mastergradstudietilbud.

Resultatene fra undersøkelsen blir presentert i den nye nettportalen **studiebarometeret.no**, som ble lansert 3. februar 2014. I nettportalen vil det være mulig å sammenligne studieprogram innenfor og mellom institusjoner. Den skal være et verktøy for studiesøkere som ønsker å finne informasjon om studentenes oppfatninger av kvaliteten. Den vil også være nyttig for institusjonenes kvalitetsarbeid, og for studenter som er interessert i kvaliteten på studiet de går på. I tillegg vil den være en viktig input for forskning, utredning og analyser både av NOKUT selv og for andre forskningsmiljøer. Den første undersøkelsen omfattet i alt overkant av 55 000 studenter fra 58 høyere utdanningsinstitusjoner og 1650 studieprogrammer på bachelor og masternivå. Svarprosenten ligger på i overkant av 32.

Data fra undersøkelsen skal dekke en rekke formål:

- Informasjon til studenter/allmennhet- en del data legges ut i ny portal
- Til analyser og rapporter (NOKUT)
- Ikke-identifiserbare rådata kan sendes forskningsmiljøer
- Aggregerte data kan legges til rette for andre aktører/portaler

Målgrupper vil primært være studiesøkere, studierådgivere og studenter, men den vil også være nyttig for de høyere utdanningsinstitusjonene, myndighetene, arbeidslivet og allmuen /media.

Utvidelse av ordningen med Sentre for fremragende utdanning til alle fagområder

Kunnskapsdepartementet ga høsten 2010 NOKUT i oppdrag å etablere og forvalte en ordning med Senter for fremragende utdanning, en nasjonal prestisjeordning for utdanning på bachelor- og mastergradsnivå. Ordningen er en parallell til toppsenterordninger innen forskning (SFF). Ordningen er laget for å fremheve eksepsjonelle utdanningsmiljøer, og skal bidra til å synliggjøre at utdanning og forskning er likestilte aktiviteter for universiteter og høyskoler. Et pilotsenter øremerket lærerutdanning fikk SFU-status i desember 2011, og ble offisielt innviet 3. mai 2012. Pilotsenteret ProTed (Centre for Professional Learning in Teacher Education) er et samarbeid mellom universitetene i Oslo og Tromsø.

Det ble bevilget midler til tre nye sentre for fremragende utdanning i statsbudsjettet for 2013. Mens senterstatus i pilotfasen var forbeholdt lærerutdanningsmiljøer, var den første ordinære utlysningen åpent for alle fagmiljøer å søke. Gitt tilfredsstillende kvalitet, het det imidlertid at det er ønskelig med faglig bredde blant sentrene, og at et av sentrene knyttet til helse- og sosialfag utdanningene.

I årets søknadsrunde mottok NOKUT 24 søknader. På NOKUTs jubileumskonferanse 8. november 2013 ble status som sentre for fremragende utdanning (SFU) gitt til tre nye sentre:

- Norges musikkhøgskole – Centre of Excellence in Music Performance Education (CEMPE)
- Universitetet i Agder – Centre for Research, Innovation and Coordination of Mathematics Teaching (MATRIC)
- Universitetet i Bergen (samarbeid mellom Institutt for biologi og program for universitetspedagogikk ved UiB, Universitetsenteret på Svalbard og Havforskningsinstituttet) – Centre for Excellence in Biology Education (BioCEED)

De tre SFU-ene får 3 millioner kroner årlig i 5 år, med mulighet til forlengelse i ytterligere fem år etter en midtveisevaluering.

I 2014 vil oppfølging av pilotsenteret innen lærerutdanning (ProTed) og de tre nye sentrene prioriteres med nettverksbygging og spredningsarbeid som fokus.

3.2.2 Aktivitetsrapport

Det rapporteres her på resultatene av virksomheten knyttet til utredninger og analyser, stimuleringsordningene SFU og Utdanningskvalitetsprisen, og drift og utvikling av statistikk og indikatorvirksomheten (NOKUT-portalen og studiebarometeret).

Utredninger og analyser

Tabell 3.2.2-1 gir en oversikt over ferdigstilte prosjekter i 2013 med tidspunkt for rapport eller publisering i fagtidsskrift. Av tabellen framgår også planene for 2014.

Det er i 2013 produsert fire rapporter publisert på nokut.no, og seks faglige artikler for eksternt publisering. Spesielt rapporten om «Institusjonell dynamikk i norsk høyere utdanning og fagskolesektoren» genererte mye eksternt oppmerksomhet vår og høst 2013. Det har også vært satset langt sterkere på analyser innen godkjenning av utenlandsk utdanning i 2013. I tillegg har det vært en utbredt paper- og foredragsvirksomhet fra NOKUTs medarbeidere – både nasjonalt og internasjonalt. Kvaliteten på produktene er internt i Analyseavdelingen vurdert som tilfredsstillende. NOKUTs utrednings- og analysevirksomhet fikk meget god omtale i ENQAs evaluering av NOKUT.

NOKUT arbeider kontinuerlig med å styrke og målrette utrednings- og analysearbeidet for at det skal kunne bidra til å stimulere kvalitetsutvikling i størst mulig grad. I 2014 er det en viktig målsetting at utrednings- og analysearbeidet skal støtte godt opp under NOKUTs økte aktivitet knyttet til kommunikasjon og samfunnskontakt.

Tabell 3.2.2-1 Oversikt over utredning- og analyseprosjekter i 2013

	Tittel	Ferdigstilt
Utrednings- og analyserapporter 2013	Report on recognition of higher education in Eritrea and Ethiopia (Anne-Kari Gulliksen og Erik Audensen, Rapport 2013-1)	Januar 2013
	Godkjenning av utenlandsk høyere utdanning for personer med mangelfull dokumentasjon, (Marina Malgina og Anne-Kari Gulliksen, Rapport 2013-2)	Mars 2013
	Kartlegging og analyse av praktisk pedagogisk utdanning (PPU) sin relevans for undervisning i skolen (Stein Erik Lid, Rapport 2013-3)	April 2013
	”Institusjonell dynamikk i norsk høyere utdanning og fagskolesektoren (Pål Bakken, Rapport 2013-4)	Juni 2013
Utrednings- og analyserapporter arbeidet med i 2013 som ferdigstilles i 2014	Generell godkjenning av utenlandsk høyere utdanning 2009-2012: Kandidatundersøkelse (Ida Lønne)	Februar 2014
	Erfaringer med akkreditering av ph.d.-utdanning – oppdatert status (Stein Erik Lid)	April 2014
	Tilstrekkelig, tilpasset aktivt...: Fagmiljø i mastergradsstudier analysert gjennom sakkyndigvurdering av søknader om akkreditering (Turid Hegerstrøm).	April 2014
Aktuelle analyser og synteser	Månedlig intern utgivelse av 2-4 analyser og 10 korte nyhetssaker (Visste du at...) for å formidle aktuelle nasjonale og internasjonale begivenheter og utviklingstrekk knyttet til NOKUTs fagfelt	Det er i 2013 publisert 30 analyser og 90 ”Visste du at...” saker internt i 2013. 12 av analysene er også publisert for et eksternt publikum på NOKUTs hjemmesider.
Artikler i fagtidsskrift og bøker 2013	Pål Bakken og Ingrid Storm: “Academic Drift and Diversity: Institutional Dynamics in Norwegian Higher Education” In: J. E. Karlsen • R. M. O. Pritchard (eds.) (2013) “ <i>Resilient Universities: Confronting Changes in a Challenging World</i> ”. Bern: Peter Lang AG.	
	Pål Bakken: «Store endringer i institusjonslandskapet norsk i høyere utdanning» i bladet <i>Forskningspolitikk</i> 3/2013	
	Helen Bråthen og Ole-Jacob Skodvin; “Sentre for fremragende utdanning – satsing med ambisjoner” i bladet	

Forskningspolitikk 2/2013	
Stein Erik Lid og Ole-Jacob Skodvin: "Kritikk av NOKUT på misforstått grunnlag" i bladet Utdanning 13/2013	
Ole-Jacob Skodvin: "NOKUT og kvalitet i IKT-støttet høyere utdanning, s. 23-41, i T. Fosslund, K. R. Ramberg og E. Gjerdrum (red.) (2013: Ulike forståelser av kvalitet i norsk, fleksibel høyere utdanning	
Astrid Børsheim: "Praksis med mer – Er det krav til kvalitet i alle slags lærerutdanninger?, s. 83-95, i T. Fosslund, K. R. Ramberg og E. Gjerdrum (red.) (2013: Ulike forståelser av kvalitet i norsk, fleksibel høyere utdanning	

Sentre for fremragende utdanning (SFU)

SFU var i 2013 et prioriterte utviklingsprosjekt, den første åpne utlysningen for alle fagområder, og er rapportert på under kap. 3.2.1.

Utdanningskvalitetsprisen

Kunnskapsdepartementets utdanningskvalitetspris for 2013 ble delt ut for trettende gang på NOKUTs jubileumskonferanse 8 november 2013. Prisen har til hensikt å stimulere institusjonene innenfor høyere utdanning til å arbeide systematisk med å fremme og videreutvikle kvaliteten på sine utdanninger.

Utdanningskvalitetsprisen tildeles etter søknad til miljøer som kan dokumentere fremragende arbeid med studiekvalitet. NOKUT mottok i år 15 søknader fra 11 institusjoner.

Kunnskapsdepartementets utdanningskvalitetspris på 1 million kroner ble i 2013 tildelt Norges Handelshøgskole (NHH).

NHH fikk prisen for prosjektet *Økonomi og psykologi*. I dette prosjektet tas forskningsbasert utdanning på alvor. Studentene på bachelornivå involveres i forskningsaktiviteter, noe som vanligvis er reservert for master- og doktorgradsstudenter. Det fokuseres på forskningsdesign og studentene gjennomfører et selvstendig forskningsprosjekt. Pensum består utelukkende av originale forskningsartikler, og på denne måten får studentene innsikt i nyere forskning i skjæringsfeltet mellom økonomi og psykologi. Studentene presenteres systematisk for faglig uenighet. Opplegget fører til økt læringsutbytte for studentene og økt engasjement for studiene.

NOKUT-portalen i DBH

Arbeidet med NOKUT-portalen startet i 2011, og på NOKUTs årlige konferanse for høyere utdanning 25. april 2012 ble NOKUT-portalen lansert. Portalen inneholder et sett av indikatorer som belyser utdanningskvalitet. Indikatorer for kvalitet i utdanning og forskning er gjort lett tilgjengelige på studieprogramnivå i DBH. Hensikten er både å samle og presentere data NOKUT selv bruker i sine akkrediteringer og evalueringer, indikatorer institusjonene kan benytte i sin interne kvalitetssikring og data som kan benyttes av ulike aktører i analysearbeid. NOKUT-portalen bidrar til en bedre utnyttelse

av data i DBH, og er til nytte for institusjonene, studentene, Kunnskapsdepartementet, NOKUT, arbeidslivet og andre aktører.

Portalen er todelt og består av en ”tilsynsinngang” og en egen ”analyseinngang”. Sistnevnte er operativ fra desember 2013, bl.a. med egne ”fagfeltblomster” basert på studentdata, som visualiser de ulike fagfeltenes utdanningsprofil. I tilsynsinngangen er det utviklet noen nye kvalitetsindikatorer.

Arbeidet med å videreutvikle NOKUT-portalen fortsetter i 2014, og det er forhåpninger om at ansattedataene vil bli bedre når disse blir individbaserte i løpet av 2014. Dette gjelder både selve datakvaliteten og muligheten for å utvikle nye gode kvalitetsindikatorer.

Studiebarometeret.no

Lanseringen av den nasjonale studentundersøkelsen og tilgjengeliggjøringen i nettportalen Studiebarometeret.no har vært et prioritert utviklingsprosjekt i 2013, og er rapportert på under kap. 3.2.1.

3.3 Utenlandsk utdanning

Virksomhetsmål 3: *NOKUT skal bidra til at personer med utenlandsk utdanning får vurdert denne i forhold til norsk utdanning, og at arbeidsgivere og læresteder får korrekt informasjon om utenlandsk kompetanse.*

Dette gjøres dels gjennom å godkjenne utenlandsk høyere utdanning etter søknad fra enkeltpersoner, og dels gjennom informasjon og rådgivning til ulike aktører, samt ulike koordinerende tiltak. NOKUTs oppgaver på feltet kan inndeles i tre hovedkategorier:

- godkjenne utenlandsk høyere utdanning etter søknad fra enkeltpersoner
- bistå universiteter, høyskoler og autorisasjonskontorer i deres arbeid med godkjenning av utenlandsk utdanning
- gi informasjon om utdanningssystemet i andre land, og om norske ordninger for godkjenning og autorisasjon basert på utenlandsk utdanning

NOKUTs oppgaver og myndighet på feltet er hjemlet i lov om universiteter og høyskoler med tilhørende forskrift. I tillegg har Kunnskapsdepartementet gitt NOKUT flere konkrete forvaltningsoppdrag. Blant annet gjelder dette arbeidet med å føre og kvalitetssikre listen over krav til generell studiekompetanse for søkere med utenlandsk utdanning (GSU-listen), å være kontaktpunkt for EU-direktivet om godskriving av yrkeskvalifikasjoner og å være nasjonalt kontaktpunkt for det europeiske kvalifikasjonsrammeverket/nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring.

Strategier for videreutvikling av feltet: En av NOKUTs seks hovedstrategier gir hovedretning for utviklingen av feltet utenlandsk utdanning: *Styrke rollen som helhetlig nasjonalt kompetansesenter for godkjenning av utenlandsk utdanning.* De to strategiene *Bedre informasjon og service til våre brukere* og *Styrke dialogen med sektor og samfunn* gir også viktige føringer for utviklingen av feltet.

NOKUT vedtok høsten 2012 «Langtidsplan for utvikling av området for godkjenning av utenlandsk utdanning 2012-2014». Suksesskriteriet som helhetlig kompetansesenter for godkjenning av utenlandsk utdanning ble gjort avhengig av at brukerne oppfattet tjenestene våre som relevante og med høy kvalitet. Det ble satt følgende brukerorienterte mål for perioden:

Som kompetansesenter for utenlandsk utdanning skal NOKUT:

- se helheten på fagfeltet
- fremstå som profesjonell med fokus på brukernes behov
- være en nasjonal ressurs for kunnskap og koordinering

Våre brukere skal oppfatte våre tjenester på følgende måte:

- Alle brukergrupper
 - skal vite hva de kan forvente av service fra NOKUT
 - oppfatte NOKUT som helhetlig, troverdig, brukerrettet og profesjonell i sitt arbeid
- Allmennheten skal innenfor definert serviceområde
 - få relevant informasjon til riktig tid
 - oppleve profesjonell og korrekt saksbehandling
- Læresteder og andre myndigheter skal innenfor definert serviceområde
 - kunne be om råd og hjelp ved behov ut fra egne premisser
 - forvente at NOKUT bidrar til deres oppgaveløsning
- Kunnskapsdepartementet skal kunne forvente at NOKUT
 - bidrar i deres regelverks-, system- og politikkutvikling
 - er en faglig premissleverandør på feltet

Resultatmål på feltet: Med utgangspunkt i departementets styringsparametere settes det mål/prognose for forventet antall vedtak om godkjenning, saksbehandlingstid, responstid på henvendelser, brukertilfredshet og antall saker som omgjøres av klagenemnda. I tillegg er det et mål å gjennomføre prioriterte utviklingsprosjekter etter oppsatt plan.

Kapittelets struktur: I dette kapittelet omtales først prioriterte utviklingsprosjekter på feltet i 2013. Deretter følger en aktivitetsrapport. Til slutt kommenteres kvalitet og effektivitet i saksbehandling og brukerservice. NOKUT-konferansen for utenlandsk utdanning er også et viktig virkemiddel på feltet. Det rapporteres på denne sammen med øvrige konferanser, jf. kap. 3.4.2 Kommunikasjon og samfunnskontakt.

3.3.1 Prioriterte utviklingsprosjekter

NOKUT prioriterer hvert år noen større koordinerte tiltak for å videreutvikle virksomheten. Disse tiltakene er forankret i strategiplanen og representerer større koordinerte løft utover det normale forbedringsarbeidet som forventes å skje løpende i avdelingene. Det er gjennomført følgende utviklingsprosjekter på feltet i 2013:

- Omorganisering og videre oppfølging av langtidsplanen for utlandsfeltet.

Omorganisering og videre oppfølging av langtidsplanen for utlandsfeltet

Etterspørselen etter NOKUTs tjenester på området utenlandsk utdanning har de siste årene økt kraftig. Det gjelder både pågangen av søknader til vår egen godkjenningsordning og saksmengden på informasjons- og rådgivningsområdet. Antall ansatte og organiseringen av arbeidet har endret seg mye de siste årene. Dette var utgangspunkt for utviklingen av en langtidsplan for å styrke NOKUT som nasjonalt kompetansesenter for utenlandsk utdanning. Med dette utgangspunktet ble Nasjonalt kompetansesenter for utenlandsk utdanning i NOKUT etablert.

Langtidsplan for 2012-2014 ble vedtatt i september 2012. Samling av dagens ressurser og kompetanse i en ny og større avdeling var basis for løftene som skulle gjennomføres i langtidsplanen. Med tidligere organisering var det stor sårbarhet ved fravær, og oppgavene var til dels overlappende. Arbeidet med sammenslåingen av de to enhetene INVIA og Avdeling for utenlandsk utdanning til én avdeling, Nasjonalt kompetansesenter for utenlandsk utdanning, er slutført.

Det var et mål at den nye organiseringen som nasjonalt kompetansesenter for utenlandsk utdanning skulle være mer effektiv, robust og fleksibel for endringer enn dagens. Mer effektiv bruk av den nye avdelingens ressurser og felles kompetanse var derfor viktige elementer i omorganiseringen. Det var videre viktig å legge opp til at oppgaveløsningen i minst mulig grad er avhengig av enkeltpersoner. Ved omorganiseringen ble det tatt hensyn til at feltet står overfor endringer i arbeidsmåter som følge av innføring av ny teknologi og mulig skiftende prioriteringer som følge av gjennomgangen av oppgaver/mandat.

NOKUT har i 2013 målbevisst redusert søkers opplevde saksbehandlingstid ved å minimere tiden det går før saker settes i behandling. Dette er positivt for søkerne og samfunnet, men påvirker restansen så vel som saksbehandlingstiden for året 2013. Videre har organisasjonsmodellen på utlandsfeltet blitt justert, og det har blitt implementert teamorganisering. Det har vært stort fokus på arbeidsflyt og på å etablere slankere saksbehandlingsprosesser. Dette har gitt god uttelling for brukerne, ikke minst i andre halvår 2013. I løpet av 2013 har NOKUT fortsatt arbeidet med å utvikle bedre brevmalere og flere autotekster. Målet har vært effektivisering og å sikre god kvalitet på godkjenningsdokumentene. Arbeidet med å samle og skriftliggjøre kunnskap i en intern kunnskapsbase, wiki, er videreført i 2013.

Følgende sentrale elementer har blitt vektlagt innenfor følgende områder:

- Bruke mer av ressursene på kjerneaktivitetene, med prioritering av godkjenning av utenlandsk utdanning
- Gjennomgang av saksbehandlingsrutinene for å sikre optimal arbeidsflyt
- Gjennomgang av arbeidsoppgaver og tjenestenivå, bl.a. for rådssakene
- Samordning og profesjonalisering av telefon- og besøkstjenestene
- Samordning av informasjonsoppgavene på utlandsområdet
- Mer brukervennlige hjemmesider
- Sikre god kvalitet på arbeidet med GSU-listen
- Utvikling av kurspakker for arbeidsgivere og støtteapparatet

NOKUTs vurdering er at de gjennomførte tiltakene har styrket NOKUT internt på utlandsområdet, samtidig som nedslagsfeltet eksternt for NOKUT på dette området har økt. Gjennomføringen av langtidsplanen har gjort NOKUTs organisering på utlandsområdet mer effektiv, robust og fleksibel.

Godkjenning av utenlandsk høyere utdanning for personer uten verifiserbar dokumentasjon

Etableringen av ny godkjenningsordning for personer uten verifiserbar dokumentasjon har vært et viktig prosjekt for NOKUT i 2013. I tråd med tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet av 09.07.13 har NOKUT etablert en godkjenningsordning for personer uten verifiserbar dokumentasjon. I løpet av 2013 er til sammen 25 vurderinger gjennomført, der 18 personer fikk sin kompetanse godkjent.

Godkjenningsmodellen i den nye ordningen er basert på forslaget fra pilotprosjektet, presentert i rapporten som ble avlevert til KD i mars 2013. Som resultat kan søkerne få NOKUTs vedtak om generell godkjenning. I godkjenningsordningen for personer uten verifiserbar dokumentasjon har NOKUT ansvar for hele godkjenningsprosessen og bruker sakkyndige komiteer for å vurdere utdanningene. Målet for sakkyndig vurdering er å sannsynliggjøre at personen har fullført utenlandsk høyere utdanning, og at utdanningen er den han/hun hevder å ha. Oppgaven til sakkyndig komité er å vurdere søkerens faglige ferdigheter i henhold til kravet til oppnådd grad ved institusjonen der utdanningen er tatt. Komiteen skal begrunne sine vurderinger og gi en entydig konklusjon i en skriftlig rapport. En sakkyndig komité består av to fagpersoner og én representant fra NOKUT. NOKUTs rolle er definert som prosjektleder for å sikre effektiv saksbehandling, konsistens i vurderingene og likebehandling. Erfaringer viser at godkjenningsmodellen basert på bruk av sakkyndige komiteer fungerer optimalt for alle parter i godkjenningsprosessen.

Etter at ordningen kom på plass i juni 2013, mottok NOKUT hele 260 søknader om vurdering etter den nye ordningen. Dette overgår prognosen som NOKUT anslo i sluttrapporten for pilotprosjektet. NOKUT forventer å motta over 250 nye søknader i 2014. Ordningen oppskaleres i 2014 med utgangspunkt i økt bevilgning i statsbudsjettet for 2014. Målet er å gjennomføre minst 120 vurderinger i 2014 og videre oppskalere i 2015. For de kommende to år vil det derfor ikke være mulig å ta unna alle søknader etter hvert som de kommer inn, og det vil aggregeres kø.

De gjennomsnittlige kostnadene knyttet til bruk av en sakkyndig komité ligger på rundt 25.000 kroner. I gjennomsnitt er de samlede administrative og faglige kostnadene rundt 50.000 kroner per vurdering, hvilket er i tråd med NOKUTs vurdering av dette i rapporten fra pilotprosjektet.

3.3.2 Aktivitetsrapport for godkjenning av utenlandsk utdanning

Aktivitetsrapporten er strukturert etter de tre hovedkategoriene av oppgaver:

- Godkjenning av utenlandsk høyere utdanning etter søknad fra enkeltpersoner
- Råd til andre institusjoner i enkeltsaker
- Informasjons- og veiledningsvirksomhet
- GSU-arbeid og andre forvaltnings- og serviceoppgaver for UH-sektoren

Generell godkjenning etter søknad fra enkeltpersoner

I 2013 mottok NOKUT til sammen 6163 søknader om generell godkjenning. Sammenliknet med 2012 utgjør dette en økning på hele 20 %. NOKUT ferdigbehandlet 7410 søknader, en økning på 68 % i forhold til 2012. En del av økning skyldtes at et såkalt ventearkiv med gamle saker som ikke var

fullstendige har blitt avvirket. Til tross for økningen i antall nye saker har restansen gått ned i løpet av 2013.

Tabell 3.3.2-1 Antall individuelle søknader mottatt per år, antall vedtak, restanse og gjennomsnittlig saksbehandlingstid i perioden 2009-2013, samt prognose 2014.

	2009	2010	2011	2012	2013	<i>Prognose 2014</i>
Individuelle søknader	3113	3879	4357	5125	6163	7700
Totalt antall vedtak	2810	3631	3975	4414	7410	7500
Restanse (årsslutt)	545	626	707	865	348	500
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid (mnd.)	2,8	2,8	3,1	2,8	3,1	2,5

Årsaken til at den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden i 2013 ble 3,1 måneder var at den ble kunstig høy på grunn av avviklingen av et ventearkiv med saker som hadde ligget lenge. Uten dette ville saksbehandlingstiden vært på nivå med 2012. Tabellen viser at saksmengden har økt kraftig de siste årene, og det er grunn til å tro at tendensen vil fortsette. For 2014 er det grunn til å forvente om lag 7700 individuelle søknader, en økning på rundt 25 % fra 2013. For 2015 og videre forventes det en årlig vekst på 20 %. En viktig årsak til at søknadsmengden øker og forventes å øke ytterligere, er den økonomiske situasjonen i Europa, som fortsatt gjør Norge til et attraktivt studie- og arbeidsland. Samtidig ser vi at flere og flere arbeidsgivere etterspør NOKUTs vedtak i tilsettingsprosesser, samtidig som godkjenningsskjemaet er mer kjent i de større innvandringsgruppene.

NOKUT mottar naturlig nok flest søknader fra personer med utdanningsbakgrunn fra de store innvandringslandene. I 2013 var følgende land på topp:

Tabell 3.3.2-2 Antall søknader per land – 10 på topp

	Land	Antall
1	Polen	1003
2	Litauen	748
3	Filippinene	489
4	Serbia	398
5	Russland	368
6	Ukraina	329
7	India	281
8	Storbritannia	276
9	Romania	239
10	USA	222

På grunn av forventet fortsatt økning i antall søkere fra de landene som også i år er blant topp ti, vil de søreuropeiske landene trolig ikke komme inn på topp ti med det første.

Hovedtyngden av NOKUTs godkjenninger er knyttet til bachelornivå, og til sammen ble det gitt 5132 gradsgodkjenninger i 2013:

Tabell 3.3.2-3 Antall gradsgodkjenninger i 2013

	Likestilt med	Antall
1	Bachelorgrad	3773
2	Mastergrad	995
3	Høgskolekandidatgrad	381
4	Doktorgrad	29
	Godkjenning av studiepoeng uten gradslikestilthet	507

Enkelte søkere fikk gradslikestilt flere utdanninger, og tabellen over tar høyde for dette. Godkjenning av studiepoeng uten gradslikestilthet er personer som ikke fikk likestilt sin utdanning med en grad, men bare fikk uttelling i studiepoeng.

De tre viktigste typene av utdanninger som fikk godkjenning i 2013 var økonomiutdanninger, ingeniørutdanninger og lærer/pedagogiske utdanninger. Dette viser at de volummessig mest sentrale utdanningene som NOKUT godkjenner i stor grad er i tråd med etterspørselen i arbeidslivet.

Av de til sammen 7410 vedtakene som NOKUT fattet i 2013, var det 2293 vedtak hvor søker ikke fikk generell godkjenning. Dette utgjorde 31 % av alle de behandlede søknadene. Dette tallet er høyere enn tidligere år, og skyldes at et såkalt ventearkiv med gamle saker som ikke var fullstendige har blitt avvirket.

Av de 2293 sakene som gav negativt vedtak lå det følgende begrunnelse til grunn:

Tabell 3.3.2-4 Avslagsårsak i prosent av samlede avslag i 2013.

Avslagsårsak	% av avslagene
Mangelfullt dokumentert søknad	62 %
Ikke høyere utdanning	24 %
Ikke-verifiserbare dokumenter	6 %
Henlagt eller avvist	4 %
Ikke godkjent lærested eller studieprogram	2 %
Øvrige avslagsårsaker	2 %

Dersom man ser bort avviklingen av et såkalt ventearkiv i 2013 med gamle saker som ikke var fullstendige ville andelen saker avslått i kategorien manglende dokumentert søknad vært mer enn halvert.

Forsøk på å oppnå godkjenning ved hjelp av falske dokumenter blir politianmeldt. Til sammen ble seks søkere politianmeldt i 2013, mot tre søkere i 2012.

Antallet NOKUTs gradsgodkjenninger av utenlandske utdanninger kan sammenlignes med antall grader som de enkelte norske utdanningsinstitusjonene utsteder. For 2012, som er siste tilgjengelige tall for lærestedene i DBH, er sammenligningen følgende³:

³ Sammenlignbare tall fra institusjonene for 2013 blir publisert i DBH 15.03.2014. NOKUT vil da oppdatere tabellen i dette rapportdokumentet.

Tabell 3.3.2-5 Antall gradstutsteder fra de største norske utdanningsinstitusjonene i 2012 og antall gradsgodkjenninger gjort av NOKUT i 2013.

	Utsteder / godkjenner av graden	Antall
1	Universitetet i Oslo	5191
2	NOKUT	5178
3	Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet NTNU	3700
4	Høgskolen i Oslo og Akershus	3513
5	Universitetet i Bergen	2798
6	Handelshøyskolen BI	2336

Tabellen over viser at NOKUT i 2013 godkjente nærmere like mange grader med utenlandske utdanninger som Universitetet i Oslo utstedte i 2012. Dette viser tydelig den betydelige rollen NOKUT spiller som kompetansekonverterer inn på det norske arbeids- og utdanningsmarkedet. Ut fra den økningen i søknader som NOKUT forventer, er det sannsynlig at NOKUT i 2014 vil gradsgodkjenne flere utenlandske utdanninger enn antall grader som Universitetet i Oslo utsteder.

Det er en økende tendens til at arbeidsgivere og læresteder krever NOKUTs generelle godkjenning før ansettelse og opptak til studier, selv om en slik godkjenning ikke alltid er nødvendig for ansettelse eller opptak. Det har som konsekvens at NOKUT mottar flere individuelle søknader. Samtidig viser det at NOKUTs generelle godkjenning får stadig større verdi i samfunnet.

Restansen er lavere ved utgangen av 2013 enn ved utgangen av 2012. Samtidig økte den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden fra 2,8 til 3,1 måneder. Den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden i 2013 ble kunstig høy på grunn av avviklingen av et ventearkiv med saker som hadde ligget lenge. Uten dette ville saksbehandlingstiden vært på nivå med 2012. Både restansen og den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden er dessuten betydelig lavere enn det som ble anslått i prognosen for 2013, som ble presentert i fjorårets rapport og planer. Samtidig har søkers opplevde saksbehandlingstid, det vil si tiden det gikk fra søknad ble levert – og således i mange tilfeller ikke var behandlingsklar – til ferdigbehandling, blitt redusert i løpet av siste år.

NOKUTs gjennomførte tiltak og økte ressurser har derfor hatt betydelig effekt, og den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden forventes redusert i 2014 sammenlignet med 2013. Det gjøres derimot oppmerksom på at restansen og gjennomsnittlig saksbehandlingstid kan forventes igjen å bli kritisk høy fra 2015. Innføringen av nytt digitalt saksbehandlingssystem, eSam, vil få effekt fra 2016 av, men likevel viser fremskriving at søknadsmengden vil fortsette å øke de nærmeste årene med de utfordringer dette vil få for restansen også i fremtiden. Økt restanse vil også kunne føre til at den opplevde saksbehandlingstiden vil øke siden det i mange tilfeller tar tid å få supplert søknader før de settes i behandling.

Råd til institusjoner og andre aktører i enkeltsaker

NOKUT gir råd om godkjenning av utenlandsk utdanning til norske institusjoner, Lånekassen, arbeidsgivere og i noen grad til autorisasjonsmyndigheter.

Tabell 3.3.2-6 Oversikt over NOKUTs rådgivning på området generell godkjenning av høyere utdanning

	2009	2010	2011	2012	2013	Prognose 2014
Råd til institusjon	257	222	167	193	173	
Råd til lånekassen	74	118	101	89	76	
Råd til arbeidsgiver	56	114	159	202	175	
Råd til autoriserende myndighet	-	-	15	18	16	
Råd til andre				14	20	
Totalt gitte råd	387	454	442	516	460	500

NOKUT vil i 2014 vurdere hvordan råd til arbeidsgivere ytterligere kan profesjonaliseres for å sikre at personer med utenlandsk kompetanse bedre kan konkurrere i tilsettingsprosesser. NOKUT vil i løpet av 2014 ha en dialog med Kunnskapsdepartementet om dette, der en ny mulig fremtidig tjeneste for arbeidsgivere vil bli presentert.

Informasjons- og veiledningsvirksomhet

Informasjons- og veiledningsvirksomheten på feltet omfattet både tidligere INVIAs tjenester og informasjonsoppgaver knyttet til NOKUTs egen godkjenningsordning⁴. Det siste omfatter bl.a. informasjon om utenlandske utdanningssystemer, informasjon om det norske utdanningssystemet til utlandet, og førstelinje- og veiledningsvirksomhet knyttet til generell godkjenning. Til sammen besvarte NOKUT 13904 henvendelser i 2013. Av disse var det 6344 eposter, 6075 telefoner og 1436 besøk. Rundt 75 % av henvendelsene omhandlet NOKUTs egen godkjenningordning; majoriteten av de øvrige henvendelsene gjaldt yrker som er regulert ved lov i Norge, enten av yrkeskvalifikasjonsdirektivet (som regulerer de fleste lovregulerte yrkene i Norge) eller et annet EU-direktiv. Samlet sett er antallet henvendelser til NOKUT på utlandsfeltet litt lavere enn i 2012, hvilket er positivt og kan sees i sammenheng med organisasjonsendringen av feltet.

NOKUT har også søkt å øke aktiviteten med å gi innledninger og foredrag på ulike arenaer, blant annet for offentlige virksomheter og i større norske bedrifter. I 2013 har det til sammen blitt gitt 15 slike presentasjoner av NOKUTs generelle godkjenning og øvrige godkjenningsordninger.

Nettsider

NOKUT nettsider er målgruppetilpasset brukere. Treffallene viser et høyt antall besøkende og sidetreff på nettsidene som er tilpasset området godkjenning av utenlandsk utdanning. Det er flest treff fra Norge, men sidene er også godt besøkt (i kronologisk rekkefølge) fra Polen, USA, Serbia, Pakistan, Sverige, Storbritannia, Italia, India og Tyskland. Nettsidene er lagt om i 2013, og endringene inkluderte at INVIA sine tidligere nettsider ble inkorporert i NOKUTs nettsider, jf. kap. 3.4.1.

Opplæring av videreformidlere/støtteapparatet

En annen viktig oppgave for NOKUT er å gjøre videreformidlere/støtteapparatet (NAV, fylkeskommuner, voksenopplæringsentre, integreringsmyndigheter og innvandrersorganisasjoner) i

⁴ Med opprettelsen av Nasjonalt kompetansesenter for utenlandsk utdanning ble NOKUTs avdeling for utenlandsk utdanning og INVIA slått sammen. Disse to enhetenes separate informasjonstjenester ble samordnet i første kvartal 2013.

stand til å kunne hjelpe egne brukere. Et eget tilrettelagt kurstilbud med korte presentasjoner tilbys på allerede eksisterende seminarer/møter og som kurs i regi av NOKUT.

Kontaktpunkt for yrkeskvalifikasjonsdirektivet

NOKUT er kontaktpunkt for yrkeskvalifikasjonsdirektivet. Som i fjor kom rundt 40 % av henvendelsene med ønske om jobb i Norge fra EU-borgere. EU-kommisjonens økende fokus på fri flyt av yrkesutøvere og den voksende økonomiske krisen i Europa har ført til flere henvendelser til NOKUT i 2013, en trend NOKUT forventer skal fortsette i 2014.

Nasjonalt kontaktpunkt for det europeiske kvalifikasjonsrammeverket for livslang læring / National Coordination Point (NCP) for the European Qualifications Framework for Lifelong Learning (EQF)

Internt i NOKUT ble denne kontaktpunktfunksjonen flyttet til Nasjonalt kompetansesenter for utenlandsk utdanning i andre halvår 2013. Arbeidet har hatt fokus på å planlegge driftsfasen, det vil si perioden etter at det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket ble fastsatt og henvisningen til det europeiske kvalifikasjonsrammeverket ferdigstilles. NOKUT vil fortsette dialogen med Kunnskapsdepartementet om dette også i 2014. Videre vil gjenstående ressurser som er stilt til rådighet fra EU overføres til 2014, og oppgavene i dette arbeidsprogrammet (konferanse, oversettelse, kommunikasjonsarbeid m.m.) gjennomføres i samråd med Kunnskapsdepartementet. I tillegg deltar kontaktpersonen for NCP i KDs sekretariat til «Utvalget om kompetanser utenfor det formelle utdanningssystemet».

GSU-arbeid og andre forvaltnings- og serviceoppgaver for UH-sektoren

Kvalitetssikringen av GSU-listen

Arbeidet med listen over krav til generell studiekompetanse for søkere med utenlandsk utdanning (GSU-listen) er omfattende. NOKUT har samarbeidet tett med Samordna opptak i forbindelse med oppdateringer som er gjort. I 2013 ble det gjort 13 utredninger for GSU-listen. Av disse førte ni utredninger fram til endring av listen. I tillegg ble ett nytt land, Guinea-Bissau, innført. Endringene skyldes som regel ny informasjon og/eller reformer i utdanningssystemene i de enkelte landene. Spørsmålene og problemstillingene som ble utredet, er hovedsakelig innmeldt av NOKUT og Samordna opptak, i tillegg til at noen er innmeldt av læresteder.

NOKUT har vært i dialog med Kunnskapsdepartementet om hvordan vi mener arbeidet med videreutviklingen av GSU-listen kan optimaliseres til beste for utdanningssektoren. NOKUT vil i første kvartal 2014 gjennomføre en høring med alle berørte parter med det klare mål å gjøre arbeidet med kvalitetssikringen av listen mer rasjonell for alle parter.

Deltakelse i UHRs arbeidsgruppe for samordning av opptak av utenlandske søkere til mastergradsstudier

NOKUT har bidratt til at UHR tok initiativ til å sette ned en arbeidsgruppe for å se på hvordan en samordning av opptak av utenlandske søkere til mastergradsstudier kan gjennomføres. NOKUT støtter konklusjonen fra rapporten om at det er sentralt at det ikke opprettes nye organer til en slik oppgave. Arbeidet med vurdering av en slik samordning vil fortsette i 2014. NOKUT signaliserer at vi har kompetanse til å kunne gjennomføre eventuelle fremtidige fellesoppgaver tilknyttet dette, basert på den kompetanse på vurdering og godkjenning av utenlandsk utdanning som NOKUT som

kompetansesenter har bygget opp over mange år. NOKUT vil se nærmere på prioriteringer på dette området i strategiprosessen.

3.3.3 Saksbehandlingskvalitet, effektivitet og brukerservice

Dette kapittelet omhandler kvalitet og effektivitet i våre interne prosesser og servicen og dialogen med våre brukere. NOKUT har i tråd med departementets føringer satt resultatmål for antall vedtak, saksbehandlingstid, brukertilfredshet og antall saker som omgjøres av klagenemnda. Dessuten er det i 2013 gjennomført flere forbedringstiltak.

Måloppnåelse

Saksbehandlingstid

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid i individuelle saker om generell godkjenning for 2013 var 3,1 måneder. Det er en økning fra 2,8 måneder fra foregående år. I NOKUTs prognose for 2014 legger vi til grunn at gjennomsnittlig saksbehandlingstid for individuelle saker om generell godkjenning blir redusert til 2,5 måneder, og tiltak for å understøtte dette er omtalt i kap. 4.3.2.

Tabell 3.3.3-1 gir nøkkeltall for den samlede saksbehandlingen (omfatter både søknader fra enkeltpersoner og råd til institusjoner, arbeidsgivere o.l.). Antall ferdigbehandlede saker var i 2013 7852. Dette er en stor økning fra 2012, og i tillegg godt over det satte produktivitetsmålet for 2013. 74 % av sakene var behandlet innen fire måneder, hvilket var i tråd med målet for 2013.

NOKUT forventer relativt lav restanse og lavere saksbehandlingstid i 2014. Fra og med 2015 av vil man igjen kunne forvente en betydelig økt saksbehandlingstid og restanse. Dette skyldes at forventet vekst i saksmengden vil være større enn den saksbehandlingen som finner sted, og at e-Sam ikke vil kunne forventes å få en større effekt før i 2016, jf. kapittel 4.3.2. Hvor stor effekt e-Sam vil få på saksbehandlingstiden er avhengig av hvilken søknadsvekst vi vil få de nærmeste fem årene.

Tabell 3.3.3-1 Nøkkeltall for saksbehandlingstid i perioden 2009 til 2013, og prognose for 2014. Tallene omfatter både individuelle søknader til NOKUT og råd til institusjon og andre⁵

År	Antall ny-registrerte saker ⁶	Antall ferdig-behandlede saker ⁷	Avsluttede saker		Saksbehandlingstid (gjennomsnitt i md.)
			≤2 md. (%)	≤4 md. (%)	
2009	3633	3301	38	82	2.8
2010	4538	4230	39	81	2.8
2011	4862	4519	27	76	3.2
2012	5685	4948	39	77	2.8
2013	6659	7852	32	74	3,1
Prognose 2014	8200	8000	50	80	2,5

⁵ Omfatter ikke klagesaker. Disse registreres separat. Det vises til egen rapportering av dette under.

⁶ Antall nyregistrerte saker omfatter søknader fra enkeltpersoner, forespørsler om råd fra institusjoner, arbeidsgiver o.l. og andre saker.

⁷ Antall ferdigbehandlede saker omfatter vedtak i søknader fra enkeltpersoner, avgitte råd til institusjoner, arbeidsgivere o.l. og andre saker som er sluttført.

Utviklingen i nyregistreringer og ferdigbehandlede saker siden 2003 går fram av diagrammet under:

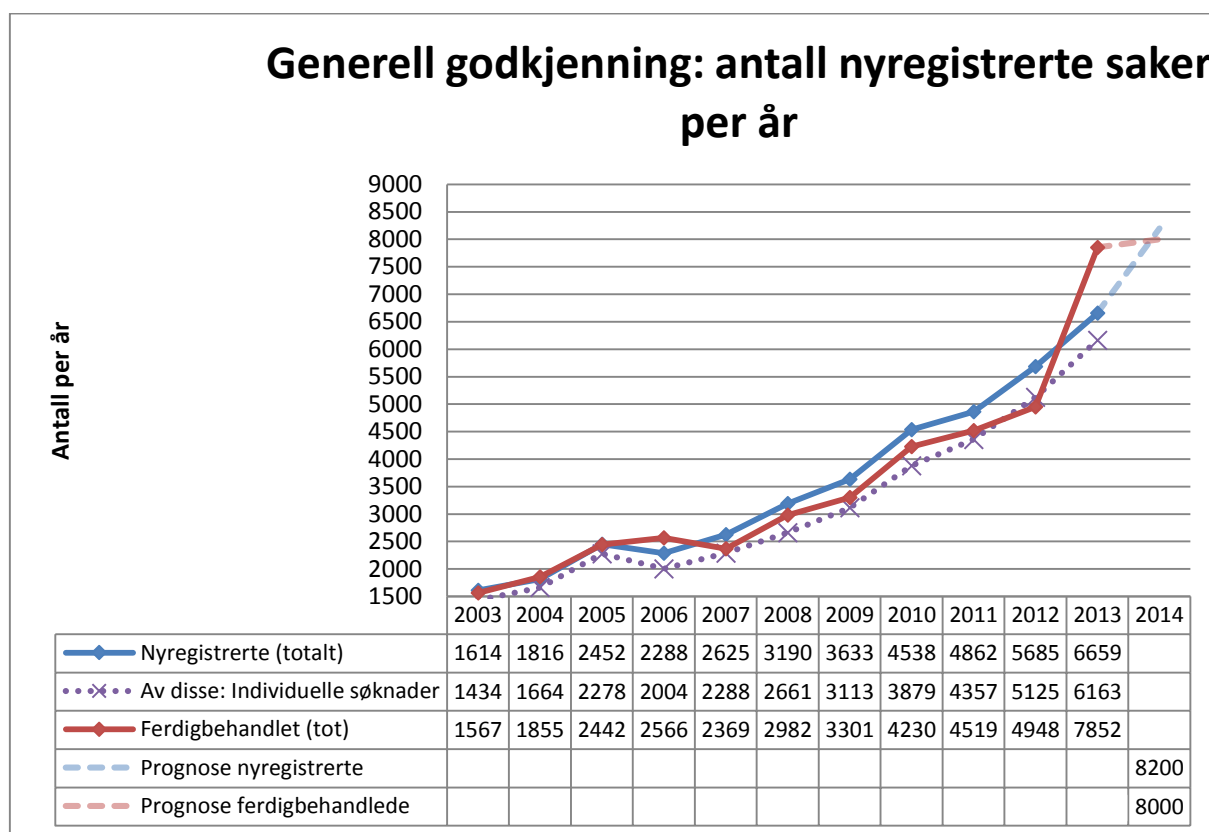


Diagram 3.3.3-1 Utviklingen i nyregistreringer og ferdigbehandlede saker, inkludert rådsaker, 2003-2013 og prognose for 2014.

Klagesaker

142 saker ble sendt til klagenemnda i 2013. Det er 56 saker mer enn i 2012. Ingen saker ble omgjort av klagenemnda. Dette er godt under målet om at saker omgjort av klagenemnda eller med påpekninger fra Sivilombudsmannen eller Likestillings- og diskrimineringsombudet skal være mindre enn 1 %. Av samtlige klagesaker ble 16 saker helt eller delvis omgjort internt, primært som følge av nye opplysninger i saken.

Responstid i informasjons- og veiledningstjenestene

NOKUT hadde som resultatmål å svare på innkomne e-poster innen fem arbeidsdager, og som for 2012 ble dette målet oppfylt i 2012 for 99 % av alle henvendelser. Den gjennomsnittlige responstiden var tre dager, hvilket anses som god responstid for våre brukere.

Brukertilfredshet

Det er ikke gjennomført brukerundersøkelse i 2013, men det ble gjennomført en omfattende undersøkelse av søkerens opplevde nytte av ordningen med generell godkjenning. Rapporten, som blir publisert i 2014, er basert på en undersøkelse som omfatter rundt 4500 respondenter med utdanning fra 129 land. Her fremkommer det at ordningen fungerer godt og at søkerne er godt fornøyd med NOKUTs tilbud. Av de som har brukt godkjenningsdokumentet i prosessen med å finne jobb, er mer enn halvparten godt fornøyd med arbeidsgivernes kjennskap til godkjenningsordningen. I den gruppen informanter som søker om studieplass og får et tilbud, er holdningen overveiende positiv både til godkjenningsdokumentets verdi og lærestedenes kjennskap til NOKUTs godkjenningsordning. De

land som er gitt høyest andel mastergradsgodkjenninger, Polen, Serbia og Litauen, oppgir i større grad å ha jobb relatert til utdanningen. Nærmere omtale av rapporten kommer i neste års rapportering.

3.4 Samfunnskontakt og organisasjon

Virksomhetsmål 4a: *Samfunnet skal ha tillit til at kvaliteten på NOKUTs arbeid holder internasjonal standard.*

Virksomhetsmål 4b: *NOKUT skal ha en personal- og økonomiforvaltning som sikrer effektiv utnyttelse av ressursene.*

Strategier for videreutvikling av feltet: Tre av NOKUTs seks hovedstrategier er generelle og gir retning for utvikling av hele organisasjonen. Disse er *Gi bedre informasjon og service til våre brukere*, *S styrke dialogen med sektor og samfunn* og *Videreutvikle en profesjonell og helhetlig organisasjon*.

Som supplement til den overordnede strategiplanen er det utarbeidet en organisasjonsstrategi for virksomheten. Denne gir retning for utvikling av NOKUTs menneskelige ressurser, kommunikasjon, virksomhetsstyring og infrastrukturinvesteringer i perioden fram mot 2015. Organisasjonsstrategien er, sammen med årlige tildelingsbrev og øvrige statlige rammebetingelser, det overordnede styrende dokument for NOKUTs HR-arbeid, kommunikasjonsarbeid, infrastrukturutvikling og virksomhetsstyring.

Styringsparametere på feltet: Tildelingsbrevet angir følgende styringsparametere på feltet: Kvalitetssikring av egen virksomhet i forhold til internasjonale standarder og retningslinjer, ekstern informasjon og samfunnskontakt, avvik ved gjennomføring av budsjett, søkning til ledige stillinger, kompetansemåling og arbeidsmiljø, herunder bl.a. sykefraværspersent. For organisasjonsstrategien er det angitt tre styringsparametere for å monitorere oppfølgingen: NOKUTs omdømme, medarbeitertilfredshet, kompetanse i forhold til mål og oppgaver.

Kapittelets struktur: I dette kapittelet omtales først prioriterte utviklingsprosjekter på feltet i 2013. Deretter følger kapitler for hhv. Kommunikasjon og samfunnskontakt, internasjonal virksomhet, økonomiforvaltning, personalforvaltning og andre driftsforhold.

3.4.1 Prioriterte utviklingsprosjekter

NOKUT prioriterer hvert år noen større koordinerte tiltak for å videreutvikle virksomheten. Disse tiltakene er forankret i strategiplanen og representerer større koordinerte løft utover det normale forbedringsarbeidet som forventes å skje løpende i avdelingene. I 2013 var følgende prioritert:

- Styrking av samfunnskontakten med utgangspunkt bl.a. i jubileumskonferansen 2013
- Totalomlegging av NOKUTs nettsider
- Igangsetting av arbeidet med ny IKT-infrastruktur og samhandlingsportal
- Valg av og flytting til nye kontorlokaler fra 2014

Styrking av samfunnskontakten med utgangspunkt i jubileumsåret 2013

NOKUT ønsker å bli en tydeligere samfunnsaktør og har styrket dette arbeidet i jubileumsåret 2013. Gjennom arrangementer vi selv har vært ansvarlige for og gjennom deltakelse på andre møteplasser, har vi styrket dialogen og skapt større bevissthet for NOKUTs rolle og ansvarsområde i det norske samfunnet. Dette arbeidet er sentralt for at NOKUT skal nå målsetningene om at samfunnet skal ha tillit til norsk høyere utdanning, fagskoleutdanning og godkjent utenlandsk utdanning..

I 2013 var jubileumskonferansen 7. og 8. november hovedarrangementet for NOKUT, men vi satset også på et frokostmøte, debattinnlegg og mediearbeid for å øke oppmerksomheten om NOKUT og våre ansvarsområder. Se kap. 3.4.2 for mer omfattende beskrivelse av de ulike aktivitetene. NOKUT legger opp til ytterligere opptrapping i 2014 gjennom satsingen på et «synligere NOKUT», jfr. kap 4.4.1.

Nye nettsider

NOKUT har mange målgrupper med til dels forskjellig informasjons- og kontaktbehov. Våre nettsider er den viktigste kanalen for formidling av informasjon og tjenester til enkeltbrukere og en viktig kanal for læresteder, arbeidsliv og samfunn.

I løpet av 2013 er NOKUTs nettsider omarbeidet for å gjøre tjenestene våre og nyttig og relevant informasjon lettere tilgjengelig for de ulike brukergruppene. I tillegg til de seks brukerinngangene; Arbeidssøker, Arbeidsgiver, Student, Internasjonalt samarbeid, Universitet & høyskole og Fagskole, er kunnskapsbasen og de andre faste elementene, som nyheter, kalender, «om NOKUT» oppgradert. De nye nettsider ble lansert i slutten av november. Tidlig i 2014 vil nettsidene brukertestes og justeres. Deretter vil sider som ikke allerede er det, oversettes til engelsk. Viser til kap. 3.4.2 for nettstatistikk.

Igangsetting av arbeidet med ny IKT-infrastruktur og samhandlingsportal

Arbeidet med å iverksette NOKUTs IKT-strategi ble i 2013 igangsatt for fullt. Realiseringen av tiltakene i strategien skjer i to faser, hvorav fase 1 er gjennomført i 2013:

- Ny telefoniløsning med trådløs bedrift og mobiltelefoni for alle ble etablert våren 2013.
- NOKUTs IKT-organisasjon og kompetanse er styrket gjennom anskaffelse av ekstern samarbeidspartner for rådgivning og prosjektledelse. Det er også etablert en «governance-modell» for styring og videreutvikling av IKT som inkluderer ekstern drift av systemene samtidig som den interne forvaltnings- og utviklingskompetansen også styrkes.
- NOKUT har utarbeidet anskaffelsesstrategi og signert kontrakt med leverandør av felles portal (e-Samhandlingsprosjektet) for de tre søknadsområdene; inkl. prosess støtte og felles saks- og dokumenthåndteringsløsning.
- Det er utarbeidet budsjett og Business-case for e-Sam og intern prosjektorganisasjon er etablert. Planen er å realisere ambisjonene for prosjektet innen første halvår 2015. Prosjektet e-Sam er nærmere omtalt i plandelen, kap. 4.4.1.

Valg og flytting til nye kontorlokaler 2014

Avtalen om leie av kontorlokaler i Kronprinsens gate 9 utløper 31. januar 2014. Det ble derfor arrangert en konkurranse i leiemarkedet i tråd med regelverket, og NOKUT inngikk i mars 2013 en ny leieavtale som sikrer bruksklare lokaler i Drammensveien 288 på Lysaker fra februar 2014. Statsbygg bistod NOKUT i konkurranseprosessen. De nye lokalene innebærer at hele NOKUT samles på ett plan og er innrettet som en kombinasjon av landskapsløsninger, enkeltmannskontorer, teamarbeidsplasser

og sosiale soner. I tillegg er lokalene tilknyttet fellesfasiliteter som resepsjon, kantine, møterom og treningsfasiliteter. Gjennom høsten har det vært arbeidet med innplassering, møblering og planlegging for flytting innen utgangen av januar 2014.

3.4.2 Kommunikasjon og samfunnskontakt (Styringsparameter)

NOKUT-konferansene

NOKUT-konferansene har også i 2013 vært viktige virkemidler for å oppfylle flere av målene i vår overordnede strategi og det legges derfor betydelige ressurser i planlegging, arrangering og oppfølging av disse. Målene for konferansene har vært er:

- NOKUT skal være agendasetter og pådriver når det gjelder kvalitet i fagskoleutdanning, høyere utdanning og godkjenning av utenlandsk utdanning.
- Konferansene skal være viktige møteplasser og nettverksarenaer for sektoren og andre med interesse for kvalitet og kvalitetsutvikling i høyere utdanning, fagskoleutdanning og godkjenning av utenlandsk utdanning.
- Hver enkelt konferanse skal tilstrebe å ha en rød tråd som danner grunnlag for profilering av konferansene i forkant og etterkant.

NOKUT gjennomførte en konferanse for utlandsfeltet 31. januar og 1. februar 2013. Temaet for konferansen var «En utdannet verden på vandring» og ble gjennomført på Lillestrøm. De tematiske temaene inkluderte utdanningsdokumenter fra Midt-Østen og Iran, veien til arbeid og studier, samt når EU-borgerskap teller. Konferansen samlet rundt 300 deltakere fra UH-sektoren, hjelpeapparat som NAV og flyktningskontorer med videre, samt fra arbeidsliv.

Jubileumskonferansen 7. og 8. november 2013 var årets hovedmarkering, og alle NOKUTs arbeidsområder ble satt søkelys på. Det overordnede tema for konferansen var utdanning og arbeidsliv, og om arbeidslivet får den kompetansen de trenger. Konferansen samlet totalt over 600 deltakere. Vi mener selv at konferansen ble vellykket og tilbakemeldingene fra deltakerne viser det samme. Vi la i 2013 spesiell vekt på å involvere nye aktører innen arbeidsliv, og det lykkes vi godt med. At NHO, LO og Spekter stilte med sine toppledere, viser at temaet anses viktig og at NOKUT er en aktør som kan sette viktige spørsmål på dagsorden. Dette samarbeidet ønsker vi å utvikle videre i nye former i 2014. NOKUT er fornøyd med at konferansen ble første talerstol den nye kunnskapsministeren snakket om utdanning og utdanningskvalitet og hans mål for sektoren.

Program og innlegg fra konferansen kan finnes her: <http://www.nokut.no/no/Kalender/Konferanser-seminarer-og-kurs/NOKUT-konferansene/Jubileumskonferansen-2013/>.

Det ble en del oppmerksomhet om konferansen i media og Twitter ble aktivt brukt for å spre budskap fra konferansen. Konferansen ble overført direkte på regjeringen.no. Samarbeidet med DSS og KD var godt, og dette førte til ekstra stor oppmerksomhet og vital effekt. I 2014 har vi planer om å arrangere flere mindre møteplasser, for å målrette aktiviteten bedre og kanskje skape større oppmerksomhet om hvert enkelt tema.

Strategisk dialog, synlighet og andre arrangementer

Gjennom 2013 har kontaktarbeidet med sektorene vi betjener blitt trappet betydelig opp. Dette dreier seg både om møter og deltakelse på sentrale konferanser og arrangementer. NOKUT legger vekt på at både ledelse og øvrige medarbeidere skal ha en aktiv holdning til å gi informasjon ved å bidra med informasjon og veiledning på eksterne arrangementer, både på eget initiativ og som respons på invitasjoner. I 2014 vil NOKUT trappe opp kontakt- og dialogarbeidet videre, se kap. 4.4.1.

I juni arrangerte NOKUT et frokostmøte om institusjonsdynamikk i utdanningslandskapet. NOKUT la fram en rapport om endringene i dynamikken i sektoren, og hvordan økt institusjonsstatus er en viktig drivkraft bak endringene vi ser. Vi fikk stor oppmerksomhet om rapporten og frokostmøtet som helhet. Statsråd Kristin Halvorsen og flere representanter i KUF-komiteen deltok på møtet med innlegg og debatt. Det var over 100 deltakere på møtet.

I 2014 vil NOKUT prioritere å arrangere flere mindre frokostmøter.

Debattinnlegg, mediehandling og synlighet

NOKUT har en målsetting om å øke synligheten i samfunnet og bruke et bredere spekter av kanaler til å informere om våre hovedoppgaver. Dette dreier seg i stor grad om å øke antall nyheter, kommentarer, kronikker osv. både på egne nettsider og i andre medier. NOKUT har vært synlig på debattplass i 2013, men ønsker å bli enda synligere og agendasettende i 2014.

I 2013 ble NOKUT omtalt i 643 medieoppslag (mot 529 i 2012 og 478 i 2011). NOKUTs omtale i media er i all hovedsak nøytral, det vil si at det er resultater av evalueringer og akkrediteringer som blir omtalt. NOKUTs rapporter ble også debattert og positivt omtalt. Spesielt gjelder det rapporten om institusjonsdynamikken i sektoren, som var tema under frokostmøtet i juni. Pressearbeidet er noe som vil prioriteres høyere i 2014. Målet er at samfunnet skal ha høy tillit til norsk utdanning og godkjent utenlands utdanning. Økt synlighet kan være et viktig redskap for å få det til. Det er ikke minst viktig å få økt synlighet for NOKUTs ulike ansvarsområder og verktøy. De mindre arrangementene i 2014 er forventet å føre til mer oppmerksomhet og debatt.

NOKUTs ansatte har i 2013 hatt en utstrakt aktivitet som innledere og debattanter på ulike konferanser og arrangementer i andres regi.

Det er ikke blitt gjennomført medietrening av ansatte i 2013, på grunn av mindre kapasitet i kommunikasjonsenheten. Det er planlagt at dette vil gjennomføres i første halvdel 2014. Dessuten er et formidlingskurs for NOKUT-ansatte under planlegging.

NOKUT vil bruke 2014 til å trappe opp mediearbeidet ytterligere, jf. Kap. 4.4.1.

Klart språk i NOKUT

DIFIs støtte til ulike klarspråktiltak i staten opphørte fra og med nyttår 2012/13. NOKUT fikk støtte i 2011 og 2012 for et klarspråkprosjekt som besto av to deler; kurs for medarbeidere (skrivekurs i klart språk og om å skrive for digitale flater) og bidrag fra DIFI til å utarbeide en språkprofil for NOKUT. Klarspråkarbeidet i NOKUT ble i 2013 overført fra prosjektorganisering, til å være en del av den vanlige driften.

Klarspråkprosjektet i NOKUT ble evaluert i slutten av mai 2013. Evalueringen viser at mange har hatt god nytte av språkkursene og veilederen, men det må arbeides mer med å sikre rutiner for kvalitetssikring av løpende tekstproduksjon. Ressurssidene på intranettet (Bikuben) må også

videreutvikles. 7 av 10 har deltatt på klarspråkkurs, 6 av 10 kjenner til og har brukt språkveilederen og nye maler mens 5 av 10 kjenner til Styrende dokument for klart språk i NOKUT. 7 av 10 kjenner til ressursidene på Bikuben (Språkverktøy og lenker). Evalueringsresultatene er også oversendt DIFI og FAD som skal utarbeide en samlet evaluering av hele klarspråksatsingen i staten.

Nettside

Tabell 3.4.2-1 Oversikt over besøkende på www.nokut.no i 2010, 2011, 2012 og 2013.

Besøk	2010	2011	2012	2013
Totalt antall besøk	259 356	295 672	358 530	459 287
Unike besøkende/personer	140 450	159 835	205 945	274 264
Sidevisninger	1 289 653	1 378 013	1 536 674	1 945 483
Gj.sn. antall sider pr. besøk	4,66	4,97	4,29	4,24
Gj.sn. tid pr. besøk	00:04:16	00:04:50	00:03:48	00:03:47
Nye besøkende	51,30 %	51,43 %	55,20 %	57,54 %

I forhold til 2012 har totalbesøket økt med 29,21 %, unike besøkende med 34,14 % og antall sidevisninger med 26,28 %. Som tidligere er det sidene om generell godkjenning av utenlands utdanning som er desidert mest besøkt.

Omdømme

NOKUT overvåker sitt omdømme blant brukere og interessenter gjennom å innhente tilbakemelding fra brukerne av våre saksbehandlingsprosesser og arrangementer supplert med målrettede interessentundersøkelser. For omtale av brukertilfredshet vises det til rapporteringen i øvrige kapitler. Det har ikke vært rom for å gjennomføre systematiske interessentanalyser i 2013, men ENQA-evalueringen gav indikasjon på klar omdømmestyrking blant aktører knyttet til sektor høyere utdanning.

3.4.3 Internasjonalt samarbeid

Forankring av virksomheten i internasjonale standarder og retningslinjer (styringsparameter)

Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG)

ESG er utarbeidet av European Association for Quality Assurance in Higher Education (ENQA) i 2004 og inneholder standarder og retningslinjer for intern og eksternt kvalitetssikring av høyere utdanningsinstitusjoner og krav til kvalitetssikringsorganene. Disse siste inneholder krav til hvordan organet ivaretar oppgaven med eksternt kvalitetssikring av utdanningsinstitusjonene, krav til organets formelle status, krav om syklisk regelmessighet i kvalitetssikringsaktivitetene, at det er tilstrekkelige ressurser for oppgavene, tydelige og lett tilgjengelige mål for organets arbeid, organets uavhengighet og tilgjengelig informasjon og åpenhet om organets arbeid.

For å kunne være medlem i ENQA må NOKUT evalueres hvert 5 år med utgangspunkt i ESG-kriteriene. NOKUT ble evaluert med positivt resultat i 2013, jf. kap. 3.1.1.

Konvensjon om godkjenning av kvalifikasjoner vedrørende høyere utdanning i Europaregionen (Lisboakonvensjonen)

UNESCO/Europarådskonvensjonen ble vedtatt på diplomatkonferansen i Lisboa i april 1997 og gjort gjeldende fra 1. februar 1999. Norge ratifiserte konvensjonen i april 1999 og den trådte i kraft for Norge 1. juni samme år. Hensikten med konvensjonen er å legge til rette for større akademisk mobilitet. Konvensjonen har bestemmelser om prinsipper for vurdering av kvalifikasjoner og godkjenning av kvalifikasjoner som gir adgang til høyere utdanning. Den har videre bestemmelser om godkjenning av studieperioder, godkjenning av kvalifikasjoner fra høyere utdanning og godkjenning av kvalifikasjoner som innehas av flyktninger og personer i en flyktningliknende situasjon.

Internasjonal kontakt og samarbeid

NOKUT skiller mellom fire ulike former for internasjonal deltakelse og samarbeid: a) Deltakelse i organisasjoner, b) Individuell deltakelse på faglige konferanser, c) Beredskap for å ta imot utenlandske delegasjoner, d) Plan og beredskap for eventuelle eksterne oppdrag.

NOKUT følger systematisk med på den internasjonale utviklingen på sine ansvarsområder. Virksomheten bidrar til utviklingen på områdene hvor en ligger i front eller har andre særlige forutsetninger for å gjøre det, såfremt ressursituasjonen tillater det. NOKUT prioriterer generelt samarbeidet på den europeiske og nordiske arena. Deltakelse internasjonalt gir inspirasjon, gode ideer og ny kunnskap inn i NOKUT, samtidig som NOKUT er synlig, bidrar til å inspirere andre og er med på å legge premisser i internasjonale sammenhenger. Likevel skal det ikke underslås at deltakelse i internasjonale organisasjoner og arrangementer ofte kan være tidkrevende og lite utbytterikt. Nytte og merverdi av å delta på internasjonale arrangementer vurderes derfor fortløpende.

NOKUTs deltakelse i organisasjoner og nettverk i 2012 omfatter bl.a. ENQA (the European Association for Quality Assurance in Higher Education), Members Forum and General Assembly i Haag, Nordisk fagskolenettverk i København, ENQA General Assembly i Bucuresti, samt årlig møte i det europeiske auditnettverket, NOQA (Nordic Quality Assurance). NOKUT har et styremedlem i ENQA sitt styre i 2012 - 2015.

NOKUT deltar også i årlig fellesmøte i ENIC og NARIC-nettverkene (godkjenningsnettverk) og årlig møte i NARIC-nettverket. Som kontaktpunkt for EUs yrkeskvalifikasjonsdirektiv, deltar NOKUT på det årlige kontaktpunktmøtet i Brussel knyttet til EU-direktivet for godkjenning av yrkeskvalifikasjoner, samt andre koordineringsmøter. NOKUT har også deltatt aktivt i det nordiske NORRIC-nettverket, hvor finansiering fra Nordisk Ministerråd har muliggjort at det har vært gjennomført hele åtte workshops i 2013. Det har også blitt gjennomført fire møter mellom lederne i de nordiske ENIC-NARIC nettverkene.

I 2012 har NOKUT ansatte i tillegg deltatt på en rekke internasjonale konferanser der det har blitt bidratt med paper og foredrag, bl.a. med flere presentasjoner på EAIR sin årlige konferanse (som i 2012 ble holdt i Stavanger), flere EU-initierte konferanse om høyere utdanning i bl.a. Tallinn og København, og involvering i faglig virksomhet i EQAF (European Quality Forum).

3.4.4 Økonomiforvaltning

I dette kapitlet fremgår tildelingen til NOKUT i 2013, samt regnskapet per kapittel/post. Deretter følger noen kommentarer til regnskapet, inkludert forbruk av midler bevilget på andre kapitler. Kapitlet avsluttes med kommentarer til noen områder som har betydning for NOKUTs styring av økonomiforvaltningen.

Balansen mellom budsjett og regnskap (Styringsparameter)

NOKUTs netto tildeling for 2013 til den ordinære driften var på 74,566 mill. kr. I tillegg mottok NOKUT øremerkede bevilgninger på til sammen 18,444 mill. kr. Bevilgningene er nærmere spesifisert i tabellen nedenfor. Til sammen utgjorde dette en ramme på 93,010 mill. kr.

Tabell 3.4.4-1 Spesifikasjon av bevilgningen for 2013 (i 1000 kr)

Bevilgningen er gitt på:	Bevilgning 2013
Kap. 280, post 01 Driftsutgifter	69 296
Kap. 280, post 01, Supplerende tildeling på drift	3 000
Kap. 3280, post 02 Salgsinntekter o.a.	-1 211
Overføringer fra 2012	2796
Lønnskompensasjon 2013	685
Total nettoramme til ordinær drift, kap. 280, post 01 jf. kap. 3280, post 02	74 566
Kap. 226, post 21, prosjekt 65100, Midler til Nasjonalt kontaktpunkt for WQF (NCP)	384
Kap. 258, post 21, prosjekt 65100, Midler til arbeidet med NKR/NCP og EQF	660
Kap. 281, post 01, prosjekt 81173, Studentundersøkelsen og ny nettportal	1 500
Kap. 281, post 01, prosjekt 80076, Senter for fremdragende utdanning, 3 nye SFU	15 900
Øremerkede bevilgninger	18 444
Total tildeling for 2013	93 010

De to tabellene nedenfor viser en spesifisering av henholdsvis utgifter og inntekter i regnskapet for 2013 per kapittel og post.

Tabell 3.4.4-2 Spesifikasjon av utgifter i 2013 (i 1000 kr)

Post	egnskap 2013
01.11. Stillinger	37 766
01.17. Styrer, råd, utvalg	4 986
01.18. Trygder, pensjon	5 727
01.21. Maskiner, inventar, utstyr	3 803
01.23. Reiseutgifter m.m.	4 524
01.24. Kontortjenester m.m.	2 805
01.25. Konsulenttjenester	6 352
01.27. Vedlikehold og drift av maskiner og transportmidler	1 012
01.28. Vedlikehold av bygg og anlegg	97
01.29. Bygningers drift, lokalleie	5 276
Sum kap 280, post 01 Driftsutgifter	72 346
01.11. Stillinger	769
01.17. Styrer, råd, utvalg	318
01.18. Trygder, pensjon	115
01.21. Maskiner, inventar, utstyr	7
01.23. Reiseutgifter m.m.	433
01.24. Kontortjenester m.m.	15
01.26. Diverse utgifter	13 000
01.27. Vedlikehold og drift av maskiner og transportmidler	35
01.29. Bygningers drift, lokalleie	1 106
Sum kap 281, post 01 Driftsutgifter, prosjekt 80076	15 798
01.23. Reiseutgifter m.m.	15
01.24. Kontortjenester m.m.	77
01.25. Konsulenttjenester	1 412
01.27. Vedlikehold og drift av maskiner og transportmidler	98
Sum kap 281, post 01 Driftsutgifter, prosjekt 81173	1 602
21.11. Lønn og godtgjørelse, ordinært	337
21.18. Trygder, pensjon	47
Sum kap 226, post 21 Særskilde driftsutgifter, prosjekt 65100	384
21.11. Lønn og godtgjørelser, ordinært	559
21.18. Trygder, pensjon	79
21.21. Varer og tjenester, ordinært	23
Sum kap 258, post 21 Særskilde driftsutgifter, NKR/NCP og EQF	660
TOTALT	90 790

Tabell 3.4.4-3 Spesifikasjon av utgifter 2013 (i 1000 kr)

Post	Regnskap	Bevilgning
	2013	2013
01. Inntekter ved oppdrag	306	
02. Salgsinntekter m.v.	1 933	1 211
15. Refusjon av arbeidsmarkedstiltak	31	
16.11. Refusjon av fødselspenger	212	
18.11. Refusjon av sykepenger	1 020	
Sum kap. 3280, post 02 Salgsinntekter o.a.	3 503	1 211

Midler tildelt over andre kapitler

NCP – prosjekt 65100: Midler er tildelt i 2 omganger på post 21, både på kapittel 226 og 258. NOKUT bekrefter at midlene er benyttet i samsvar med forutsetningen i tildelingen. Se for øvrig kap. 3.3.2 for beskrivelse av arbeidet og resultater i 2013.

Studentundersøkelsen – prosjekt 81173: Midler er tildelt på kapittel 281, post 01. NOKUT bekrefter at midlene er benyttet i samsvar med forutsetningen i tildelingen. Se for øvrig kap 3.2.1 for beskrivelse av arbeidet og resultater i 2013.

Senter for fremragende utdanning – prosjekt 80076: Midler er tildelt på kapittel 281, post 01. NOKUT bekrefter at midlene er benyttet i samsvar med forutsetningen i tildelingen. Se for øvrig kap 3.2.1 for beskrivelse av arbeidet og resultater i 2013.

Merforbruk på prosjekt 81173 dekkes opp av mindreforbruk på prosjekt 80076.

Intern kontroll og styring

NOKUT har i 2013 utviklet et helhetlig kvalitetstyringssystem. Systemet skal sikre kvaliteten i NOKUTs leveranser og bidra til gode prosesser for læring og forbedring samt god og effektiv styring av virksomheten. Systemets elementer består av strategiplan og tildelingsbrev, styrende dokumenter, kompetanse, kontroll, systematisk forbedringsarbeid og årshjulet. Det er iverksatt systematiske tiltak for å sikre at NOKUT planlegger, organiserer, utfører og vedlikeholder sine aktiviteter i samsvar med gjeldende regelverk for økonomiforvaltningen i staten. I det følgende gis en rapportering om status for områder som må anses som vesentlige for NOKUTs styring.

Styringsprinsipper:

Den løpende virksomhetsstyringen i NOKUT skjer med utgangspunkt i aktiviteter og resultatmål og tilhørende interne budsjettfordeling. Økonomi og vesentlige avvik fra oppsatte planer følges opp gjennom året.

Om høsten foretas brukerundersøkelser og deretter en systematisk intern vurdering av måloppnåelse og kvalitet i arbeidet, og evt. forbedringstiltak blir identifisert. I tillegg foretar ledelsen og styret en overordnet risikovurdering med utgangspunkt i NOKUTs omdømme, mål og/eller hovedstrategier. Til sammen danner dette grunnlag for utarbeidelse av årsrapport og årsplan. Rapport for foregående år og plan for inneværende år sluttbehandles av styret i februar forut for departementets oversendelsesfrist.

Risikostyring:

NOKUT har integrert risikostyring i virksomhetsstyringen på følgende områder:

- Risikovurdering i forhold til overordnet måloppnåelse i årsplanprosessen
- Risikovurdering i større prosjekter
- Risikovurdering av saksbehandlingsprosessene

I forbindelse med risikovurdering av saksbehandlingsprosessene inngår også en vurdering av sannsynligheten for misligheter.

For øvrig oppfordres det til å tenke risiko (eller kritiske suksessfaktorer) og risikodempende tiltak ved planlegging av all virksomhet.

Etiske retningslinjer og rutiner for varsling:

Etiske retningslinjer for statstjenesten ble vedtatt av Fornyings- og administrasjonsdepartementet (daværende Moderniseringsdepartementet) den 7. september 2005. Retningslinjene er implementert i NOKUTs styringssystem ved fastsettelse av Etiske retningslinjer for NOKUT vedtatt 11. april 2011.

Anskaffelser:

Arbeidet med implementering og bruk av regelverket for offentlige anskaffelser har fortsatt i 2013. I gjeldende rutiner er det lagt opp til at anskaffelser over terskelverdiene skal foretas i samarbeid med administrasjonsavdelingen i NOKUT. NOKUTs miljø- og samfunnsansvar, samt regelverket for lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter er implementert i rutinen.

3.4.5 Personalforvaltning

Personaldata fordelt på kjønn

I følgende tabell gjengis antall årsverk i NOKUT pr 01.10.2013 (prosent i parentes) og gjennomsnittlig månedslønn totalt og fordelt etter stillingstype.

Tabell 3.4.5-1 Personaldata

	Totalt		Lederstillinger		Øvrige stillinger	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Alle ansatte (%)	48,5 (66,5)	24,4(33,5)	4 (44,4)	5 (55,6)	44,5 (69,6)	19,4 (30,4)
Heltidsansatte (%)	47 (66,2)	24 (33,8)	4 (44,4)	5 (55,6)	47 (66,2)	24 (33,8)
Deltidsansatte (%)	1,5 (78,9)	0,4 (21,1)	-	-	1,55 (78,9)	0,4 (21,1)
Midlertidige ansatte (%)	3 (60)	2 (40)	-	-	3 (60)	2 (40)
Gj.sn. månedslønn	43 000	45 000	64 000	70 000	41 000	40 000

Fordelt etter *antall ansatte* er kjønnsfordelingen i NOKUT er 68 % kvinner og 32 % menn. I NOKUTs tilpasningsavtale til hovedavtalen er det lagt inn bestemmelser om likestilling tilknyttet kompetansetiltak og lønnsfastsettelse.

Innen øvrige stillinger er 14 stillinger på konsulentnivå, hvorav 9 kvinner og 5 menn.

Når det gjelder gruppen Lederstillinger er direktørens åremålsstilling tatt inn under gruppen heltidsansatte menn (og er med på å forklare lønnsforskjellen mellom kvinner og menn).

NOKUT ønsker primært en jevn kjønnsfordeling i alle avdelinger. Imidlertid har vi spesielt mange kvinnelige søkere til utlyste stillinger. Det har som følge at vi, ved å følge kvalifikasjonsprinsippet, får en litt skjev kjønnsfordelingen med overveiende kvinneoverskudd. Dette gjelder i alle avdelinger av virksomheten. Med hensyn til lederstillingene er det ved årsskifte 4 kvinner og 5 menn.

Antall ansatte med foreldrepermisjon i 2013 var 4 personer, 3 kvinner og 1 mann.

Integrering

NOKUT har som mål å innkalle kvalifiserte søkere med innvandrerbakgrunn til intervju til ledige stillinger.

Med innvandrerbakgrunn menes:

- personer med to utenlandsfødte foreldre som har innvandret til Norge
- person som er født i Norge med to foreldre som er født i utlandet.

Tabell 3.4.5-2 Fordeling av ansatte med innvandrerbakgrunn

	<i>Ansatte med innvandrerbakgrunn pr. 01.10.12</i>		<i>Ansatte med innvandrerbakgrunn pr. 01.10.13</i>	
	Antall	Andel	Antall	Andel
<i>Faste stillinger</i>	9	13 %	8	10%
<i>Midlertidige stillinger</i>	4	6 %	1	1%

I NOKUT skal alle arbeidstakere behandles likt når det gjelder lønns- og arbeidsvilkår, uavhengig av kjønn, alder og nasjonalitet. Mulighetene for utvikling og forfremmelse skal ivaretas gjennom medarbeidersamtalene.

NOKUT plikter å legge forholdene til rette slik at arbeidstakere ikke utsettes for trakassering eller annen utilbørlig opptreden fra kolleger eller overordnede, og å gripe inn dersom dette skjer. Gjennom de etiske retningslinjene, er det nedfelt varslingsrutiner som er gjeldende om det avdekkes noen form for trakassering i NOKUT. Direkte og indirekte diskriminering skal ikke forekomme i NOKUT.

NOKUT følger statens anbefalinger også når det gjelder personer med nedsatt funksjonsevne. Dersom kvalifiserte søkere oppgir å være funksjonshemmet blir minst en innkalt til intervju før det gis innstilling.

NOKUTs kontorlokaler i Kronprinsensgate 9 har hatt begrenset tilgjengelighet for enkelte typer av funksjonshemming. Ved flytting til nye lokaler på Lysaker i januar 2014 vil NOKUTs lokaler bli bedre tilrettelagt for både ansatte og besøkende. Flere funksjoner vil være samlet på ett plan, eventuelt lett tilgjengelig ved bruk av heis.

Arbeidsmiljø/medarbeidertilfredshet (styringsparameter)

I NOKUT er følgende målsetting fastsatt på HMS-området:

”NOKUTs viktigste ressurs er de ansatte. For å kunne realisere visjonen og oppfylle målene i henhold til strategiplanen er de ansattes kompetanse, engasjement, verdier og holdninger helt avgjørende.

NOKUT vil gjennom et internkontrollsystem legge forholdene til rette for å forebygge ulykker og helseskader og for å skape gode arbeidsforhold og et godt miljø hvor medarbeiderne kan trives både fysisk og psykisk.”

Gjennom NOKUTs organisasjonsstrategi er det etablert et årsløp for HR-arbeidet der forebyggende HMS-arbeidet integreres gjennom blant annet medarbeidersamtaler, medarbeiderundersøkelser og vernerunder. Det forebyggende arbeidet er også vektlagt i den nye IA-avtalen som NOKUT har inngått for 2011–2013. IA-avtalen må vurderes i 2014 ut i fra hva de sentrale partene kommer frem til.

I henhold til årshjulet, gjennomføres medarbeiderundersøkelser og vernerunder annet hvert år. For øvrig har de ansatte fått tilbud om arbeidsplassvurdering med bistand fra fysioterapeut. Ergonomisk tilrettelegging inngår også som en fast ordning for nytilsatte.

Ved innflytting i nye kontorlokaler i januar 2014 kommer alle ansatte til å få nye pulter med hev-senk understell.

Medarbeiderundersøkelse

I tråd med årshjulet ble det gjennomført medarbeiderundersøkelse våren 2013. Undersøkelsen er rettet mot faktorer som har betydning for motivasjon, arbeidsmiljø, kompetanseutvikling og arbeidsprosesser og skal være et verktøy for NOKUTs systematiske forbedringsarbeid. Det ble utarbeidet en totalrapport og avdelingsvise rapporter for hver avdeling. Undersøkelsen ga i gjennomsnitt ganske gode resultater med fremgang på flere faktorer sammenlignet med samme undersøkelse i 2011, men varierte på enhetsnivå. Resultatene ble fulgt opp gjennom prosesser lokalt og sentralt med formål å diskutere forbedringsbehov og for å fastsette konkrete tiltak. Fastsatte tiltak følges opp videre i 2014.

Arbeidsmiljøutvalget

Arbeidsmiljøutvalget i NOKUT hadde i 2013 fire møter. I tillegg er det avholdt flere felles møter med AMU og organisasjonenes tillitsvalgte i forbindelse med flyttestrukturprosjektet. Verneombudet har i tillegg deltatt på egne møter med prosjektgruppa for flyttestrukturprosjektet i forbindelse med utforming og møblering av de nye lokalene.

Sykefravær

I følgende tabell vises utviklingen i sykefraværet for perioden 2011-2013:

Tabell 3.4.5-3 Sykefravær 2011-2013

	2011	2012	2013
Sykefravær 49totalt i NOKUT	5,65 %	5,71%	5,21%
Legemeldt sykefravær ⁸	2,85 %	4,04%	3,38%

⁸ Fravær over 16 dager

NOKUTs totale sykefravær og legemeldte sykefravær for 2013 har gått ned sammenlignet med 2012. En tidligere langtidssykemeldt kom tilbake i full jobb fra høsten 2013 og er med på å forklare noe av nedgangen. Sykefraværet følges opp gjennom etablerte rutiner for oppfølging av sykefravær og involvering av arbeidsmiljøutvalget og ledergruppen.

Det forebyggende arbeidet som er fastsatt i handlingsplanen for IA-arbeidet blir fulgt opp som en del av arbeidsmiljø- og HMS-arbeidet i NOKUT. Det kreves en bevisst holdning og ansvarliggjøring av hver enkelt i virksomheten, både medarbeidere og ledere. Handlingsplanen beskriver delmål med hensyn til forebyggende arbeid, informasjon og opplæring, tilrettelegging og tiltak på de tre delområdene sykefravær, personer med redusert funksjonsevne og avgangsalder. I NOKUT har vi forebyggende tiltak som arbeidsplassvurdering av fysioterapeut og trimavtale for de tilsatte. I tillegg foretas det vernerunder og arbeidsmiljøundersøkelser hvert annet år ifølge årshjulet.

NOKUT stiller også – ut ifra forutsetninger og muligheter – kompetanse, arbeids- og tiltaksplasser til rådighet, slik at personer som NAV har avklart kan få utprøvd sin arbeidsevne i det ordinære arbeidslivet.

Søking til ledige stillinger (styringsparameter)

NOKUT har gjennom 2013 hatt en vekst i antall ansatte og flere tilsetningsprosesser. I 2013 var det gjennomsnittlig 56 søkere til ledige stillinger. Antallet søkere varierte fra 10 til 175 avhengig av om det var utlyst nøkkelstillinger eller saksbehandlerstillinger. Tilgangen på søkere til de ulike stillingene vurderes generelt som tilfredsstillende.

Kompetansemåling

Årlig systematisk kompetansevurdering er systematisert gjennom NOKUTs organisasjonsstrategi. Kvalitativ kompetansevurdering skal skje på basis av dialog i medarbeidersamtaler og i ledergruppen. Systemet ble introdusert i 2012, men av ressursmessige årsaker ble det ikke foretatt samlet vurdering for NOKUT i 2013.

Om bruk av lærlinger

NOKUT har ikke hatt lærlinger i 2013, ordningen med lærlinger er svært lite aktuelt for NOKUT. Derimot er det i 2013 etablert ordninger for flere praktikanter i utlandsavdelingen.

3.4.6 Andre driftsmessige forhold

I det følgende gis en redegjørelse over andre driftsmessige forhold som det er fokusert på overfor statlige virksomheter.

Tilgjengeliggjøring av offentlig data

NOKUT publiserer offentlig journal i to kanaler; hjemmesiden www.nokut.no og via offentlig elektronisk postjournal www.oep.no.

NOKUT har ikke registrert noen datasett på data.norge.no.

På våre hjemmesider (<http://www.nokut.no/no/NOKUTs-Kunnskapsbase/Databaser-og-oversikter/>) vil en finne ulike lister og oversikter over norsk og utenlandsk utdanning:

- Norsk utdanning: akkrediterte institusjoner, akkrediterte studietilbud, godkjente fagskoletilbud

- Utenlandsk utdanning: landspesifikk informasjon, dokumentasjonskrav, GSU-listen (generell studiekompetanse for utenlandske søkere), utenlandske studiesteder

Sikkerhet og beredskap, herunder om informasjonssikkerhet

NOKUTs rutiner for sikkerhet og beredskap fremgår av NOKUTs HMS-håndbok. Håndboka ble revidert i 2013, og resulterte blant annet i styrkede rutiner for adgangskontroll. Sikkerhets- og beredskapsarbeidet har for øvrig i hovedsak vært knyttet til NOKUTs arbeid med å utforme krav til nye lokaler og forberede flytting til Drammensveien 288 på Lysaker og anskaffelse av ny helelektronisk samhandlingsløsning (e-Sam).

NOKUT leier i dag i samme bygning som deler av Utenriksdepartementet (UD). I forbindelse med inngåelse av ny leiekontrakt har det vært særlig viktig å oppnå bedre systemer for adgangskontroll og generell sikkerhet i bygget. God adgangskontroll gjennom fysiske løsninger inngår i resepsjonstjenesten i de nye lokalene i Drammensveien 288. Det er gårdeier KLP som er ansvarlig for at dette skal fungere tilfredsstillende for de enkelte leietakerne i bygget.

Når det gjelder den nye elektroniske samhandlingsløsningen (e-Sam) er det ved anskaffelse av systemleverandør utarbeidet kravspesifikasjon med krav til funksjonell sikkerhet, sikkerhet i teknisk løsning herunder sikkerhet for autentisering og autorisasjon av eksterne brukere. Tilsvarende vil kravspesifikasjonen til tjenester fra en driftsleverandør, herunder ny teknisk plattform, inneholde krav til sikkerhet.

Det er i budsjettet for 2014 tatt høyde for å styrke NOKUTs kapasitet i det systematiske sikkerhets- og beredskapsarbeidet slik at vi i løpet av første halvår skal ha gjennomført en helhetlig ROS-analyse og utformet et tilfredsstillende kriseplanverk.

Forvaltning av lokaler

NOKUT har lokaler i Kronprinsens gate 9 i Oslo som leies av DNB Næringseiendom AS (tidligere Vital Eiendom AS). Leieavtalen for lokalene løper fram til 31.01.14. Flere stillinger i 2013 gjør at kapasiteten på kontor plasser og møterom er nådd et toppunkt og medfører en begrensning. Det vises for øvrig til omtale av ny lokalleieavtale i pkt. 4.4.1.

Tabell 3.4.6-1 Gulvareal og utgifter til husleie m.m. i 2013

Navn på bygg/eiendom	Brutto m ² 2012	Avtalens varighet	Leiebeløp 2012 ⁹	Leiebeløp 2013 ⁷
1. Arealer der det ikke betales leie	-	-	-	-
2. Arealer der det betales leie til Statsbygg	-	-	-	-
3. Arealer der det betales leie til andre:				
DNB Næringseiendom - kontor	2 315	31.01.14	5 296	5 339
DNB Næringseiendom - lager	101	31.01.14	126	127
Totalsummer for brutto kvm. Og leiebeløp	2 607 ¹⁰		5 422	5 466

⁹ Inklusiv felleskostnader

¹⁰ Arealene inklusiv andel av fellesarealene

4 Plan for 2014

4.1 Tilsyn med norsk høyere utdanning og fagskoleutdanning

Virksomhetsmål 1: *NOKUT skal bidra til å sikre at kvaliteten i norsk høyere utdanning og fagskoleutdanning tilfredsstillende nasjonale standarder*

Virksomhetsmål 2: *NOKUT skal stimulere til økt kvalitet i utdanningen ved norske universiteter, høyskoler og fagskoler*

4.1.1 Prioriterte utviklingsprosjekter

NOKUT prioriterer hvert år noen større koordinerte tiltak for å videreutvikle virksomheten i tråd med intensjonene i strategiplanen og/eller oppdrag fra eier. Følgende utviklingsprosjekter prioriteres på tilsynsfeltet i 2014:

- Tilsyn 2015 – Utvikling av tilsynsmodellen med vekt på ny periodisk evaluering

Tilsyn 2015 – Utvikling av tilsynsmodellen med vekt på ny periodisk evaluering

NOKUT startet i 2013 utviklingen av ny modell for periodisk evaluering av institusjonenes kvalitetsarbeid gjennom prosjektet Tilsyn 2015. I løpet av 2015 skal NOKUT ha utviklet, fått vedtatt og satt i gang opplegg for nytt periodisk tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning. Som en del av utviklingen av ny modell for periodisk tilsyn samarbeider NOKUT med tre institusjoner som er unntatt fra 6-årsregelen for evaluering av system for kvalitetssikring: Dronning Mauds Minne Høgskole, Høgskolen i Buskerud og Vestfold og Haraldsplass diakonale høgskole. Det er planlagt prøveevalueringer med sakkyndig komité høsten 2014.

Utviklingen av ny periodisk modell skjer også gjennom arbeid internt i NOKUT, og i samarbeid med sektoren utover de tre nevnte institusjonene. Det arrangeres et arbeidsmøte i mai, og i etterkant av prøveevalueringene holdes et seminar for sektoren.

Det nye periodiske tilsynet vil bli utført på grunnlag av systematiserte data om de enkelte institusjonene. Det er også et mål at evalueringene skal kunne oppsummeres i et sektorperspektiv.

NOKUTs eget arbeid med den nye evalueringstypen kan bli påvirket både av departementets lov- og forskriftsarbeid knyttet til NOKUTs akkrediterings- og tilsynsmodell, og av NOKUTs eget strategiarbeid våren 2014, se omtale i kap. 4.4.1. God koordinering mellom de ulike prosjektene og mellom departementet og NOKUT blir viktig.

4.1.2 Resultatmål for tilsynsaktivitetene

Det vises til rapporteringen for 2013 i kap. 3.1 hvor også prognoser for årene framover er fremsatt.

I tabellene under er alle resultatmål for de ulike tilsynsformene oppsummert.

Tabell 4.1.2-1 Resultatmål for tilsynsaktivitetene i 2014 – Høyere utdanning

<i>Tilsynsform</i>	<i>Forventet antall søknader/saker</i>	<i>Resultatmål</i>
<i>Evaluering av system for kvalitetssikring av utdanningen</i>	<i>Vedtak i 9 evalueringer som ble igangsatt i 2013. Oppstart av 13 evalueringer og vedtak for 8 av disse i 2014. «Forsøk for læring» gjennomføres ved 3 institusjoner (Se omtale i kap. 4.1.1)</i>	<i>Gjennomføre evalueringene i tråd med kravet om 6-årssyklus. Gjennomføre hver enkelt prosess etter oppsatt tidsplan. Ingen negative tilbakemeldinger vedrørende vesentlige forhold i prosess eller rapport. Eventuelle klager får ikke medhold i NOKUTs klagenemnd.</i>
<i>Institusjonsakkreditering</i>	<i>Vedtak i 3 saker etter søknader om akkreditering som høyskole (samlet prosess med systemevaluering), igangsatt i 2013. Vedtak i 1 sak etter søknad om akkreditering som vitenskapelig høyskole (samlet prosess med akkreditering av deltakelse i stipendprogram), gjennomført i 2013. 1-2 mulige nye søknader.</i>	<i>Gjennomføre hver enkelt prosess etter tentativ framdriftsplan oppsatt for hver enkelt evaluering. Ingen negative tilbakemeldinger vedrørende vesentlige forhold i prosess eller rapport. Eventuelle klager får ikke medhold i NOKUTs klagenemnd.</i>
<i>Akkreditering av nye utdanninger – 3. syklus</i>	<i>Søkn.frist 1.nov.: 9</i>	<i>7 vedtak i 2014. Søknader mottatt i 2014, vil først få vedtak i 2015. Alle søknader skal være klare til å legges frem for styret 8 måneder etter søknadsfrist. Ingen negative tilbakemeldinger fra institusjoner og sakkyndige vedrørende vesentlige forhold ved gjennomføringen. Ingen vedtak omgjort i Klagenemnda.</i>
<i>Akkreditering av nye utdanninger – 1. og 2. syklus</i>	<i>Søkn.frist 1. febr.: 25 Søkn.frist 1.sept.: 25</i>	<i>Alle søknader behandlet innen neste søknadsfrist. Av totalt 50 søknader forventes 30 vedtak etter sakkyndig vurdering. De øvrige søknadene ventes å bli avvist eller ha fått avslag før sakkyndig vurdering. Ingen negative tilbakemeldinger fra institusjoner og sakkyndige vedrørende vesentlige forhold ved gjennomføringen. Ingen vedtak omgjort i Klagenemnda.</i>
<i>Tilsyn med etablerte utdanninger – revidering</i>	<i>Revideringer etter tilsynsprogram 2013</i>	<i>Ingen negative tilbakemeldinger fra institusjoner og sakkyndige vedrørende vesentlige forhold ved gjennomføringen. Ingen vedtak omgjort i Klagenemnda.</i>
<i>Tilsyn med etablerte utdanninger - informasjonsinnhenting</i>	<i>I analogi med pilotprosjektet med mastergrader i HF-området er det planlagt å gjennomføre informasjonsinnhenting innen et annet fagområde. Målet er videre at det skal være mulig å sammenligne funnene mellom dette tilsynet og det som ble foretatt 2012-2013. I tillegg vil det bli foretatt informasjonsinnhenting for andre studier basert på bekymringsmeldinger og NOKUTs funn fra andre indikatorer.</i>	<i>Fullføre informasjonsinnhenting og dialogmøter med alle institusjoner og fagmiljø som er berørt av tilsynet, avslutte utviklingsfasen og risikovurdering. Ingen negative tilbakemeldinger fra institusjonene vedrørende vesentlige forhold ved gjennomføringen.</i>

Tabell 4.1.2-1 Resultatmål for tilsynsaktivitetene i 2014 – Fagskoleutdanning

Tilsynsform	Forventet antall søknader/saker	Resultatmål
Godkjenning av fagområde	Søkn.frist 1. nov.: 2	(Alle vedtak først i 2015) Alle søknader skal være klare til å legges frem for styret 8 måneder etter søknadsfristen. Ingen negative tilbakemeldinger fra institusjoner og sakkyndige vedrørende vesentlige forhold ved gjennomføringen. Ingen vedtak omgjort i klagenemnden
Godkjenning av fagskoletilbud	Søkn.frist 15.febr.: 55 Søkn.frist 15.sept.: 45	<u>Søknadsfristen 15.02.14</u> 18 søknader avslås eller avvises etter innledende vurdering. 37 søknader til sakkyndigpanel. 12 søknader avslås av sakkyndigpanelet. 25 søknader til full sakkyndig vurdering. <u>Søknadsfristen 15.09.14</u> 15 søknader avslås eller avvises etter innledende vurdering. 30 søknader til sakkyndigpanel. 9 søknader avslås av sakkyndigpanelet. 21 søknader til full sakkyndig vurdering. Alle søknader er ferdig behandlet innen neste søknadsfrist. Ingen negative tilbakemeldinger fra institusjoner og sakkyndige vedrørende vesentlige forhold ved gjennomføringen. Ingen vedtak omgjort i klagenemnden
Godkjenning av vesentlige endringer	Søkn.frist 15.febr.: 25 Søkn.frist 15.sept.: 25	Begge søkerrundene 7 søknader avslås eller avvises etter innledende vurdering. 18 søknader til sakkyndigpanel. 6 søknader avslås av sakkyndigpanelet. 12 søknader til full sakkyndig vurdering. Ingen negative tilbakemeldinger fra institusjoner og sakkyndige vedrørende vesentlige forhold ved gjennomføringen. Ingen vedtak omgjort i klagenemnden
Tilsyn med etablerte fagskoletilbud – revidering	Revideringer etter tilsynsprogram 2013 Revideringer etter gjennomgang av fagskolenes KS	8 igangsatte revideringer (4 i februar og 4 i juni) 4 vedtak om opprettholdelse/ikke opprettholdelse Ingen negative tilbakemeldinger fra læresteder og sakkyndige vedrørende vesentlige forhold ved gjennomføringen. Ingen vedtak omgjort i Klagenemnda.
Tilsyn med etablerte utdanninger - informasjonsinnhenting	Informasjonsinnhenting for 25-30 studier basert på en risikovurdering av utvalgte indikatorer. I tillegg vil det bli foretatt informasjonsinnhenting for andre studier basert på bekymringsmeldinger.	Ferdigstille informasjonsinnhenting og gjennomføre dialogmøter med sektoren, samt påbegynne etterfølgende utviklingsfase. Sammenstilling av data vil foregå i februar 2015. Ingen negative tilbakemeldinger fra læresteder og sakkyndige vedrørende vesentlige forhold ved gjennomføringen..

4.1.3 Saksbehandlingskvalitet, brukerservice og effektivitet

I det løpende arbeidet med å forbedre saksbehandling, brukerservice og effektivitet gjennomføres i 2014 følgende tiltak:

- Forbedret veiledning til søkere og sakkyndige.
- Vi innhenter erfaringer med saksbehandlingen ved at vi foretar en analyse av enkeltkriterier både i høyere utdanning og fagskoleutdanning. Informasjonen fra dette arbeidet brukes til forbedret saksbehandling, samt i veiledning av sakkyndige og søkere.
- NOKUT vil opprettholde en aktiv og utadvendt holdning til å gi informasjon ved å bidra med informasjon og veiledning på eksterne arrangementer, både på eget initiativ og som respons på invitasjoner.
- Det skal utarbeides en spørreundersøkelse til de sakkyndige etter behandling av søknad om akkreditering av ph.d.-studier for å få tilbakemeldinger blant annet på praktisk gjennomføring av prosessen og opplæringen som er blitt gitt de sakkyndige i forbindelse med prosessen. Resultatene vil bli brukt til å forbedre saksbehandlingen.
- Det skal opprettes en brukergruppe for fagskolene. Brukergruppen vil blant annet ta i mot tilbakemeldinger fra søkerne om gjennomføring av søknadsprosessene og gå i dialog med NOKUT for å identifisere ulikheter i sakkyndige og administrative vurderinger som ikke kan forklares med faglige forskjeller, men med ulik bruk av skjønn. Resultatene vil bli brukt til å forbedre saksbehandlingen.
- Vi vil sette i gang et forsøk på fagskoleområdet hvor vi deler opp den sakkyndige vurderingen av en godkjenningssøknad i to. I den første delen vil faglige referansepersoner vurdere om læringsutbyttet i alle søknader fyller de grunnleggende forutsetningene for behandling, og konkludere med om læringsutbyttebeskrivelsene (LUB) er egnet for videre sakkyndig behandling. De søknadene som egner seg for videre behandling, vil bli vurdert av sakkyndige komiteer på vanlig måte. NOKUT forventer at dette vil føre til en mer konsistent søknadsbehandling på tvers av fagområder. I tillegg forventer vi mindre ressursbruk, da flere søknader som ikke holder mål rent faglig vil kunne avslås på et tidligere tidspunkt. I dette ligger også kortere behandlingstid for de svakeste søknadene. Prøveordningen skal evalueres i slutten av oktober 2014.

4.2 Øvrig aktivitet for å stimulere kvalitet i norsk høyere utdanning og fagskoleutdanning

Virksomhetsmål 2: *NOKUT skal stimulere til økt kvalitet i norsk høyere utdanning og fagskoleutdanning.*

4.2.1 Prioriterte utviklingsprosjekter

NOKUT prioriterer hvert år noen større koordinerte tiltak for å videreutvikle virksomheten i tråd med intensjonene i strategiplanen og/eller oppdrag fra eier. Følgende utviklingsprosjekt prioriteres på dette feltet i 2014:

- Bedre tilrettelegging av info om utdanningskvalitet i allment tilgjengelige portaler

Bedre tilrettelegging av info om utdanningskvalitet i allment tilgjengelige portaler

Det dreier seg om videreutvikling med utgangspunkt i det som allerede er etablert gjennom NOKUT-portalen og Studiebarometeret.no. For NOKUT er det et langsiktig mål at mest mulig av det som finnes av etterrettelig informasjon om studiekvalitet, inklusive oppsummeringer/sammenstillinger fra NOKUTs tilsyn, erfaringer fra Sentre for fremragende utdanning (SFU), evalueringer og informasjon fra andre offentlige kilder bør samles og gjøres lettere tilgjengelig for studiesøkere, nåværende studenter, høyere utdanningsinstitusjoner, myndighetene, arbeidslivet og media.

Arbeidet i 2014 vil i stor grad dreie seg om å videreutvikle det som allerede er etablert:

- Videreutvikling av studiebarometeret (se gjennom program- og institusjonsstruktur, eventuelle tekniske forbedringer, eventuelt nye problemstillinger osv.)
- Videreutvikling av NOKUT-portalen

I tillegg vil vi starte arbeidet med å koble Studiebarometeret med annen informasjon, bl.a.:

- NOKUT-portalen
- Vurdere muligheter for å få med informasjon fra NOKUTs evalueringer og tilsyn
- Vurdere muligheter for å koble opp informasjon fra andre kilder:
 - ✓ Arbeidsgiverundersøkelser
 - ✓ Kandidatundersøkelser
 - ✓ Lærerundersøkelse (etter mønster av studentundersøkelsen)

Arbeidet må sees i sammenheng med strategiarbeidet og det er i tillegg viktig med god dialog med Kunnskapsdepartementet.

4.2.2 Resultatmål for de rendyrkede utviklingsaktivitetene

Det vises til rapporteringen for 2013 i kap. 3.2, hvor det også er gitt kommentarer om veien videre i 2014. I tabellen under er resultatmålene for den løpende aktiviteten på området oppsummert. Et flertall av utredningene og analysene er i år koblet til den nasjonale studentundersøkelsen og studiebarometeret.no, samt underlagsmateriale til NOKUTs frokostseminarer.

Tabell 4.2.2-1 Resultatmål for løpende aktivitet – Utredninger og analyser

	Prosjekt	Sluttprodukt	Resultatmål
Utredninger og analyser	<i>Generell godkjenning av utenlandsk høyere utdanning 2009-2012: Kandidatundersøkelse (Ida Lønne)</i>	<i>Rapport februar 2014</i> <i>Presentasjoner</i> <i>Kan bli artikkel/paper</i>	<i>Vurdert som faglig holdbar og relevant for eksterne aktører. Bør skape eksternt oppmerksomhet.</i>
	<i>Erfaringer med akkreditering av ph.d.-utdanning – oppdatert status (Stein Erik Lid)</i>	<i>Rapport april 2014</i> <i>Presentasjoner</i> <i>Kan bli artikkel/paper</i>	<i>Vurdert som faglig holdbar og relevant for eksterne aktører. Bør skape eksternt oppmerksomhet. Spesielle tiltak vurderes.</i>
	<i>Tilstrekkelig, tilpasset aktivt...: Fagmiljø i mastergradsstudier analysert gjennom sakkyndigvurdering av søknader om akkreditering (Turid Hegerstrøm).</i>	<i>Rapport april 2014</i> <i>Presentasjoner</i> <i>Kan bli artikkel/paper</i>	<i>Vurdert som faglig holdbar og relevant for eksterne aktører. Bør skape eksternt oppmerksomhet.</i>

	Hva kjennetegner fremragende kvalitet i høyere utdanning? (Helen Bråten)	Rapport oktober 2014 Analyse til NOKUTs frokostseminar om hva som kjennetegner god kvalitet mars 2014. Presentasjoner Kan bli artikkel/paper	Vurdert som faglig holdbar og relevant for eksterne aktører. Bør skape ekstern oppmerksomhet.
En rekke utredninger/analyser basert på den nasjonale studentundersøkelsen og studiebarometeret .no. Følgende tema er her høyaktuelle:			
	Hvordan fungerer undervisning og veiledning blant norske studenter?	Rapport høst 2014 Presentasjoner Kan bli artikkel/paper	Vurdert som faglig holdbar og relevant for eksterne aktører. Bør skape ekstern oppmerksomhet.
	Hvor tilfreds er studentene med sitt studie og læringsmiljø?	Rapport høst 2014 Presentasjoner Kan bli artikkel/paper.	Vurdert som faglig holdbar og relevant for eksterne aktører. Bør skape ekstern oppmerksomhet.
	Hva mener studentene om studiets relevans for arbeidslivet?	Rapport høst 2014 Presentasjoner Kan bli artikkel/paper	Vurdert som faglig holdbar og relevant for eksterne aktører. Bør skape ekstern oppmerksomhet.
	Studentenes vurdering av eget læringsutbytte	Rapport høst 2014 Presentasjoner Kan bli artikkel/paper	Vurdert som faglig holdbar og relevant for eksterne aktører. Bør skape ekstern oppmerksomhet.
	Studentens vurdering av undervisnings- og arbeidsformer	Rapport høst 2014 Presentasjoner Kan bli artikkel/paper	Vurdert som faglig holdbar og relevant for eksterne aktører. Bør skape ekstern oppmerksomhet.
Aktuelle analyser og synteser	Korte analyser og synteser om utfordringer/tema knyttet til utdanningskvalitet	I 2014 er målet at de aller fleste aktuelle analyser og synteser publiseres for et eksternt publikum på NOKUTs nettsider, og at de kan brukes aktivt inn mot tema rundt ulike frokostseminar og andre faglige aktiviteter som NOKUT organiserer.	Analysene skal holde et faglig tilfredsstillende nivå, og oppleves som aktuelle og nyttige
Artikler i fagtidsskrift		Ambisjon å publisere minst 3 eksterne fagartikler	Holde høy faglig kvalitet
Stimuleringsordninger	Sentre for fremragende utdanning	Oppstart av tre nye SFU-sentre. Oppfølging gjennom oppstartssamling (februar), frokostseminar for å markedsføre SFU-ordningens muligheter, dokumentasjon av kvalitet i utdanning etc. Etablere SFU-nettverk/forum. Følge opp overfor KD og institusjonene	Bidra til at de nye SFU-sentrene blir fyrtårn på lik linje med SFF. Sentrene skal videreformidle sin gode praksis ut i samfunnet og til andre institusjoner Sentrene blir akseptert som eksellente
	Utdanningskvalitetsprisen	Søknadsfrist 1. juni 2014 Vurdere og kåre vinner til eget arrangement høsten 2014	Flere enn 15 søknader Vinner kåret Positiv medieomtale
Tilrettelegging av informasjon/fakta gjennom allment	NOKUT-portalene og Studiebarometeret.no	Videreutvikle de eksisterende portalene Studentundersøkelsen 2014 sendes ut til samme målgruppe i oktober 2014, og	Portal(er) for etterrettelig informasjon og fakta om utdanningskvalitet i høyere

<i>tilgjengelige og brukervennlige portaler</i>		<i>resultatene lanseres ca. 1. februar 2015 i Studiebarometeret.no</i>	<i>utdanning og fagskoleutdanning</i>
---	--	--	---------------------------------------

Prioriteringer i det løpende arbeidet

- Støtte opp under og bidra inn mot tilsynet med eksisterende virksomhet
- Bidra til metodeutvikling og å effektivisere og systematisere informasjonsgrunnlaget for tilsynsvirksomheten (NOKUT-portalen, spørreundersøkelser etc.)
- Prioritere arbeidet med analyser og statistikk til tema rundt NOKUTs frokostseminarer og andre relevante problemstillinger som kan dukke opp.
- Bidra med analyser inn mot NOKUTs arbeid med nye strategi for perioden 2015-2020.

4.3 Utenlandsk utdanning

Virksomhetsmål 3: *NOKUT skal bidra til at personer med utenlandsk utdanning får vurdert denne i forhold til norsk utdanning, og at arbeidsgivere og læresteder får korrekt informasjon om utenlandsk kompetanse.*

4.3.1 Prioriterte utviklingsprosjekter

NOKUT prioriterer hvert år noen større koordinerte tiltak for å videreutvikle virksomheten i tråd med intensjonene i strategiplanen og/eller oppdrag fra eier. I 2014 prioriteres følgende to prosjekter:

- Oppskalering av godkjenningsordningen for personer uten verifiserbar dokumentasjon (UVD)
- Styrking av NOKUTs kontaktpunktfunksjoner på utlandsområdet (NCP for EQF og KP for EUs yrkeskvalifikasjonsdirektiv)

Oppskalering av godkjenningsordningen for personer uten verifiserbar dokumentasjon (UVD)

Den nyetablerte godkjenningsordningen kommer som et lenge etterspurt tilbud til personer uten verifiserbar dokumentasjon, og de samfunnsøkonomiske gevinstene kan forventes å være store. Medbrakt kompetanse er en viktig ressurs i landets humankapital, som igjen er et viktig bidrag til norsk økonomi. Hovedperspektivet for 2014 er å videreutvikle en robust og effektiv godkjenningsordning og sikre de gode ekspansjonsmulighetene som ligger i dette feltet til beste for søkerne.

For å oppnå dette ble det fra januar 2014 av etablert et eget saksbehandlerteam som utelukkende arbeider med denne godkjenningsordningen. Teamets oppgaver er å motta og registrere nyinnkomne søknader og besvare relaterte henvendelser, utvikle og gjennomføre informasjons- og opplæringstiltak rettet mot potensielle deltakere i ordningen, sakkyndige og hjelpeapparatet, samt å være del sakkyndig komité i de vurderinger som gjøres. Erfaringer fra vurdering av ulike typer utdanninger fra forskjellige fagområder vil danne grunnlaget for eventuelle justeringer i prosedyrebeskrivelsen for ordningen. Det

vil kunne være behov for dialog med SO og SAK når det gjelder vurdering av henholdsvis avbrutte og helsefaglige utdanninger.

NOKUT forventer å motta minst 250 søknader til godkjenningsordningen i 2014, og dette er også et rimelig anslag for hvert av de kommende årene. Erfaringen fra 2013 viser at et stort flertall av søknadene er fullstendige og tilfredsstillende kravene til å gjennomgå sakkyndig vurdering. NOKUT har som mål å gjennomføre minst 120 vurderinger i 2014, og videre å oppskalere i 2015 og 2016. Inntil e-Sam er på plass vil imidlertid saksbehandlingskøen i ordningen fortsette å øke med mindre ekstra ressurser stilles til rådighet.

Selv om ikke alle saker vil tilfredsstillende kravene for å settes i behandling må en regne med en større kø i ordningen ved utgangen av 2014 enn ved utgangen av 2013.

Styrking av NOKUTs kontaktpunktfunksjoner på utlandsområdet

NOKUT har i 2013 vært i dialog med KD om når det anses at Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk går over fra å være en utviklingsfase til en driftsfase. Det er fastsatt at driftsfasen vil ta til i 2014. NOKUT har hatt behov for en konkretisering av hvilket service- og ambisjonsnivå denne driftsfasen innebærer. NOKUT ønsker å initiere en rekke tiltak om informasjon og kontakt for å kommunisere, å formidle informasjon til diverse stakeholders og å bygge omdømmet for EQF i Norge og mot omverdenen. Det er også aktuelt å trekke inn kontaktpunktet i forbindelse med vedlikeholdet av rammeverket. NOKUT vil i 2014 følge opp sine ambisjoner på dette feltet i samråd med KD og de ressurser som stilles til rådighet. Dersom samfunnet skal få effekt av dette viktige arbeidet, er det helt sentralt at tilstrekkelig med ressurser stilles til rådighet fra KDs side.

EUs yrkeskvalifikasjonsdirektiv ble revidert i desember 2013. Dette medfører blant annet at landene fra og med 18. januar 2016 av skal etablere assistansesenter, og at det skal utstedes profesjonskort for yrker som er regulert i mange EU-land. Videre vil det gjennomføres en screening av regulerte yrker i Norge. NOKUT ønsker å spille en aktiv og sentral rolle videre i Norges ivaretagelse av EUs yrkeskvalifikasjonsdirektiv. Det er behov for en nær og omfattende dialog med KD i 2014 vedrørende hvilke oppgaver som NOKUT skal ha, samt hvilke ressurser som stilles til rådighet for NOKUT fra Kunnskapsdepartementet slik at dette kan gjøres på en profesjonell måte på vegne av Norge.

4.3.2 Resultatmål for godkjenning av utenlandsk utdanning

Det vises til rapporteringen for 2012 i kap. 3.3, hvor også prognoser for årene framover og resultatmål for 2013 er omtalt. I tabellen under er alle resultatmål for feltet utenlandsk utdanning oppsummert.

Den betydelige økningen i nyregistrerte søknader i 2013 på hele 20 % som er omtalt i rapportdelen, har vært utfordrende å håndtere. I prognosen legges det til grunn at antallet nyinnkomne søknader vil øke med ytterligere 25 % i 2014, samtidig som NOKUT ikke vil kunne øke kapasiteten ytterligere for å ta unna denne veksten. Framskrivning viser at trenden med økt restanse og saksbehandlingstid vil forsterke seg fra tidlig i 2015 av til en ny IKT-infrastruktur med digital søknadshåndtering og saksbehandling er på plass. Innføringen av digital søknadshåndtering og saksbehandling i siste halvår 2015 kan ikke forventes å gi effekt før i 2016. Det må understrekes at fram til e-Sam er på plass og får effekt i 2016 vil det eneste tiltaket som virkelig monner på saksbehandlingseffektiviteten være å styrke saksbehandlingskapasiteten.

NOKUT gjør imidlertid det som er mulig for å utnytte kapasiteten optimalt innenfor eksisterende rammer. Som følge av styrking av bemanningen i 2014, samt videre fokus på effektive rutiner og rasjonell saksflyt, forventes det at omtrent like mange saker behandles i 2014 som i 2013. At ikke økningen blir større skyldes at det i tallene for 2013 er inkludert et ventearkiv med gamle saker, som med enkle grep kunne saksbehandles. Effektiviseringstiltak, som er omtalt under, forventes å få en viss effekt i 2014.

Som det fremgår av tabellen under, innebærer dette at det i 2014 vil behandles 200 færre søknader enn det som forventes å komme inn. Dette vil innebære en restanse på rundt 500 søknader ved årsslutt.

Tabell 4.3.2-1 Resultatmål – Utenlandsk utdanning

Resultatområde	Forventet antall søknader/henvendelser	Resultatmål
<i>Generell godkjenning</i>	<i>7700 individuelle søknader</i>	<i>Antall vedtak individuelle søknader: 7500 Antall ferdigbehandlede råd: 500 Totalt: 8000</i>
<i>Råd og service til institusjoner</i>	<i>500 saker</i>	<i>Restanse (årsslutt): 500 Saksbehandlingstid: - Gjennomsnittlig: 2,5 mnd. - 80 % ferdig < 4 mnd. - 50 % ferdig < 2 mnd. Saker som henlegges, får vedtak om avslag</i>
<i>Godkjenningsordning for personer uten verifiserbar dokumentasjon</i>	<i>250 nye søkere</i>	<i>Antall godkjenningsvedtak: 120</i>
<i>Informasjons- og veiledningstjenesten</i>	<i>12 000 henvendelser</i>	<i>Løpende ivareta personlig oppmøte og telefoner i åpningstidene Svartid på e-post: Innen fem dager ved henvendelser av enkel karakter</i>

Prioriteringer i det løpende arbeidet med å forbedre saksbehandling og brukerservice

Hovedstrategien for å forbedre og effektivisere saksbehandling og brukerservice på utlandsfeltet er innføring av digital søknadshåndtering og saksbehandling fra og med 2016 av. Det arbeides imidlertid kontinuerlig med større og mindre tiltak. I 2014 vil arbeidet med å forbedre saksbehandling og brukerservice prioriteres innenfor følgende områder:

- Gjennomgang av saksbehandlingsrutinene for å sikre optimal arbeidsflyt.
- Gjennomgang av servicenivå, blant annet for arbeidsgivere.
- Profesjonalisering av veiledningstjenestene i nye lokaler.
- Sikre effektive arbeidsformer for kvalitetssikringen av GSU-listen, samt god ivaretagelse av andre forvaltnings- og serviceoppgaver for UH-sektoren.
- Videreutvikling av NOKUTs landdatabase som informasjons- og saksbehandlingsverktøy for UH-sektoren, arbeidsgivere og søkere.
- Sikre funksjonelle kontaktpunktfunksjoner, jf. prioriterte satsningstiltak i kap. 4.3.1.
- Sikre videre oppbygging av godkjenningsordningen for personer uten verifiserbar dokumentasjon, jf. prioriterte satsningstiltak i kap. 4.3.1.

4.4 NOKUTs samfunnskontakt og organisasjon

Virksomhetsmål 4a: *Samfunnet skal ha tillit til at kvaliteten på NOKUTs arbeid holder internasjonal standard.*

Virksomhetsmål 4b: *NOKUT skal ha en personal- og økonomiforvaltning som sikrer effektiv utnyttelse av ressursene.*

4.4.1 Prioriterte utviklingsprosjekter

NOKUT prioriterer hvert år noen større koordinerte tiltak for å videreutvikle virksomheten i tråd med intensjonene i strategiplanen og/eller oppdrag fra eier. Følgende utviklingsprosjekt prioriteres i 2014:

- Utvikling av ny strategiplan for perioden 2015 – 2020
- Et tydeligere NOKUT – styrket samfunnskontakt og kommunikasjon
- IKT- infrastruktur og samhandlingsløsning (e-Sam)
- Videre organisasjonsutvikling og kulturbygging (bl.a. med utgangspunkt i nye lokaler)
- Videreutvikling av det interne kvalitetsstyringssystemet og beredskapsplanleggingen

Utvikling av ny strategiplan for perioden 2015 - 2020

NOKUT skal utarbeide ny strategi for årene 2015 – 2020. Prosessen vil foregå vår og sommer, og det legges opp til vedtak i september. Det legges vekt på god forankring, både internt og hos NOKUTs eksterne samarbeidspartnere. Som del av prosessen skal det utarbeides nye mål- og styringsparametere.

Som del av strategiprosessen inngår også konkretisering av kriterier og indikatorer for utdanningskvalitet. God forståelse av utdanningskvalitetsbegrepet må ligge i bunn for NOKUTs virkemidler, og er ytterligere aktualisert gjennom Kunnskapsdepartementets satsning på høyere utdanning og forskning de neste fire årene: Målet for satsningen er høyere kvalitet. NOKUT må bidra med kunnskap om utdanningskvalitet som kan inngå i grunnlaget for departementets satsning, og må om nødvendig utfordre politiske forståelser av hvilke forhold som bidrar til god utdanningskvalitet.

God dialog med KD blir derfor spesielt viktig i denne prosessen. Ikke minst er det avgjørende at NOKUTs strategiarbeid ses i sammenheng med lov- og forskriftsarbeidet KD har satt i gang, og regjeringens signaler om økt satsing på og styrking av NOKUT.

Et synligere NOKUT – styrket samfunnskontakt og kommunikasjon

NOKUT vil i 2014 arbeide for å være en tydeligere og agendasettende aktør i det offentlige rom og skal sette kvalitet i høyere utdanning, fagskoleutdanning og godkjent utenlands utdanning på samfunnets dagsorden. NOKUT skal fortsette å utvide nettverket og etablere kontakt med nye samarbeidspartnere og støttespillere. I større grad skal vi oppfordres andre til å vise til NOKUT og ”framsnakke” oss når det er naturlig. Vedtak skal dessuten spres og selges inn overfor media, både når de er positive og negative.

Frokostmøter og seminarer hvor samarbeid mellom arbeidsliv og utdanningen er tema, skal bidra til å skape debatt om NOKUTs arbeid og ansvarsområder. Vi forsøker også å få arrangert frokostmøter og

seminarer rundt omkring i landet, slik at det er tydelig at NOKUT er et nasjonalt organ. Mediemessig er ambisjonen vår er at vi skal være så aktuelle at temaet samtidig vil skape debatt i offentligheten. Dessuten skal flere kronikker, debattinnlegg og saker føre til økt synlighet i mediene. Analyseaktiviteten vil rettes inn mot å støtte opp om den eksterne aktiviteten.

Frokostmøtene vil i 2014 erstatte NOKUT-konferansen for høyere utdanning, men vi legger opp til konferanse for fagskoler og utenlandsk utdanning. Fra 2015 ser vi for oss at vi skal samarbeide med institusjoner rundt omkring i landet om slike større konferanser.

Ledergruppen skal i 2014 få medietrening. Målet er at NOKUTs talspersoner skal bli å bli tryggere i rollen. Kommunikasjonsenheten vil dessuten arrangere formidlingskurs for ansatte som holder mye foredrag og innlegg.

IKT-infrastruktur og samhandlingsløsning (e-Sam)

Prosjektet ble startet som et felles utviklingsprosjekt i 2013 på basis av NOKUTs IKT-strategi for 2013 – 16. Gjennom 2013 er eksterne samarbeidspartnere anskaffet og det er utarbeidet prosjektbudsjett og prosjektplan. Finansiering av kostnadene for 2014 er nå sikret gjennom tildelingsbrevet og arbeidet med å realisere løsningen vil starte for fullt i 2014.

Det skal realiseres en felles samhandlingsløsning for eksterne brukere, sakkyndige og saksbehandlere som skal bidra til bedre effektivitet og kvalitet i NOKUTs prosesser. Løsningen inkluderer en selvbetjeningsløsning for søkere og andre brukere i tillegg til prosesstøtte og felles saks- og dokumenthåndteringsløsning. Det planlegges for at løsningene skal kunne implementeres fra og med andre halvår 2015, forutsatt finansiering i tråd med estimert budsjett. Det er foreløpig lagt opp til to hovedleveranser i prosjektet med produksjonssetting etter leveranse 2 i september 2015.

Videre organisasjonsutvikling og kulturbygging (bl.a. med utgangspunkt i nye lokaler)

Flytting til nye lokaler skal brukes aktivt i NOKUTs organisasjonsutvikling. Arbeidet vil både handle om hvordan vi bruker og utvikler lokalene til å understøtte ønsket kultur og arbeidsmåter og oppfølgingsbehov som følger av medarbeiderundersøkelsen og andre identifiserte behov. Dette vil både omfatte felles tiltak for hele organisasjonen og særskilte avdelingsbehov. I tillegg vil vi i etterkant av strategiprosessen vurdere den interne organiseringen av Tilsynsavdelingen.

Kulturutvikling vil også inngå som en del av strategiprosessen (se annet punkt nedenfor) gjennom blant annet utvikling og bevisstgjøring av NOKUTs roller (samfunnsoppdrag) og verdier (kultur og adferd på organisasjons- og individnivå). Det legges opp til både fellesarenaer og avdelingsarenaer der NOKUTs ansatte involveres i arbeidet.

Videreutvikling av det interne kvalitetsstyringssystemet og beredskapsplanleggingen

Det er behov for å videreutvikle kvalitetsstyringssystemet, særlig med tanke på styrke kompetanse, kultur og rutiner for kriseberedskap og informasjonssikkerhet. Arbeidet vil omfatte en helhetlig ROS-analyse, utvikling av policy og rutiner og forankring av disse i organisasjonen, samt gjennomføring av en beredskapsøvelse. Det planlegges for at ROS-analyse og beredskapsplan er på plass innen første halvår.

4.4.2 Resultatmål for fellesfunksjonene

I forbindelse med organisasjonsstrategien, er det utarbeidet parametere for å kunne måle effektene av handlingene i strategien. Etter hvert som det foretas systematiske målinger og vurderinger av disse, vil det bli vurdert å sette konkrete resultatmål for hver enkelt parameter. NOKUTs århjul fastsetter frekvens og tidsperiode for de ulike parameterne.

Det er fastsatt følgende parametere for oppfølgingen av organisasjonsstrategien:

- **NOKUTs omdømme** blant brukere og interessenter; standardiserte brukerundersøkelser og målrettede interessentundersøkelser: Ordinære brukerundersøkelser vil bli gjennomført i 2014 som tidligere år. Det er ikke planlagt systematisk interessentanalyse i 2014, men vi regner med å få et inntrykk av tilstanden gjennom dialoger i forbindelse med strategiprosessen.
- **Medarbeidertilfredshet** knyttet til motivasjon/engasjement, ledelse, læring, arbeidsprosesser og HMS. Måles gjennom systematiske analyser av sykefravær, turnover, medarbeiderundersøkelser annet hvert år og vernerunder annet hvert år. Det ble gjennomført medarbeiderundersøkelse i 2013, og vernerunde vil gjennomføres i 2014.
- **Kompetanse i forhold til mål og oppgaver**, målt gjennom en kvalitativ vurdering i etterkant av årlige medarbeidersamtaler og kompetansesamtaler. Det vil bli gjennomført en kvalitativ kompetansevurdering som en del av arbeidet med å implementere HR-årshjulet i 2014.

For øvrig vil det rapporteres på de styringsparametere som er angitt i tildelingsbrevet.

4.5 Plan for disponering av tildelt bevilgning 2014

NOKUT har mottatt tildelingsbrev av 20.12.2013. Følgende bevilgninger er tildelt for 2014:

- 75,646 mill. kr til ordinær drift på kap. 280, post 01, samt en inntektsbevilgning på kap. 3280, post 01 og post 02, på 1,263 mill. kr. Det legges til grunn en fullmakt slik at utgiftene på kap. 280, post 01 kan overskrides mot tilsvarende merinntekter (konferanseinntekter) under kap. 3280, post 02. Netto driftsbevilgningen for 2013 er etter dette på 74,383 mill. kr.
- Øremerkede midler til Senter for fremragende utdanning (SFU-prosjektet), totalt 15,9 mill. kr på kap. 281, post 01, prosjekt 80076. Herav skal 4 mill.kr gå til ProTed ved Universitetet i Oslo.
- Øremerkede midler til Studentundersøkelsen (Studiebarometeret), totalt 1,5 mill.kr på kap. 281, post 01, prosjekt 81173.
- Øremerkede midler til nytt IKT system, totalt 13,5 mill.kr bevilges på kap. 281, post 01 og post 45.
- Øremerkede midler til godkjenning av utenlands høyere utdanning for personer uten verifiserbar dokumentasjon, totalt 5,0 mill.kr på kap 281, post 01.
- I tillegg søker NOKUT om å få overført 3,789 mill. kr fra 2013 til 2014.

Øremerkede midler er på til sammen 35,9 mill. kr. Netto tildelingen forutsatt godkjenning av overføringer for NOKUT for 2014 er da på 114,072 mill.kr. Tabell 4.5-1 gir en oversikt over bevilgningen, og plan for disponering. Hovedpunktene er kommentert etter tabellen.

Tabell 4.5-1 Plan for disponering av bevilgning 2014 (i 1000 kr)

Betegnelse	Beløp
Bevilgning kap. 3280, post 01 Særskilte inntekter v/koordinering av kvalifikasjonsrammeverket	-10
Bevilgning kap 3280, post 02 Konferanseinntekter	-1 253
Bevilgning kap. 280, post 01	75 646
Overføringer fra 2013	3 789
Bevilgning kap. 281, post 01	5 000
Bevilgning kap. 281, post 01, IKT system	9000
Bevilgning kap. 281, post 45, IKT system	4 500
Bevilgning kap. 281, post 01, prosjekt 81173, Studentundersøkelsen	1 500
Bevilgning kap. 281, post 21, prosjekt 80076, Senter for fremragende utdanning	15 900
Sum bevilgning	114 072
Disponering av bevilgningen:	
NCP	1500
SFU	15 900
Studentundersøkelsen	1 500
Faglig aktivitet	12 455
Ledelse og styring	2 000
Lønnskostnader (justert for refusjoner)	49 160
Andre personalkostnader	2 705
Kommunikasjon	1 235
Anskaffelser - IKT system	12 525
Annen IKT drift og telefoni	3 250
Drift, lokale	11 842
Sum utgifter	114 072

NCP – øremerkede midler

For 2014 er det ikke tildelt egne midler til NCP, men det søkes om overføring av ubenyttede midler i 2013 som planlegges disponert til videre styrking innenfor nasjonalt kontaktpunkt.

SFU – øremerkede midler

Framdriften er avhengig av årlige øremerkede bevilgninger fra departementet. Av bevilgningen i 2014 på 15,9 mill.kr vil 13 mill.kr. videreføres til de 4 SFU sentrene. Oppfølging av pilotsenteret innen lærerutdanning (ProTed) og de tre nye sentrene prioriteres med og har fokus på nettverksbygging og spredningsarbeid. Se kap 3.2.1 for mer informasjon om arbeidet med SFU.

Studentundersøkelsen/Studiebarometeret – øremerkede midler

Framdriften er avhengig av årlige øremerkede bevilgninger fra departementet. Årets bevilgning vil gå til å gjennomføre årets undersøkelse, drift av nettportalen, tilrettelegging av data og andre prosjektspesifikke tiltak. Se kap 3.2.1 for mer informasjon om arbeidet med Studentundersøkelsen.

Faglig aktivitet

Dette gjelder aktivitet med behov for spesifikke tiltak utover det som det allerede er lagt til rette for i den ordinære driften. Når det gjelder tilsynsaktiviteten er budsjettet knyttet til behovet for sakkyndige i tilsynsvirksomheten, både innenfor høyere utdanning og fagskoleområdet. Det samme gjelder for behandling av søknader fra personer uten verifiserbar dokumentasjon, men her planlegges også styrkingen gjennom tilsetninger.

Konferanser

Konferansekostnader beregnes dekket inn av konferanseinntektene.

Ledelse og styring, Lønnskostnader, Andre personalkostnader

Dette er kostnader knyttet til den daglige driften av NOKUT. Dette innebærer kostnader til Styret og i forbindelse med videre organisasjonsutvikling i NOKUT. Lønn utgjør en stor post og er her justert for forventede refusjoner. Andre personalkostnader omfatter utgifter i forbindelse med rekruttering, kompetanseutvikling, reiser så vel som diverse lokale tiltak.

Kommunikasjon

Dette er kostnader som er knyttet til daglig drift, og innebærer spesielt informasjons og profilerings tiltak.

IKT anskaffelse, IKT drift og telefoni

NOKUT går til anskaffelse av nytt IKT system, kalt eSAM. I 2014 er det budsjettet med leveranser til basisplattform, og budsjettet for IKT anskaffelse innebærer eksterne leverandørkostnader. I tillegg vil ny driftsleverandør viderefører dagens driftsmiljø, samt etablere nødvendige miljøer for eSam. Ordinære driftskostnader for IKT og telefoni holdes stabilt.

IKT anskaffelsen har innvirkning på budsjettbehovet i 2015 – se kapittel 5 for budsjettforslag.

Drift lokale

I tillegg til leie for nye lokaler inkl. tilhørende kostnader som strøm og renhold, dekker denne posten flytteutgifter og investeringer i nytt inventar.

5 Budsjettforslag for 2015

5.1 Innledning

Det vises til vårt brev av 14.11.2013 angående NOKUTs budsjettforslag 2015. Dette dokumentet er et oppdatert forslag for 2015.

Bevilgningen er oppdatert iht. tildelingsbrev av 20.12.2013 for 2014. Merbehovet er oppdatert i henhold til anbefalinger fra ekstern kvalitetssikring av IKT prosjektet slik at det nå ligger inne en usikkerhetsavsetning i budsjettforslaget for 2015. I tillegg er dokumentet oppdatert med behov for NCP finansiering for 2015. Øvrige deler av forslaget er uendret.

NOKUT skal arbeide videre med plan for gevinstrealisering (Business case) for IKT prosjektet, samt strategiprosessen nå i 2014. Dette vil ha større innvirkning på budsjettbehovene for årene etter 2015. Derfor har vi valgt å ikke estimere budsjettbehovene utover 2015 i denne omgang.

5.2 Disponering av rammen for 2014

Utgangspunkt for NOKUTs budsjettforslag for 2015, er en bevilget budsjetttramme på 114,072 MNOK i 2014 inkludert øremerkede midler og med forutsetning om at 5 % av driftsbevilgningen i 2013 kan overføres til 2014.

Innenfor foreslått bevilgning og de øremerkinger som er knyttet til tildelingen, har NOKUT prioritert å realisere IKT løftet samtidig som vi så langt det er mulig vil opprettholde både tilsyns-, og utenlandsvirksomheten på et forsvarlig nivå.

Disponering av bevilgningen er som følger:

I. e-Samhandlingsprosjektet (IKT-prosjektet)

Etter endelig tilbud fra leverandører, reduseres de eksterne kostnadene på e-SAM prosjektet fra 50,7 MNOK til 40,3 MNOK. Fordelingen av utgiftene for 2014 og 2015 er også justert i forhold til når de ulike leveransene påløper. I 2014 vil da bevilgningen på 13,5 MNOK disponeres til eksterne leverandørkostnad.

Tabell 1: IKT prosjektet

Overordnet sammenstilling ekskl. interne kostnader

	2 013	2 014	2 015	Totalt
Mottaksprosjektet (ekstern kostnad)	2 769 710	3 913 600	3 488 600	10 171 910
Leveranser fra systemleverandør	3 000 000	5 954 336	9 836 779	18 791 115
Drift og vedlikehold	0	1 250 000	4 342 781	5 592 781
20% generell risiko	0	2 466 984	3 331 345	5 798 329
Sum inkl. 25% mva.	5 769 710	13 584 920	20 999 505	40 354 135

I tillegg kommer kostnad for intern prosjektdeltagelse som er estimert til 2,550 MNOK.

Den øremerkede bevilgningen til IKT er ikke stor nok til å dekke dette, og NOKUT må derfor finne dekning for dette innenfor andre poster.

II. Ny godkjenningsordning for personer uten verifiserbar dokumentasjon (UVD)

Det er gitt føringer om etablering av UVD ordningen skal bli permanent, samt at vi i tildelingsbrevet fra 9. juli 2013, også har føring om styrking av saksbehandlingskapasiteten på utland. Gjennom disponering av budsjettet for 2014 i er dette arbeidet i gang. Samlet bevilgning på 10MNOK vil bli brukt til å styrke UVD ordningen, samt så langt som mulig møte søknadsveksten på utenlandsområdet. Dette vil skje gjennom

- å styrke den administrative saksbehandlingskapasiteten
- å etablere og styrke kapasiteten til sakkyndige vurderinger
- å støtte opp om IKT løftet, noe som er en nødvendig forutsetning for effektiv drift av UVD ordningen på sikt

III. Tilsyn med norsk høyere utdanning og fagskoler

Det er behov for å kunne gjennomføre planlagte aktiviteter på tilsynsområdet. Ikke minst gjelder dette en videreføring av det allerede igangsatte tilsynet med eksisterende studier der sakkyndige vurderinger skal skje i 2014. Styrkingen for 2014 i forhold til 2013 er beregnet til 2,1 MNOK.

IV. Flytting til nye lokaler på Lysaker

Flytting til nye lokaler på Lysaker medfører engangsinvesteringer i nye møbler, samt økte kostnader i forbindelse med selve flyttingen. Dette er estimert til 4,279 MNOK.

5.3 Budsjettbehov 2015

IKT prosjektet har størst kostnadseffekt i 2015. I tillegg må vi ta hensyn til økning i søknadsmengden for godkjenning av utenlandsk utdanning, likeså for søkere uten verifiserbar dokumentasjon. På den andre siden vil vi ha et mindrebehov i forbindelse med flyttingen som da vil være gjennomført.

I beregning av merbehov for 2015 legges følgende forutsetninger til grunn:

- IKT prosjektet gjennomføres i henhold til nytt budsjett som er oppdatert etter endelig tilbud fra leverandør. Etter anbefaling fra ekstern kvalitetssikring legges det også til grunn en økt usikkerhetsavsetning.
- Fortsatt uthenting av effektiviseringsgevinster fra samordning av søknadsbehandlingen på tilsynsområdet og bruken av sakkyndige.
- Realistiske prognoser for antall søknader.
- Andre nye oppgaver av tilsvarende karakter, finansieres med særskilte midler.

Merbehovet i 2015 i forhold til tildelingen i 2014 som vi må anta videreføres i 2015, er estimert til 34,952 MNOK. Dersom man tar hensyn til at bevilgningen på 13,5 MNOK øremerket IKT videreføres i 2015, innebærer det at merbehovet reduseres til 21,452 MNOK.

Merbehovet oppsummeres pr område i tabellen nedenfor. Under tabellen kommenteres de enkelte postene.

Tabell 2: Merbehov 2015

	Kap/post	Tildeling 2014	Merbehov 2015
IKT-prosjektet	280/01		23 250
IKT-prosjektet, usikkerhetsavsetning	280/01		5 300
Økte kostnader på Tilsynsområdet	280/01		1 900
Økt behov til UVD-ordningen	280/01		2 000
Økt kapasitet på Utenlandsområdet	280/01		3 000
Behov til NCP arbeidet	280/01		1 702
Nye kontorlokaler (reduisert behov flytting/inventar)	280/01		-2 200
Merbehov pr år i forhold til 2014		110 283	34 952

IKT-prosjektet

IKT-prosjektet har størst kostnadseffekt i 2015. For 2015 er det derimot ikke gitt tilsagn om midler, og NOKUT melder derfor inn hele behovet om bevilgning til IKT-prosjektet i 2015 på 23,5 MNOK. Det vil i 2015 fortsatt bli brukt mye interne ressurser på implementering av IKT-prosjektet, og merbehovet inkluderer derfor kompensasjon for intern prosjektdeltagelse på 2,250 MNOK. For sammenstilling av eksterne kostnader, se tabell 1.

I regi av KD, er det gjennomført en ekstern kvalitetssikring av IKT-prosjektet. Konklusjonen herfra er at NOKUT bør øke usikkerhetsavsetningen utover det som ligger i prosjektbudsjettet. Merbehovet for 2015 er derfor justert tilsvarende.

Tilsyn med norsk høyere utdanning og fagskoleutdanning

NOKUT merker seg Regjeringens ambisjoner om at «NOKUT skal vere ein kvalitetsutviklar som medverkar til å styrkje kvaliteten i utdanninga og til å gi allmenta informasjon om kvalitet og kvalitetsutvikling i høgre utdanning og fagskoleutdanning»

Vi viser i den forbindelse til tidligere budsjettforslag hvor vi har påpekt behovet for økt ramme for å kunne føre tilsyn også innenfor eksisterende virksomheter. For å innfri Regjeringens ambisjoner er det derfor viktig å avsette en tilstrekkelig og stabil budsjettamme både for tilsyn med fagskoler og høyere utdanning. Det er viktig at NOKUT kan

- føre et tilstrekkelig tilsyn – inkludert igangsatt tilsyn med eksisterende studier
- gi tydelig signal til sektoren om at det finnes «et ris bak speilet»
- ha en forutsigbar planlegging internt
- opprettholde en kompetent stab på tilsynsområdet

For å komme opp på et tilstrekkelig nivå på tilsynsvirksomheten totalt sett, estimerer NOKUT derfor et merbehov for 2015 på 1,900 MNOK sammenlignet med tildelingen på området i 2014. Dette er hovedsakelig nødvendige honorarer til sakkyndige.

I merbehovet er det *ikke* tatt høyde for økning i honorarsatser eller annen normal prisvekst, men det er tatt høyde for antatt effekt av e-SAM siste halvår 2015.

Utenlandsområdet

i. Ny godkjenningsordning for søkere uten verifiserbar dokumentasjon.

NOKUT forventer en søknadsvekst til godkjenningsordningen for personer uten verifiserbar dokumentasjon i et volum som minst er i tråd med det som er beskrevet i rapporten fra pilotprosjektet. En finansiering som møter den forventede søknadsmengden vil skape et merbehov på minst 2,000 MNOK for 2015, slik at totalbevilgningen blir minst 12,000 MNOK. Dette er lagt inn som et merbehov i tabellen.

ii. Generell godkjenning av utenlandsk utdanning

NOKUT mottok til sammen 6163 individuelle søknader om generell godkjenning i 2013 (i tillegg kommer rådssaker), som betyr en søknadsvekst på rundt 20 % fra i fjor. NOKUT forventer videre en vekst i antall individuelle søknader om generell godkjenning på 25 % for 2014 til 7700 søknader, mens det legges til grunn en søknadsvekst på 20 % for 2015 som da vil gi seg utslag i 9240 søknader. For å kunne håndtere søknadsveksten er det behov for å styrke saksbehandlingskapasiteten til generell godkjenning. Dette skaper et merbehov på 3 MNOK for 2015.

Det er i dette estimatet tatt hensyn til en begynnende effektiviseringsgevinst som følge av IKT-prosjektet i slutten av 2015. Likevel gjøres det oppmerksom på at NOKUT, gitt prognosen som er lagt til grunn om fremtidig søknadsvekst de neste fem årene, likevel vil kunne få utfordringer med restanse og gjennomsnittlig saksbehandlingstid i siste halvdel av kommende femårsperiode.

iii. Nasjonalt kontaktpunkt for Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NCF for EQF)

NOKUT er Nasjonalt kontaktpunkt for Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk og i 2015 er dette gått over i en driftsfase. Som synliggjort i notat fra NOKUT til KD 17.10.2013 vil det være behov for en permanent finansiering på 2,100 MNOK for å løse oppgaven på en god måte for Norge. I dette ligger å initiere en rekke tiltak om informasjon og kontakt for å kommunisere, å formidle informasjon til diverse stakeholders og å bygge omdømmet for EQF i Norge og mot omverdenen. NCP er også aktuell i forbindelse med vedlikeholdet av rammeverket.

For 2013 ble 0,398 MNOK stilt permanent til rådighet for denne rollen, og i tillegg mottok NOKUT en tilleggsbevilgning til dette arbeidet på 0,660 MNOK mot slutten av 2013. For at NOKUT permanent skal løse denne rollen i tråd med de intensjoner som er lagt til grunn må rammen til NCP økes fra 0,398 MNOK til 2,100 MNOK, og det bes derfor om en tilleggsfinansiering på 1,702 MNOK om dette fra og med 2015 av.

Nye kontorlokaler (inkl. flytting/inventar)

Flytting til nye lokaler på Lysaker medfører engangsinvesteringer i nye møbler, samt ekstraordinære kostnader i forbindelse med selve flyttingen. Dette er estimert til totalt 3 MNOK i 2014. Vi estimerer et mindrebehov i 2015 på 2,200 MNOK. Dette fordi kostnadene for lokaler som forutsett blir noe høyere og nye rammeavtaler må på plass. I tillegg vil det være behov for justering i lokalene etter det første året.

Avslutningsvis vil vi understreke at det på grunn av en utfordrende budsjettsituasjon vil være nødvendig med en fortsatt god dialog om saken. Budsjettbehovene skissert i dette brevet, er tilknyttet helt nødvendige investeringer og driftsmidler for å kunne opprettholde driften av NOKUTs kjerneområder i tråd med lover og forskrifter.

Vi bidrar gjerne med ytterligere opplysninger og forklaringer til budsjettforslaget dersom det er ønskelig.